

รายงานการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ครั้งที่ 4/2534

วันศุกร์ที่ 19 เมษายน พุทธศักราช 2534

ณ ห้องประชุมรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา 09.30 นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม 255 คน

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : บัดนี้มีท่านสมาชิกมาประชุม 220 ท่าน

ครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิดประชุม

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว คือพิจารณา

ร่างข้อบังคับการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการ
ยกร่างข้อบังคับการประชุมได้พิจารณาจ่ายร่างเสร็จแล้ว

4/2534

(สำเนา)

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ถนนอุทองใน กท. 10300

16 เมษายน 2534

เรื่อง ข้อมติการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างข้อมติการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ.

1 ฉบับ

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง
เพื่อกร่างข้อมติการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามมาตรา 16 ของรัฐธรรมนูญ
การปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช 2534 ซึ่งกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

1. พลเอก งามพล นุศสถิตย์	2. นายชูศักดิ์ ศิรินิล
3. นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์	4. นายนิสสัย เวชชาชีวะ
5. พลเรือโท ปรีดา การสุทธิ	6. นายพงษ์ศักดิ์ พยัฆวิเชียร
7. นายพิชัย วาคนาส่ง	8. นายไพศิษฐ์ ทัพพัฒนกุล
9. คุณหญิงศศิมา ศรีวิกรม์	
10. พลอากาศเอก หม่อมราชวงศ์ศิริพงษ์ ทองใหญ่	
11. นายสรรเสริญ อุทัยเฉลิม	

รายงานของคณะกรรมการ

ตามที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2534 วันพฤหัสบดีที่ 4 เมษายน 2534 ได้ลงมติให้ตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อกร่างข้อบังคับการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามมาตรา 16 ของรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช 2534 บัดนี้ ได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

1. ที่ประชุมคณะกรรมการได้เลือกนายสรรเสริญ อุทัยเฉลิม เป็นประธานคณะกรรมการ นายพิชัย วาศนาสง เป็นรองประธานคณะกรรมการ และนายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล เป็นเลขาธิการคณะกรรมการ
2. คณะกรรมการได้ดำเนินการกร่างข้อบังคับการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ตามที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติมอบหมายเสร็จแล้ว ปรากฏรายละเอียดร่างข้อบังคับการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ท้ายนี้

ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล

(นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล)

เลขาธิการคณะกรรมการ

- หมวด 1 การเลือกประธานและรองประธานสภา
- หมวด 2 อำนาจและหน้าที่ของประธานสภา รองประธานสภา และเลขาธิการรัฐสภา
- หมวด 3 การประชุมสภา
- หมวด 4 การเสนอญัตติ
- หมวด 5 การอภิปราย
- หมวด 6 การลงมติ
- หมวด 7 กระบวนการ
- หมวด 8 การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
- หมวด 9 การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ
- หมวด 10 การรักษาระเบียบและความสงบเรียบร้อย
- หมวด 11 การงดใช้ การตัดความ และการขอแก้ไขเพิ่มเติม
ข้อบังคับ
- หมวด 12 การวินิจฉัยปัญหาตามมาตรา 30 และมาตรา 31
แห่งรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร
- บทเฉพาะกาล

ร่าง

ข้อบังคับการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พ.ศ.

- อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 16 แห่งรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร
พุทธศักราช 2534 สภานิติบัญญัติแห่งชาติตราข้อบังคับการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า "ข้อบังคับการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พ.ศ."
- ข้อ 2 ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันตราขึ้นโดยมีผลให้ประกาศใช้
เป็นต้นไป
- ข้อ 3 ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติรักษาการตามข้อบังคับนี้ และมีอำนาจ
วางระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามข้อบังคับนี้

หมวด 1

การเลือกประธานและรองประธานสภา

- ข้อ 4 ในการเลือกประธานสภา สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกได้
หนึ่งชื่อ การเสนอนั้นต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน
ถ้ามีการเสนอชื่อผู้ใดเพียงชื่อเดียว ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก ถ้ามีการเสนอชื่อ
หลายชื่อ ก็ให้มีการลงคะแนนเลือก โดยการเขียนชื่อบนแผ่นกระดาษใส่ซองที่เจ้าหน้าที่
จัดให้ ใส่ลงในภาชนะที่จัดไว้เพื่อการนั้น ในการออกเสียงลงคะแนน ให้เรียกสมาชิกตาม
ลำดับอักษรชื่อให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายคน ในการตรวจนับคะแนน ให้ประธานของที่

ประชุมเชิงสัมมนาไม่น้อยกว่าห้าคนเป็นผู้ตรวจนับ ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก ถ้าได้คะแนนสูงสุดเท่ากันหลายชื่อ ให้เลือกใหม่เฉพาะชื่อที่ได้คะแนนเท่ากัน แต่ได้คะแนนสูงสุดเท่ากันอีก ก็ให้ใช้วิธีจับสลาก

ให้ประธานประกาศชื่อผู้ได้รับเลือกต่อที่ประชุม

ข้อ 5 ในการเลือกรองประธานสภา ให้นำความในข้อ 4 มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

ในกรณีที่สภามีมติให้มีรองประธานสภาหลายคน ให้เลือกรองประธานสภาคนหนึ่งก่อนแล้วจึงเลือกรองประธานสภาคนต่อไป

ข้อ 6 เมื่อได้เลือกประธานและรองประธานสภาแล้ว ให้เลขาธิการรัฐสภาเริ่มแจ้งไปยังประธานสภารักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ เพื่อนำความขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย

หมวด 2

อำนาจและหน้าที่ของประธานสภา รองประธานสภา

และเลขาธิการรัฐสภา

ข้อ 7 ประธานสภามีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) ควบคุมและดำเนินกิจการของสภา
- (2) เป็นประธานของที่ประชุมสภา
- (3) รักษาความสงบเรียบร้อยในสภาตลอดถึงบริเวณของสภา
- (4) เป็นผู้แทนสภาในกิจการภายนอก
- (5) มีอำนาจและหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

หรือตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

ข้อ 8 รองประธานสภามีอำนาจและหน้าที่ช่วยประธานสภาในกิจการอันเป็นอำนาจหน้าที่ของประธานสภา หรือปฏิบัติกิจการตามที่ประธานสภามอบหมาย

LIRT

เมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภาคนหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองประธานสภาคนหนึ่ง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภาคนหนึ่ง เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภา

ข้อ 9 เลขานุการรัฐสภา มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) นัดประชุมสภาและนัดประชุมคณะกรรมาธิการ
- (2) เชิญผู้เป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมสภาและที่ประชุมคณะกรรมาธิการ เข้าปฏิบัติหน้าที่
- (3) ช่วยประธานในการควบคุมการนับคะแนนเสียง
- (4) ควบคุมการทำรายงานการประชุมทั้งปวง
- (5) ยืนยันมติของสภาไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง
- (6) รักษาสรุปรวเอกสารของสภา
- (7) ควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภาวางไว้
- (8) ปฏิบัติการตามที่กำหนดไว้ใน ข้อบังคับนี้
- (9) ปฏิบัติการอื่นตามที่ประธานสภามอบหมาย

หมวด 3

การประชุมสภา

ข้อ 10 การประชุมสภาย่อมเป็นการเปิดเผย แต่ถ้าหากคณะรัฐมนตรีร้องขอหรือสมาชิกเสนอโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ในวันประชุม ให้ประชุมลับ ก็ได้

Legislative Institutional Repository of Thailand

ในการประชุมสภาเป็นการเปิดเผย ให้บุคคลภายนอกเข้าฟังการประชุมได้ ต
ระเบียนที่ประธานสภาวางไว้ และถ้าประธานสภาเห็นเป็นการสมควรจะจัดให้มีการถ่ายทอดก
ประชุมทางวิทยุกระจายเสียงและหรือโทรทัศน์ภายในบริเวณของสภาก็ได้

ในการประชุมลับ ผู้ที่จะอยู่ในที่ประชุมหรือ ณ ที่ใดในระหว่างที่จะฟังการประชุม
ได้ก็แต่เฉพาะสมาชิก รัฐมนตรีและผู้ที่ได้รับอนุญาตจากประธาน ของที่ประชุม

ข้อ 11 ก่อนปฏิบัติหน้าที่ สมาชิกต้องปฏิญาณตนในที่ประชุมสภาด้วยถ้อยคำ
ดังต่อไปนี้

"ข้าพเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอปฏิญาณว่า ข้าพเจ้าจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ
ซื่อสัตย์สุจริต และคำนึงถึงประโยชน์ของประเทศและประชาชนเป็นสำคัญ"

ข้อ 12 การประชุมสภาย่อมเป็นไปตามกำหนดที่สภามีมติไว้ แต่ประธานสภา
จะสั่งงดการประชุมครั้งใดก็ได้ เมื่อเห็นว่าไม่มีเรื่องที่สำคัญจะบรรจุเข้าระเบียบวาระประชุม

ในที่ประชุมที่ประธานสภา เห็นสมควรเรียกประชุมเป็นพิเศษ ก็ให้เรียกประชุมได้

ข้อ 13 การนัดประชุมต้องทำเป็นหนังสือ เว้นแต่เมื่อได้บอกนัดในที่ประชุม
แล้ว จึงให้ทำหนังสือนัดเฉพาะสมาชิกที่ไม่ได้มาประชุม

การนัดประชุม ให้มีนัดล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน แต่ประธานสภาจะนัดเร็ว
กว่านั้นก็ได้เมื่อเห็นว่าเป็นเรื่องด่วน

ข้อ 14 ให้สั่งระเบียบวาระประชุมกับเอกสารที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกับหนังสื
นัดประชุม แต่ประธานสภาจะให้สั่งเพิ่มเติมอีกในเวลาใดก็ได้ตามที่เห็นว่าเป็นหรือสมควร

ข้อ 15 การจัดระเบียบวาระการประชุม ให้บรรจุผู้คดีหรือเรื่องที่คณะรัฐมนตรี
เสนอก่อน และให้จัดลำดับ ดังต่อไปนี้

- (1) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม
- (2) รับรองรายงานการประชุม
- (3) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

- (4) เรื่องที่ค้างพิจารณา
- (5) เรื่องที่เสนอใหม่
- (6) เรื่องอื่น ๆ

ในกรณีที่ประธานสภาเห็นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องด่วน จะจัดไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระประชุมก็ได้

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีขอให้จัดเรื่องใดเป็นเรื่องด่วนไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระประชุม ก็ให้จัดตามที่คณะรัฐมนตรีขอ

ข้อ 16 ให้มีสมุดวางไว้สำหรับสมาชิกผู้มาประชุมลงชื่อก่อนเข้าประชุมทุกคราว และเมื่อมีสัญญาณให้เข้าประชุม ให้สมาชิกเข้านั่งในที่ที่จัดไว้

เมื่อประธาน ขึ้นบัลลังก์ ให้ผู้ที่อยู่ในที่ประชุมยืนขึ้นจนกว่าประธานจะได้นั่งลง

ข้อ 17 ภายใต้บังคับมาตรา 11 แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรการประชุมสภาต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ในวันประชุม จึงจะเป็นองค์ประชุม

เมื่อพ้นกำหนดประชุมไปสามสัปดาห์แล้ว สมาชิกยังไม่ครบองค์ประชุม ประธานจะสั่งให้เลื่อนการประชุมไปก็ได้

ข้อ 18 เมื่อไม่มีผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธาน ของที่ประชุม ให้สมาชิกผู้มีอายุสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุม เพื่อให้ที่ประชุมดำเนินการเลือกตั้งประธานและรองประธานสภาตามข้อ 4 และข้อ 5 หรือเพื่อให้ที่ประชุมดำเนินการเลือกตั้งประธานเฉพาะคราวสำหรับการประชุมครั้งนั้นในกรณีที่ประชุมจะต้องประชุมปรึกษาเรื่องอื่น

ในการเลือกประธานเฉพาะคราว ให้นำความในข้อ 4 มาใช้บังคับโดยอนุโลมเว้นแต่การลงคะแนนให้กระทำตามข้อ 59 (1)

ข้อ 19 ในการประชุมสภา ให้ที่ประชุมพิจารณาเฉพาะเรื่องที่มีอยู่ในระเบียบวาระประชุมตามลำดับ เว้นแต่ที่ประชุมจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ 20 ผู้ใดประสงค์จะกล่าวถ้อยคำต่อที่ประชุม ก็ให้ยกมือขึ้นพันครั้ง...
เมื่อประธานอนุญาตแล้วจึงยืนขึ้นกล่าวได้ และต้องเป็นคำกล่าวกับประธาน

ข้อ 21 ถ้ารัฐมนตรีขอ แถลงหรือชี้แจงเรื่องใดต่อที่ประชุมก็ให้ประธาน
พิจารณาอนุญาต

สมาชิกอาจซักถามเพื่อความกระจ่างแจ้งในเรื่องที่แถลงหรือชี้แจงนั้น แต่
รัฐมนตรีจะไม่ตอบก็ได้ เมื่อเห็นว่าข้อซักถามนั้นยังไม่ควรเปิดเผย

ข้อ 22 ประธานมีอำนาจปรึกษาที่ประชุมในปัญหาใด ๆ สิ่งพักการประชุม
เลื่อนการประชุม หรือเลิกการประชุมได้ตามที่เห็นสมควร

ถ้าประธานลงจากบัลลังก์โดยมิได้สั่งอย่างใด ให้เลิกการประชุม

ข้อ 23 รายงานการประชุมสภา เมื่อคณะกรรมการตรวจแล้วก่อนที่จะเสนอ
ให้สภารับรอง ให้ทำสำเนาวางไว้สามฉบับ ณ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ไม่น้อยกว่าสามวัน
เพื่อให้สมาชิกตรวจดูได้

สมาชิกมีสิทธิ ข้อแก้ไขเพิ่มเติมรายงานการประชุมสภาดังกล่าวให้ตรงตามที่เป็น
จริงโดยยื่นคำขอแก้ไขเพิ่มเติมต่อประธานคณะกรรมการ ถ้าคณะกรรมการไม่ยอมแก้ไข
เพิ่มเติมให้ตามที่ขอ สมาชิกผู้นั้นมีสิทธิที่จะยื่นคำขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อข้อให้สภาวินิจฉัย

ข้อ 24 รายงานการประชุมสภาครั้งใด เมื่อได้วางสำเนาไว้เพื่อให้สมาชิก
ตรวจดูแล้ว ถ้ามีการแก้ไขเพิ่มเติมในภายหลังโดยคณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติมเอง หรือโดย
สมาชิกขอให้แก้ไขเพิ่มเติมก็ตาม ในคราวที่สภาพิจารณารับรองรายงานการประชุมนั้น
คณะกรรมการจะต้องแถลงต่อที่ประชุมถึงการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว

ข้อ 25 เมื่อสภาได้รับรองรายงานการประชุมครั้งใดแล้ว ให้ประธานสภาลง
ลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

รายงานการประชุมที่สภาได้รับรองแล้วแต่ประธานสภายังมิได้ลงลายมือชื่อไว้เป็น
หลักฐาน หรือรายงานการประชุมที่สภายังมิได้มีการรับรอง เพราะเหตุที่สมาชิกภาพของ

LIRT

มากที่สุดตามวาระ หรือเพราะเหตุที่สภาสิ้นสภาพไป ให้เลขาธิการรัฐสภาบันทึกเหตุนี้
ไว้และเป็นผู้รับรองความถูกต้องของรายงานการประชุมนั้น

ข้อ 26 สภาอาจมีมติให้จกรายงานการประชุมลับครั้งใดทั้งหมด หรือแต่เพียง
บางส่วนก็ได้ แต่ให้มีบันทึกพฤติการณ์ไว้

ข้อ 27 การเปิดเผยรายงานการประชุมลับ ให้เป็นไปตามมติของสภา

ข้อ 28 สภาอาจมีมติห้ามโฆษณาข้อความอันเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือ
ประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน ที่ได้กล่าวหรือปรากฏในการประชุมก็ได้

ข้อ 29 ให้เลขาธิการรัฐสภาจัดพิมพ์รายงานการประชุมสภา ทั้งนี้ นอกจาก
รายงานการประชุมลับที่มีมติห้ามของสภาให้เปิดเผย และ ข้อความที่ห้ามโฆษณา

หมวด 4

การเสนอญัตติ

ข้อ 30 โดยปกติญัตติทั้งหลายต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานสภา
ญัตติที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอไม่ต้องมีผู้รับรอง ถ้าสมาชิกเป็นผู้เสนอไม่ว่าจะ
เป็นญัตติที่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือหรือไม่ ต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน ทั้งนี้
เว้นแต่ข้อบังคับนี้จะได้กำหนดไว้โดยเฉพาะเป็นอย่างอื่น

ข้อ 31 ญัตติต่อไปนี้ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าหรือเป็นหนังสือ

- (1) ขอให้ปรึกษาเป็นเรื่องด่วน
- (2) ขอให้เปลี่ยนแปลงระเบียบวาระประชุม
- (3) ขอให้ลงมติตามข้อ 26 หรือข้อ 28
- (4) ญัตติดังกล่าวในข้อ 10 วรรคหนึ่ง ข้อ 32 ข้อ 59 ข้อ 60

ข้อ 87 วรรคสอง หรือข้อ 113

(5) ผู้คดีที่ประธานอนุญาโตตุลาการที่เห็นสมควร

ข้อ 32 เมื่อที่ประชุมกำลังปรึกษาผู้คดีอยู่ ห้ามมิให้เสนอผู้คดีอื่น นอกจากผู้คดีต่อไปนี้

(1) ขอแปรผู้คดีเฉพาะในเรื่องที่มีผู้ร่างพระราชบัญญัติ

(2) ขอให้รวมระเบียบวาระประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกัน ท่านองคมนตรี
กันหรือเกี่ยวเนื่องกันเพื่อพิจารณาพร้อมกัน

(3) ขอให้ส่งปัญหาไปยังคณะกรรมการเพื่อพิจารณา หรือขอให้
บุคคลใดส่งเอกสารหรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น

(4) ขอให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ

(5) ขอให้เลื่อนการปรึกษา

(6) ขอให้ปิดอภิปราย

(7) ขอให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา

ผู้คดีตาม (3) (5) (6) หรือ (7) เมื่อที่ประชุมลงมติเห็นชอบตามที่เสนอ
แล้ว ห้ามมิให้เสนอผู้คดีอื่นในข้อนี้อีก

ข้อ 33 ผู้คดีตามข้อ 32 (6) และ (7) ห้ามมิให้ผู้ใดเสนอในคราวเดียวกับ
การอภิปรายของตน

ข้อ 34 ผู้คดีตามข้อ 32 (7) ห้ามมิให้เสนอในการพิจารณาว่าง
พระราชบัญญัติหรือร่างรัฐธรรมนูญ

ข้อ 35 ในกรณี que quere ผู้คดีเดิมเป็นอันตกไป

ข้อ 36 ผู้คดีที่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ สมาชิกผู้เสนอและผู้รับรองต้อง
ลงลายมือชื่อท้ายผู้คดีที่เสนอ

ข้อ 37 ผู้คดีที่ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ ให้ผู้รับรองผู้คดีดังกล่าว
รับรองโดยวิธียกมือขึ้นในที่ประชุม

- ข้อ 38 การแก้ไขเพิ่มเติมญัตติที่ประธานสภาสั่งบรรจุเข้าระเบียบวาระประชุมแล้ว จะกระทำได้อีกเมื่อได้รับความยินยอมของที่ประชุม
- ข้อ 39 ผู้เสนอญัตติอาจถอนญัตติของตนได้ก่อนถึงวันนัดประชุมพิจารณาญัตตินั้น แต่ถ้าถึงวันนัดประชุมแล้วจะถอนได้ก็ต่อเมื่อได้รับความยินยอมของที่ประชุม
- ข้อ 40 การถอนคำแปรญัตติ จะกระทำเมื่อใดก็ได้ แต่การขอแก้ไขเพิ่มเติมคำแปรญัตติจะกระทำได้เฉพาะภายในกำหนดเวลาแปรญัตติ
- ข้อ 41 การถอนชื่อจากการเป็นผู้รับรอง หรือจากการเป็นผู้ร่วมกันเสนอญัตติใด จะกระทำได้เฉพาะก่อนที่ประธานสภาสั่งบรรจุญัตตินั้นเข้าระเบียบวาระประชุม ในกรณีที่ประธานสภาสั่งบรรจุญัตตินั้นเข้าระเบียบวาระประชุมแล้ว จะถอนได้ก็ต่อเมื่อได้รับความยินยอมของที่ประชุม
- ข้อ 42 ญัตติหรือคำแปรญัตติใดถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมแล้ว ถ้าผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติไม่ชี้แจงในที่ประชุม หรือผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติไม่อยู่ในที่ประชุม โดยไม่มีผู้ชี้แจงแทนในฐานะผู้รับมอบหมาย ญัตติหรือคำแปรญัตตินั้นเป็นอันตกไป การมอบหมายให้ชี้แจงแทน ต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภา
- ข้อ 43 ญัตติใดตกไปแล้ว ห้ามมิให้นำญัตติซึ่งมีหลักการเช่นเดียวกันขึ้นเสนออีกภายในเก้าสิบวัน เว้นแต่ประธานสภาจะอนุญาตในเมื่อพิจารณาเห็นว่าพฤติการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป

หมวด 5

การอภิปราย

- ข้อ 44 ผู้มีสิทธิอภิปรายก่อน คือ ผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติ แต่ถ้าผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติมีหลายคน ให้ประธานอนุญาตให้อภิปรายก่อนได้เพียงคนเดียว

กรรมการซึ่งได้ส่งความเห็น กรรมการผู้รับมอบหมายจากกรรมการ
ซึ่งได้ส่งความเห็นหรือผู้รับมอบหมายจากผู้แปรรูปคดีซึ่งได้ส่งความเห็น
กรรมการ ให้มีฐานะเสมือนเป็นผู้แปรรูปคดีด้วย

ข้อ 45 เมื่อผู้อภิปรายก่อนตามข้อ 44 ได้อภิปรายแล้ว การอภิปรายในลำดับ
ต่อไปจะต้องเป็นการอภิปรายสลับกันระหว่างฝ่ายค้านและฝ่ายสนับสนุน เว้นแต่ในวาระของ
ฝ่ายใดไม่มีผู้อภิปราย อีกฝ่ายหนึ่งจึงอภิปรายซ้อนได้

การอภิปรายไม่สนับสนุนและไม่ค้าน ย่อมกระทำได้โดยไม่ต้องสลับและมีให้นับ
เป็นวาระอภิปรายของฝ่ายใด

ข้อ 46 ถ้ามีผู้ขออภิปรายหลายคน ประธานจะให้คนใดอภิปรายก็ได้ แต่ให้
คำนึงถึงผู้เสนอญัตติ ผู้แปรรูปคดี ผู้รับรองญัตติหรือผู้รับรองคำแปรญัตติ และผู้ยังไม่ได้อภิปราย
ด้วย

ข้อ 47 การอภิปรายต้องอยู่ในประเด็นหรือเกี่ยวกับประเด็นที่กำลังปรึกษากัน
อยู่ต้องไม่ฟุ้งเฟ้อ วนเวียน ซ้ำซากหรือซ้ำกับผู้อื่น และห้ามมิให้นำเอกสารใด ๆ มาอ่าน
ไว้ที่ประชุมฟังโดยไม่จำเป็น

ห้ามมิให้ผู้อภิปรายแสดงเกียรติยศหรือใช้วาจาอันไม่สุภาพ ใสร้ายหรือเสียดสีบุคคล
ใด และห้ามมิให้กล่าวถึงพระมหากษัตริย์หรือออกชื่อสมาชิกหรือบุคคลใดโดยไม่จำเป็น

ข้อ 48 ถ้าประธานเห็นว่าผู้ใดได้อภิปรายพอสมควรแล้ว ประธานจะให้ผู้นั้น
หยุดอภิปรายก็ได้ แม้จะมีผู้ฝืนข้อ 47 ก็ตาม

ข้อ 49 สมาชิกผู้ใดเห็นว่ามีการฝ่าฝืน ข้อบังคับ อายัดและยกมือขึ้นพันศีรษะ
เพื่อแสดงการประท้วง ประธานจะต้องให้โอกาสผู้นั้นชี้แจงแล้วให้ประธานวินิจฉัยว่าได้มีการ
ฝ่าฝืน ข้อบังคับตามที่ประท้วงนั้นหรือไม่ คำวินิจฉัยของประธานดังกล่าวให้เป็นอันเด็ดขาด

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่ผู้ถูกอภิปรายพาดพิงถึงเรื่อง
ส่วนตัวหรือเรื่องอื่นใดอันเป็นที่เสียหายแก่ผู้นั้น

LIRT

ข้อ 50 ผู้อภิปรายอาจถอนคำพูดของคนได้

ข้อ 51 การอภิปรายเป็นอันยุติ เมื่อ

- (1) ไม่มีผู้ใดอภิปราย
- (2) ที่ประชุมลงมติให้ปิดอภิปราย
- (3) ที่ประชุมลงมติให้ยกเรื่องอื่น ขึ้นปรึกษา

ข้อ 52 ในกรณีที่ประธานพิจารณาเห็นว่าได้อภิปรายกันพอสมควรแล้ว จะขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยว่าจะปิดอภิปรายหรือไม่ก็ได้

ข้อ 53 เมื่อการอภิปรายได้ยุติแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดอภิปรายอีกนอกจากในกรณีที่ที่ประชุมจะต้องลงมติในเรื่องที่กำลังปรึกษากันอยู่ จึงให้ผู้มีสิทธิอภิปรายก่อน อภิปรายซึ่งจะได้อีกครั้งหนึ่งเป็นครั้งสุดท้ายก่อนที่ที่ประชุมจะลงมติ

ข้อ 54 ประธานอาจอนุญาตให้รัฐมนตรีมอบหมายให้บุคคลใด ๆ อภิปรายแทนไม่ว่าการอภิปรายนั้นจะเป็นการแถลงข้อที่ประชุม การตอบข้อซักถามของสมาชิกหรือการกล่าวอย่างอื่น

ข้อ 55 ถ้าประธานให้สัญญาณด้วยการเคาะค้อนหรือยื่นขึ้น ให้ผู้ที่กำลังพูดอยู่หยุดพูดและนั่งลงทันที และให้ทุกคนนั่งฟังประธาน

ในกรณีอ่านพระบรมราชโองการหรือกระแสพระราชดำริ ให้ผู้อยู่ในที่ประชุมยืนฟังตลอดเวลาที่อ่าน

หมวด 6

การลงมติ

ข้อ 56 ในกรณีที่จะต้องมีมติของสภา ให้ประธานขอให้ที่ประชุมลงมติ

ข้อ 57 การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษา ให้ถือเอาเสียงข้างมาก เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรหรือข้อบังคับนี้

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

เสียงข้างมากนั้น ในกรณีความเห็นของที่ประชุมมีสองฝ่าย ให้ถือเอาจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากกว่า และในกรณีความเห็นของที่ประชุมมีเกินสองฝ่ายให้ถือเอาจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากที่สุด

สมาชิกคนหนึ่งย่อมมีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด การออกเสียงชี้ขาดของประธานให้กระทำเป็นการเปิดเผยโดยจะให้เหตุผลหรือไม่ก็ได้

ข้อ 58 การออกเสียงลงคะแนนให้กระทำเป็นการลับ นอกจาก

- (1) เมื่อคณะรัฐมนตรีร้องขอให้กระทำเป็นการลับ จึงให้ลงคะแนนลับ
- (2) เมื่อสมาชิกเสนอญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคน ให้กระทำเป็นการลับ จึงให้ลงคะแนนลับ เว้นแต่ถ้ามีสมาชิกคัดค้านและมีผู้รับรองมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกในที่ประชุม ก็ให้ลงคะแนนโดยเปิดเผย

ข้อ 59 การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยมีวิธีปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (1) ยกมือขึ้น
- (2) ยืนขึ้น
- (3) เรียกสมาชิกตามลำดับอักษรชื่อให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายคนตามวิธีที่ประธานกำหนด
- (4) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมเห็นสมควรเฉพาะกรณี

การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยนั้นให้ใช้วิธีตาม (1) จะใช้วิธีตาม (2) (3) หรือ (4) ได้ต่อเมื่อคณะรัฐมนตรีร้องขอ หรือเมื่อสมาชิกเสนอญัตติและที่ประชุมอนุมัติ หรือเมื่อมีการนับคะแนนเสียงใหม่ ตามข้อ 65

การออกเสียงลงคะแนนตาม (1) หรือ (2) นั้น ให้ยกมือหรือยืนอยู่จนกว่าประธานจะได้สั่งให้อำมือลงหรือนั่งลง แล้วแต่กรณี

LIRT

ข้อ 60 การออกเสียงลงคะแนนลับมีวิธีปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (1) เขียนเครื่องหมายบนแผ่นกระดาษใส่ซองที่เจ้าหน้าที่จัดให้ ผู้เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมาย / ผู้ไม่เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมาย × ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้เขียนเครื่องหมาย ๐
- (2) ลงเบี้ยในตู้หีบ ผู้เห็นด้วยให้ลงเบี้ยสีน้ำเงิน ผู้ไม่เห็นด้วยให้ลงเบี้ยสีแดง ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้ลงเบี้ยสีขาว
- (๓) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมเห็นสมควรเฉพาะกรณี

การที่จะให้ออกเสียงลงคะแนนตาม (1) หรือ (2) ให้เป็นอำนาจของประธานที่จะพิจารณาเห็นสมควร เว้นแต่จะมีผู้เสนอญัตติให้ใช้วิธีใดวิธีหนึ่งดังกล่าวข้างต้น และที่ประชุมอนุมัติ และให้ความมั่นใจข้อ 4 วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 61 สำหรับการลงมตินั้น ให้ลงมติดำเนินคดีสุดท้ายก่อนแล้วย้อนเป็นลำดับไปหาญัตติต้น แต่มิให้ถือว่าความผิดพลาดในการเรียงลำดับดังกล่าวมานี้เป็นเหตุให้มติดังกล่าวได้ลงคะแนนและนับคะแนนเสร็จแล้วเป็นอันเสียไป

ข้อ 62 ประธานมีอำนาจสั่งให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ

ข้อ 63 สมาชิกซึ่งเข้ามาในที่ประชุมระหว่างการออกเสียงลงคะแนน ในกรณีออกเสียงลงคะแนนเปิดเผย อาจลงคะแนนทางฝ่ายที่ยังนับคะแนนเสียงไม่เสร็จ หรือในกรณีออกเสียงลงคะแนนลับ อาจลงคะแนนได้ก่อนประธานสั่งให้นับคะแนนเสียง

ข้อ 64 เมื่อได้นับคะแนนเสียงเสร็จแล้ว ให้ประธานประกาศมติต่อที่ประชุมทันที ถ้าเรื่องใดตรงมณูญการปกครองราชอาณาจักร หรือข้อบังคับนี้กำหนดไว้ว่ามติจะต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงถึงจำนวนเท่าใด ก็ให้ประกาศด้วยว่า คะแนนเสียงข้างมากถึงจำนวนที่กำหนดไว้หรือไม่

ข้อ 65 ในการนับคะแนนเสียงครั้งใด ถ้าคณะรัฐมนตรีร้องขอ หรือสมาชิกเสนอโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคน ให้มีการนับใหม่ ก็ให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่

การนับคะแนนเสียงใหม่ดังกล่าวในพรรคหนึ่ง ให้เปลี่ยนวิธีลงคะแนนเป็นวิธี
ดังกล่าวในข้อ 59 หรือข้อ 60 ซึ่งอยู่ในลำดับถัดไป แล้วแต่กรณี

ข้อ 60 ผู้ใดคิดไม่มีผู้คัดค้าน ให้ประธานสภาที่ประชุมว่ามีผู้เห็นเป็นอย่างอื่น
หรือไม่ เมื่อไม่มีผู้เห็นเป็นอย่างอื่น ให้ถือว่าที่ประชุมลงมติเห็นชอบด้วยผู้คัดค้าน

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ผู้คิดที่เป็นร่างพระราชบัญญัติ ร่างรัฐธรรมนูญ
หรือเรื่องอื่นใดที่อรรถมณฑลการปกครองราชอาณาจักรหรือข้อบังคับนี้กำหนดให้ที่ประชุมวินิจฉัย
โดยการออกเสียงลงคะแนน

หมวด 7

กรรมวิธีการ

ข้อ 67 สภาอาจตั้งคณะกรรมการให้มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
หรือกระทำกิจการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาคณะที่สภามอบหมาย โดยจะกำหนด
ให้เป็นคณะกรรมการสามัญหรือคณะกรรมการวิสามัญก็ได้

คณะกรรมการสามัญประกอบด้วยบุคคลซึ่งสภาตั้งจากสมาชิกของสภาเท่านั้น
ส่วนคณะกรรมการวิสามัญจะตั้งจากบุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกด้วยก็ได้

ข้อ 68 ให้สภาตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภาขึ้นสิบห้าคณะ แต่ละคณะ
ประกอบด้วยกรรมวิธีการมีจำนวนสิบเก้าคน

- (1) คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์
- (2) คณะกรรมการการคมนาคม
- (3) คณะกรรมการการค้า การธนาคารและสถาบันการเงิน
- (4) คณะกรรมการการต่างประเทศ
- (5) คณะกรรมการการทหาร

- (6) คณะกรรมาธิการการท่องเที่ยวและการกีฬา
- (7) คณะกรรมาธิการการบริหารและการยุติธรรม
- (8) คณะกรรมาธิการการปกครอง
- (9) คณะกรรมาธิการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน
- (10) คณะกรรมาธิการการศึกษาและวัฒนธรรม
- (11) คณะกรรมาธิการการเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม
- (12) คณะกรรมาธิการการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
- (13) คณะกรรมาธิการกิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุ
- (14) คณะกรรมาธิการสวัสดิการสังคมและการแรงงาน
- (15) คณะกรรมาธิการตรวจรายงานการประชุมและพิจารณาเปิดเผย

รายงานการประชุมลับ

หากมีความจำเป็นสภาจะตั้งคณะกรรมาธิการสามัญประจำสภาเพิ่มขึ้นอีกเมื่อใดก็ได้ คณะกรรมาธิการสามัญประจำสภาที่ตั้งเพิ่มขึ้นดังกล่าวจะมีจำนวนกรรมาธิการเท่าใดให้เป็นไปตามที่สภากำหนด

สมาชิกคนหนึ่งจะดำรงตำแหน่งกรรมาธิการสามัญประจำสภาได้เพียงคนเดียว

ข้อ 69 ในการเลือกตั้งคณะกรรมาธิการ สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อได้โดยไม่จำกัดจำนวน แต่ให้เสนอได้ครั้งละหนึ่งชื่อหรือจะเสนอครั้งละหลายชื่อก็ได้ แล้วแต่ติของสภา การเสนอนั้นต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเสนอตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญ ให้คณะรัฐมนตรีเสนอชื่อมีจำนวนไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมาธิการทั้งหมด จำนวนนอกจากนั้นให้ที่ประชุมเลือกจากรายชื่อที่สมาชิกเสนอ

การออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งคณะกรรมาธิการให้เป็นไปตามวิธีที่ประธานสภากำหนด

ข้อ 70 การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม และให้นำข้อบังคับนี้ เฉพาะที่เกี่ยวกับการประชุมของสภามาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 71 ให้คณะกรรมการแต่ละคณะเลือกตั้งประธาน เลขาธิการและตำแหน่งอื่นตามความจำเป็นจากกรรมการในคณะนั้น ๆ

คณะกรรมการมีอำนาจตั้งกรรมการในคณะเป็นคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาปัญหาอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตามที่จะมอบหมายได้

คณะกรรมการอาจเชิญบุคคลใด ๆ มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น หรือให้ส่งเอกสารเกี่ยวกับกิจการที่กระทำอยู่นั้นได้ โดยให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อประธานคณะกรรมการหรือผู้ทำการแทน

ข้อ 72 สมาชิก รัฐมนตรี และผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมาย มีสิทธิเข้าฟังการประชุมคณะกรรมการ แต่ในกรณีประชุมลับผู้ที่จะเข้าฟังการประชุมได้ ต้องเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประชุม และได้รับอนุญาตจากประธานคณะกรรมการ

ข้อ 73 ภายใต้บังคับข้อ 72 ผู้เสนอญัตติ รัฐมนตรี และผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมาย มีสิทธิชี้แจงแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการได้ตลอดเรื่อง ส่วนผู้แปรญัตติมีสิทธิชี้แจงแสดงความคิดเห็นได้เฉพาะที่แปรญัตติไว้

การชี้แจงแสดงความคิดเห็นตามวรรคหนึ่ง ผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติอาจมอบหมายเป็นหนังสือให้สมาชิกอื่นกระทำแทนได้ โดยยื่นต่อประธานคณะกรรมการ

ข้อ 74 ให้เลขาธิการรัฐสภาประกาศกำหนดการประชุมคณะกรรมการไว้ ณ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา และมีหนังสือนัดผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติให้มาชี้แจงประกอบญัตติหรือคำแปรญัตติ แล้วแต่กรณี

ข้อ 75 ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายไม่มาชี้แจงต่อคณะกรรมการตามนัดจนเวลาล่วงไปเกินกว่าสามสิบนาทีนับแต่เวลาที่คณะกรรมการได้เริ่มพิจารณาคำแปรญัตติได้

LIRT

ถ้าแปรญัตตินั้นเป็นอันตกไป เว้นแต่คณะกรรมการจะพิจารณาเห็นสมควรผ่อนผันให้เป็นกรณีพิเศษก่อนเสร็จการพิจารณาเรื่องนั้น

ข้อ 76 ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการในข้อใดจะสงวนคำแปรญัตติในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้สภาวินิจฉัยก็ได้

ข้อ 77 กรรมการผู้ใดไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการในข้อใดจะสงวนความเห็นของตนในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้สภาวินิจฉัยก็ได้

ข้อ 78 เมื่อคณะกรรมการได้กระทำกิจการเรื่องใดเสร็จแล้วให้รายงานต่อสภา

ในที่ประชุมสภา คณะกรรมการมีสิทธิแถลง ชี้แจง หรือแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับกิจการที่ได้กระทำดังกล่าวในวาระหนึ่ง ในการนี้คณะกรรมการจะมอบหมายให้บุคคลใด ๆ แถลง หรือชี้แจงแทนก็ได้

ข้อ 79 ถ้ามีมติของสภาให้คณะกรรมการใดกระทำกิจการเรื่องใดให้เสร็จภายในกำหนดเวลาใด และคณะกรรมการนั้นกระทำกิจการจะไม่เสร็จภายในเวลาที่กำหนด ประธานคณะกรรมการต้องรายงานให้ประธานสภาทราบโดยด่วน

ในกรณีที่ไม่มีมติของสภากำหนดให้กระทำกิจการเรื่องใดให้เสร็จภายในกำหนดเวลาใด ให้ถือว่าจะต้องกระทำกิจการเรื่องนั้นให้เสร็จภายในเวลาไม่เกินเก้าสิบวัน นับตั้งแต่วันที่สภามอบหมาย หากจะกระทำกิจการไม่เสร็จภายในกำหนด ประธานคณะกรรมการต้องรายงานให้ประธานสภาทราบโดยด่วนเช่นเดียวกัน

ในกรณีดังกล่าวในวาระหนึ่งและวาระสอง ให้ประธานสภาชี้แจงต่อที่ประชุมและที่ประชุมอาจลงมติให้ขยายเวลาที่ได้กำหนดไว้หรือให้ตั้งคณะกรรมการใหม่แทนคณะเดิมหรือให้ดำเนินการอย่างอื่นสุดแต่ที่ประชุมจะเห็นสมควร

ข้อ 80 ถ้าคณะกรรมการเห็นว่า มีข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรีควรทราบ หรือควรปฏิบัติ ให้บันทึกข้อสังเกตดังกล่าวไว้ในรายงาน ของคณะกรรมการ เพื่อให้สภาพิจารณา

ในกรณีที่สามารถเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการ ให้ความปรึกษาหารือ
ไปยังคณะรัฐมนตรี

ข้อ 81 กรรมการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (1) คาย
- (2) ลาออก
- (3) มีการตั้งคณะกรรมการใหม่แทนคณะเดิม
- (4) สภามีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

ข้อ 82 ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการใดว่างลง ให้ความปรึกษาหารือ
คณะกรรมการแจ้งต่อประธานสภา เพื่อขอให้สภาตั้งซ่อม

หมวด 8

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ข้อ 83 ร่างพระราชบัญญัติต้องแบ่งเป็นมาตรา และต้องมีบทสรุปประกอบ
ดังต่อไปนี้

- (1) หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
- (2) เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น ให้ความกำหนดโดยชัดแจ้ง

ในกรณีที่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกกฎหมายเดิม ให้นำประมวลคำที่ต้องการ
แก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกไว้ในหลักการหรือจะระบุไว้ในเหตุผลด้วยก็ได้

ข้อ 84 การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้กระทำเป็นสามวาระตามลำดับ

ข้อ 85 การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง ให้สภาพิจารณาและ
ลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

LIRT

เพื่อประโยชน์แก่การวินิจฉัยดังกล่าวในวรรคหนึ่ง สภาจะให้คณะกรรมการพิจารณาพิพากษาหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติหรือปัญหาใด ๆ เสียก่อนก็ได้

ข้อ 86 ในกรณีที่สภาลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติให้สภาพิจารณาในลำดับต่อไปเป็นวาระที่สอง

ข้อ 87 การพิจารณาในวาระที่สอง ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้งหรือกรรมการเพิ่มสภา

ตามปกติ ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้งการพิจารณาโดยกรรมการเพิ่มสภาจะกระทำได้ ต่อเมื่อคณะรัฐมนตรีร้องขอ หรือสมาชิกเสนอโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคนและที่ประชุมอนุมัติ

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยกรรมการเพิ่มสภานั้น สภาจะตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาปัญหาใดโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัตินั้นก็ได้

ข้อ 88 ในกรณีพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้งนั้น สภาจะให้คณะกรรมการสามัญหรือคณะกรรมการวิสามัญเป็นผู้พิจารณาก็ได้ เว้นแต่ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่ายต้องให้คณะกรรมการวิสามัญซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นกรรมการ โดยตำแหน่งเป็นผู้พิจารณา

ข้อ 89 ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติขึ้นคณะกรรมการที่สภาตั้ง สมาชิกผู้ใดเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติ ก็ให้เสนอคำแปรญัตติล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันที่สภารับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ เว้นแต่สภาจะได้กำหนดเวลาแปรญัตติสำหรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้เป็นอย่างอื่น

การแปรญัตติ โดยปกติต้องแปรเป็นรายมาตรา

การแปรญัตติเพิ่มมาตราขึ้นใหม่ หรือตัดตอน หรือแก้ไขมาตราเดิม ต้องไม่ขัดกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

LIART

ข้อ 90 ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย สมาชิกจะแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการใดมิได้ แต่อาจแปรญัตติได้ในทางลดหรือตัดทอนรายจ่ายซึ่งมิใช่รายจ่ายตามข้อผูกพันอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- (1) เงินสงฆ์ใช้คืนเงินกู้
- (2) ดอกเบี้ยเงินกู้
- (3) เงินที่กำหนดค่าใช้จ่ายตามกฎหมาย

ข้อ 91 เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้ว ให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นโดยแสดงร่างเดิมและการแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งรายงานต่อประธานสภา รายงานนั้นอย่างน้อยต้องระบุว่ามีหรือไม่มีกรแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใดบ้าง และถ้ามีการแปรญัตติ มติของคณะกรรมการเกี่ยวกับคำแปรญัตตินั้นเป็นประการใด หรือมีการสงวนคำแปรญัตติของผู้แปรญัตติ หรือมีการสงวนความเห็นของกรรมการ ก็ให้ระบุไว้ในรายงาน

ข้อ 92 เมื่อประธานสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติและรายงานของคณะกรรมการตามข้อ 91 แล้ว ให้เสนอสภาเพื่อพิจารณาต่อไป

ข้อ 93 ในกรณีที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยกรรมการเพิ่มเติม ให้ถือว่าสมาชิกทุกคนในที่ประชุมประกอบกันเป็นคณะกรรมการ และประธานของที่ประชุมมีฐานะเป็นประธานคณะกรรมการด้วย

การพิจารณาโดยกรรมการเพิ่มสภา เป็นทั้งการพิจารณาชั้นคณะกรรมการ และการพิจารณาของสภาในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาคราวรวมกันไปในตัว

ข้อ 94 ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ให้สภาพิจารณาเริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา และให้อภิปรายได้เฉพาะถ้อยคำหรือข้อความที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม หรือที่ผู้แปรญัตติสงวนคำแปรญัตติหรือที่กรรมการสงวนความเห็นไว้ ทั้งนี้ เว้นแต่ที่ประชุมจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

LIRT

ข้อ 95 เมื่อได้พิจารณาตามข้อ 94 จนจบร่างแล้ว ให้สภาพิจารณาทั้งร่างในการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาครั้งนี้ สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำได้ คณะขอแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อความใดมิได้นอกจากเนื้อความที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่

ข้อ 96 เมื่อได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สองเสร็จแล้ว ให้สภาพิจารณาในลำดับสุดท้ายเป็นวาระที่สาม

ข้อ 97 การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สาม ให้ที่ประชุมลงมติว่าสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายหรือไม่

การพิจารณาในวาระนี้ไม่มีการอภิปราย

ข้อ 98 ในกรณีที่สภาลงมติในวาระที่หนึ่งไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ หรือลงมติในวาระที่สามไม่สมควรประกาศร่างพระราชบัญญัติใช้เป็นกฎหมายก็ให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป

ข้อ 99 ร่างพระราชบัญญัติซึ่งสภาลงมติในวาระที่สาม สมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย ให้เลขาธิการรัฐสภาส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นต่อเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย ให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป

ข้อ 100 ร่างพระราชบัญญัติที่สภายังมิได้รับหลักการให้เป็นอันระงับไป เมื่อคณะรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง

หมวด 9

การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ

ข้อ 101 ก่อนการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญในวาระที่หนึ่ง คณะกรรมาธิการรัฐธรรมนูญอาจเสนอปัญหาใด ๆ ในการร่างรัฐธรรมนูญต่อประธานสภาเพื่อนำเข้าปรึกษาที่ประชุมสภาก็ได้

LIRT

ข้อ 102 เมื่อคณะกรรมการได้เสนอร่างรัฐธรรมนูญตามความในรัฐธรรมนูญ
การปกครองราชอาณาจักรแล้ว ให้ประธานสภาจัดเข้าระเบียบวาระประชุมเป็นเรื่องด่วน

ข้อ 103 การพิจารณาในวาระที่หนึ่ง ให้วินิจฉัยว่า จะรับร่างรัฐธรรมนูญ
ไว้พิจารณาหรือไม่

การออกเสียงลงคะแนนให้ไว้หรือเรียกชื่อและต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วย
ในการที่จะรับร่างรัฐธรรมนูญไว้พิจารณาไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่
ในวันลงคะแนน

การประชุมตามความในวรรคหนึ่ง ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าสองใน
สามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ในวันประชุม จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ 104 ในกรณีที่สภาลงมติในวาระที่หนึ่ง ให้รับร่างรัฐธรรมนูญไว้พิจารณา
ให้สภาพิจารณาในลำดับต่อไปเป็นวาระที่สอง

การพิจารณาในวาระที่สอง ให้สภาตั้งคณะกรรมการ ขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา
ร่างรัฐธรรมนูญนั้น

คณะกรรมการตามวรรคสองจะมีจำนวนเท่าใด และจะประกอบด้วยบุคคล
ซึ่งมิได้เป็นสมาชิกหรือไม่ ให้เป็นไปตามมติของสภา

ข้อ 105 สมาชิกผู้ใดเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญ ก็ให้เสนอคำ
ญัตติเป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการภายในเวลาที่สภากำหนด

การแปรญัตติ โดยปกติต้องแปรเป็นรายมาตรา

ข้อ 106 เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้ว ให้
ร่างรัฐธรรมนูญนั้น โดยแสดงร่างเดิมและการแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งรายงานต่อประธาน
รายงานนั้นอย่างน้อยต้องระบุว่าให้มีหรือไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใดบ้าง และถ้ามีการ
แปรญัตติ มติของคณะกรรมการเกี่ยวกับคำแปรญัตตินั้นเป็นประการใด หรือมีการ
คำแปรญัตติของผู้แปรญัตติ หรือมีการสงวนความเห็นของกรรมการ ก็ให้ระบุไว้ใน
ด้วย

ข้อ 107 เมื่อประธานสภาได้รับร่างรัฐธรรมนูญและรายงานของคณะกรรมการพิจารณาตามข้อ 106 แล้ว ให้ประธานสภาจัดเข้าระเบียบวาระประชุมเป็นเรื่องด่วน

ในการพิจารณาว่าร่างรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ให้สภาพิจารณาเริ่มต้นด้วยชื่อร่างรัฐธรรมนูญ คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา และให้อภิปรายได้เฉพาะถ้อยคำหรือข้อความที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม หรือที่ผู้แปรญัตติส่งวนคำแปรญัตติหรือที่กรรมการสงวนความเห็นไว้ ทั้งนี้ เว้นแต่ที่ประชุมจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ 108 เมื่อได้พิจารณาตามข้อ 107 จนจบร่างแล้ว ให้รอเวลาไว้อย่างน้อยสามวัน แล้วให้สภาพิจารณาว่าร่างรัฐธรรมนูญทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครึ่งหนึ่ง และในการพิจารณาคครั้งนี้ คณะกรรมการหรือสมาชิกอาจเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใดมิได้ นอกจากเนื้อความที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่ ทั้งนี้ เว้นแต่ที่ประชุมจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ 109 เมื่อสภาได้พิจารณาตามข้อ 108 เสร็จแล้ว ให้รอเวลาไว้สามมาตรา 11 แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรต่อจากนั้นให้สภาพิจารณาต่อไป เป็นวาระที่สาม ภายใต้บังคับมาตรา 11 แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร การพิจารณาในวาระที่สาม เป็นการลงมติว่าจะให้ความเห็นชอบในการนำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าฯ ทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย ให้ประกาศใช้หรือไม่ การพิจารณาในวาระนี้ไม่มีกรอภิปราย

หมวด 10

การรักษาระเบียบและความสงบเรียบร้อย

ข้อ 110 ที่ประชุมสภาย่อมเป็นที่เคารพ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการใดในที่ประชุมโดยขาดการระหรือก่อความสงบเรียบร้อยของที่ประชุม

ข้อ 111 ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบังคับนี้ ประธานมีอำนาจเตือน ห้ามปราม ให้งดคำพูด ห้ามพูด ให้งดกล่าวขอขมาในที่ประชุม หรือสั่งให้ออกไปจากที่ประชุมครั้งนั้น โดยมีโทษ ไม่มีกำหนดเวลาก็ได้

ในกรณีที่ประธานสั่งให้ผู้ใดออกจากที่ประชุม หากผู้นั้นขัดขืน ประธานมีอำนาจสั่งสารวัตรรัฐสภา รองสารวัตรรัฐสภา หรือเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้นำตัวออกจากสถานที่ประชุม หรือออกไปให้พ้นบริเวณสภา

คำสั่งของประธานตามข้อนี้ ผู้ใดจะโต้แย้งมิได้

ข้อ 112 การรักษาระเบียบและความสงบเรียบร้อยในส่วนที่เกี่ยวข้องบุคคลภายนอกที่จะเข้ามานั้นในที่ประชุมสภาหรือบริเวณสภา หรือเข้าჭงัการประชุมของสภา ตลอดจนมารยาทของบุคคลเช่นว่านั้น และการโฆษณาข้อความเกี่ยวกับวการประชุมปรึกษาของสภา ให้เป็นไปคดระเบียบที่ประธานสภาวางไว้

หมวด 11

การงดใช้ การตีความ และการขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ

ข้อ 113 ถ้าประธานขอปรึกษา หรือสมาชิกเสนอผู้ใดโดยมีสมาชิกรับรอง ไม่น้อยกว่าสามสิบคน ให้งดใช้ ข้อบังคับข้อหนึ่งข้อใดทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราว เฉพาะกรณี และที่ประชุมลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่มาประชุมก็ให้งดใช้ ข้อบังคับข้อนั้นได้

ข้อ 114 ถ้ามีปัญหาที่จะต้องตีความข้อบังคับนี้ ให้เป็นอำนาจของสภาที่จะวินิจฉัย และเมื่อที่ประชุมได้ลงมติวินิจฉัยโดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ในวันประชุมเป็นประการใดแล้ว ให้ถือว่าคำวินิจฉัยนั้นเป็นเด็ดขาด

การขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง อาจกระทำได้โดยประธาน ขอปรึกษา หรือสมาชิกเสนอผู้ใดโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคน

LIART

ผู้คิดแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับให้ทำเป็นร่างข้อบังคับโดยแบ่งเป็นข้อ และต้องมี
บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบด้วย

การพิจารณาผู้คิดใน ข้อนี้ ให้นำข้อบังคับว่าด้วยการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด 12

การวินิจฉัยปัญหาตามมาตรา 30 และมาตรา 31 แห่ง

ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร

ข้อ 116 ในกรณีมีปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยตามมาตรา 30 และมาตรา 31
แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร ถ้าสมาชิกเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า
สามสิบคน และเมื่อที่ประชุมได้ลงมติวินิจฉัยโดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน
สมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ในวันประชุมเป็นประการใดแล้ว ก็ให้ถือว่าคำวินิจฉัยนั้นเป็นเด็ดขาด

บทเฉพาะกาล

ข้อ 117 ข้อบังคับนี้ ไม่กระทบถึงการใดที่ได้กระทำเสร็จไปแล้วก่อนใช้
ข้อบังคับนี้ ส่วนการใดที่ยังกระทำค้างอยู่ ให้ดำเนินการต่อไป ตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ พ.ศ.

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่ กรรมการทางด้านนี้ครับ

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านประธานกรรมการมีอะไรแถลง
ประชุมใหม่ครับ

นายสรรเสริญ อุทัยเฉลิม (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธานส
ภานิติบัญญัติแห่งชาติ และท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติที่เคารพ ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งช
ครั้งที่ 2/2534 วันพฤหัสบดีที่ 4 เมษายน พุทธศักราช 2534 ได้ลงมติให้ตั้งคณะกรรมการ
ขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วย 1. พลเอก งามพล บุคลลภย์ 2. นายชูศักดิ์ ศู
3. นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ 4. นายนิลสัย เวชชาชีวะ 5. พลเรือโท ปรีดา กุล
6. นายพงษ์ศักดิ์ พยัคฆ์เขียว 7. นายพิชัย วาคนาส่ง 8. นายไพศิษฐ์ พิพัฒ
9. คุณหญิงศศิมา ศรีวิกรม์ 10. พลอากาศเอก หม่อมราชวงศ์ศิริพงษ์ ทองใหญ่ และ
กระผม นายสรรเสริญ อุทัยเฉลิม เพื่อยกร่างข้อบังคับการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งช
ตามมาตรา 16 แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช 2534
คณะกรรมการได้ประชุมและได้ดำเนินการเลือกตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ซึ่งปรากฏ
1. นายสรรเสริญ อุทัยเฉลิม เป็นประธานคณะกรรมการ 2. นายพิชัย วาคนา
เป็นรองประธานคณะกรรมการ 3. นายไพศิษฐ์ พิพัฒกุล เป็นเลขาธิการคณะกรรมการ
สำหรับแนวทางกร่างข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ใน
ประชุมคณะกรรมการได้นำเอาข้อบังคับการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. 25
และธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช 2534 มาใช้เป็นหลักในการพิจารณา
พร้อมกันได้นำความใน ข้อบังคับการประชุมของสภา พ.ศ. 2527 ข้อบังคับการป
สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2528 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร

พุทธศักราช 2521 ในบางส่วนที่เป็นเรื่องในทำนองเดียวกันมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การ
 อยุ่กว้างข้อบังคับการประชุม ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. มีความสมบูรณ์ที่สุด
 กล่าวโดยสรุปแล้ว ในการพิจารณาร่างข้อบังคับตามที่คณะกรรมการได้ดำเนินการนี้
 ส่วนใหญ่ก็จะมีแนวทางคงเช่น ข้อบังคับการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. 2521
 จะมีการแก้ไขปรับปรุงสาระสำคัญบ้าง แต่ก็ไม่มากนัก ส่วนมากจะเป็นเรื่องของการแก้ไข
 ถ้อยคำและเนื้อความให้มีความชัดเจน และมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับ
 ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช 2534 คณะกรรมการจึงใคร่ขอประทาน
 กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และท่านสมาชิกที่เคารพ ได้พิจารณา
 ข้อบังคับการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. นี้ เนื่องจากมีความ
 บทพร้อมในการคัด และพิมพ์ข้อความที่ได้เสนอให้แก่ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ได้ไปศึกษา
 เป็นการล่วงหน้า กระผมขอมอบให้นายพิชัย วาศนาส่ง รองประธานกรรมการ
 ได้เสนอการแก้ไขเพิ่มเติมจุดบกพร่องจะเป็นพระคุณยิ่ง ขอขอบพระคุณครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญคุณพิชัยครับ

นายพิชัย วาศนาส่ง : ขอประทานกราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
 กระผม นายพิชัย วาศนาส่ง มีอยู่อันเดียวเท่านั้น ผมเข้าใจว่าประเด็นท่านอาจจะ
 ให้อินเสียงแก้ไขมาจากฟลอร์ (Floor) ขอแก้ไข แต่กระผมก็คิดว่าน่าจะ ได้บอกไว้สัก
 อันหนึ่งหน้า 12 ข้อ 68 ตกไปตัวเดียวครับคือคำว่า ไม่เกิน นี้จะครับ ขอประทาน
 แทวงคำว่าไม่เกิน เข้าไประหว่างข้อความในบรรทัดที่ 2 ของข้อ 68 นอกจากนั้นกระผม
 ยังไม่มีอะไรที่จะแก้ไขในขณะนี้ครับผม

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอบคุณครับ ขอเชิญท่านสมาชิกอภิปราย
ได้ครับ ถ้าท่านมีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับร่างข้อบังคับฉบับนี้ เชิญครับ

นายโอสถ โกศิน : ท่านประธานที่เคารพ กระผมคิดว่าเพื่อความรวดเร็ว
ท่านประธานจะกรุณาถามเพียงว่า ข้อ 1 ข้อ 2 โสไปเรื่อยโดยไม่มีคำถาม ข้อความจะ
ใหม่ครับ เมื่อถึงข้อใดที่เห็นควรแก้ไขสมาชิกก็จะได้ยกมือขึ้น ขอความกรุณาครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ผมกราบขอบพระคุณครับ ท่านอาจารย์
สรสวัสดิ์ครับ

นายสรสวัสดิ์ โกรจิตติ : ท่านสมาชิกผู้มีความเกี่ยวข้อง กระผมอยากจะดำเนินการ
เปิดโอกาสเปิดให้คณะกรรมาธิการจะขอเสริมเพิ่มเติมที่ดูวิจัยกล่าวไปแล้วเมื่อที่สักกณิดหนึ่ง
ความรวดเร็วเหมือนกัน ว่าแทนที่จะเดิมเพียงไม่เกิน 19 คนนี้ เท่ากับว่าเรากำหนดจำนวน
ข้างมากเอาไว้ ผมอยากจะขอเสริมว่า ควรจะกำหนดจำนวนข้างน้อยเอาไว้ด้วย ถ้าเสนอ
ในตอนนี้นะครับ ผมอยากจะขอเสนอว่าอย่างนี้จะได้ใหม่ครับว่า มีจำนวนไม่น้อยกว่า 1
และไม่เกิน 19 คน

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ ท่านอาจารย์โอสถครับ

นายโอสถ โกศิน : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมคิดว่าอันนี้น่าจะ
กันเมื่อถึงข้อนั้นจะดีกว่าครับ ขอบคุณครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับตั้งใจจะทราบเรียนอย่างนี้ครับ
การพิจารณาว่าข้อบังคับคงจะใช้วิธีเกี่ยวกับการพิจารณาว่าพระราชบัญญัติโดยอนุโลม
จะนั้นในขั้นนี้ถ้าไม่มีท่านผู้ใดอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อหา หลักการเฉพาะหลักการคณะกรรมาธิการ
เดี่ยวจะว่ากันเป็นรายข้อ สำหรับหลักการถ้าไม่มีท่านผู้ใดขัดข้อง ผมจะขอมติจากที่ประชุม
ว่า ท่านผู้ใดเห็นสมควรรับหลักการแห่งร่างข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติฉบับนี้
หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นชอบด้วย โปรดยกมือครับ กรรมาธิการท่านเป็นสมาชิก ยกด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนใหญ่)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ ท่านผู้ใดไม่เห็นชอบด้วย โปรด

ยกมือครับ

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนน้อย)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มีนะครับ เป็นอันว่าที่ประชุมนี้รับหลักการ
แห่งร่างข้อบังคับการประชุม

ในการพิจารณาต่อไป กระผมขอเรียนเสนอเป็น 2 ประเด็นครับ คือเพื่อให้
สภานี้มีข้อบังคับของสภาใช้ของตนเองโดยรวดเร็ว กระผมขอเสนอให้การประชุมในตอนนี้
เป็นการประชุมของคณะกรรมการเพิ่มสภา พิจารณารวดเดียว 3 วาระ แล้วก็ขอให้ท่าน
คณะกรรมการที่ขึ้นมาแล้วโปรดนั่งประจำที่เพื่อจะคอยชี้แจงกับท่านสมาชิกด้วย

ประการที่ 2 เนื่องจากข้อบังคับนี้มีทั้งหมดหลายสิบข้อ โดยวิธีการแล้ว จะให้
เลขานุการอ่านเป็นรายข้อ แล้วก็ชี้ข้อความด้วย แต่ว่าเท่าที่เราเคยปฏิบัติก็ไม่ได้ความจำเป็น ก็คง
เพียงให้เลขานุการอ่านเฉพาะเลขข้อเท่านั้น แล้วก็ถ้าข้อไหนมีข้อแก้ไข อย่างท่านอาจารย์
โอสถ ท่านอาจารย์สรวลเจริญ มีข้อแก้ไขพูดกันเฉพาะในข้อนั้น ๆ แล้วก็ผ่านไป หลังจากนั้น
ก็เป็นการจบการพิจารณาวาระที่ 2 เป็นการพิจารณาวาระที่ 3 ประกาศใช้เป็นข้อบังคับต่อไป
ถ้าไม่มีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น กระผมคิดว่าขอให้ดำเนินการไปตามนี้ ขอเชิญ
เลขานุการดำเนินการครับ อ่านร่างและรายข้อเลย

นายพิณิต อารยะศิริ (รองเลขานุการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขานุการ
รัฐสภา) :

"ร่าง

ข้อบังคับการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พ.ศ.

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 16 แห่งรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร
พุทธศักราช 2534 สภานิติบัญญัติแห่งชาติตราข้อบังคับการประชุมของสภาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้
ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3

หมวด 1

การเลือกประธานและรองประธานสภา

ข้อ 4 ข้อ 5

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เดี่ยว ๆ คุณวิชัยมีอะไรครับ

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา : ครับ กราบเรียนท่านประธานครับ คือ

ในร่างข้อบังคับการประชุมสภานี้จะครับ ผมว่าน่าจะเสนอนิยามที่แสดงให้เห็นว่าประธานนั้น
หมายถึงใคร สมาชิกนั้นหมายถึงใคร แล้วก็สภา ในที่นี้หมายถึงใคร อาจจะเรียน
เสนอคณะกรรมการได้เพิ่มเติมนิยามเหล่านี้เข้าไว้ในข้อบังคับด้วยครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เพิ่มตรงไหนดีล่ะ

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา : ผมเห็นว่าน่าจะเพิ่มเติมในหลังข้อ 3 ครับ

หลังข้อ 3 เป็นข้อ 4 ใหม่ นิยาม มีคำว่า สภา หมายถึงสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ประธาน
สภา หมายถึงประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สมาชิก หมายถึงสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอบคุณครับ ท่านกรรมาธิการครับ

นายชูศักดิ์ ศิรินิล (กรรมาธิการยกร่าง) : ประธานกรรมาธิการ

ท่านประธานสภาครับ ผมคิดว่าความร่างข้อบังคับนี้ได้อ้างถึงธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรอยู่แล้ว ซึ่งในธรรมนูญนั้นที่ระบุไว้ชัดเจนแล้วว่า มีตำแหน่งหน้าที่ที่สำคัญอะไรบ้าง เป็นที่เข้าใจได้โดยชัดเจนนะครับ เพราะว่าอาศัยอำนาจตามธรรมนูญการปกครอง กระผมคิดว่าคงไม่จำเป็นต้องเป็นครับ ท่านประธานครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : มีท่านผู้ใดเสนอเป็นอย่างอื่นไหมครับ
คุณวิชัยยังคิดใจไหมครับ คงไม่ต้องมีก็ได้กระมัง

นายวิชัย โสวรรณจินดา : ผมว่าก็ขึ้นกับที่ประชุมสภาครับ เพราะปกติกฎหมายทุกฉบับควรจะต้องมีนิยามที่แสดงให้เห็นว่าเนื้อหาที่ในกฎหมายนั้น หมายถึงอะไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกฎหมายฉบับนี้นะครับ เรายังมีถ้อยคำที่พูดถึงประธานสภา พูดถึงสมาชิกอยู่แทบจะทุกมาตรา ถ้าเราไม่ให้นิยามไว้ ผมเกรงว่าอาจจะเกิดความเข้าใจผิดได้ และผมถือว่าอันนี้น่าจะเป็นหลักการทั่วไปในการออกข้อบังคับหรือกฎหมายต่าง ๆ ครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านอาจารย์โอสครับ

นายโอส ตโกสิน : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมขอขอบคุณท่านสมาชิกที่กฎหมายให้คำแนะนำนั้น แต่ใคร่ขอกราบเรียนว่า เรื่องนี้เป็นข้อบังคับการประชุมครับ ไม่ใช่กฎหมาย แล้วก็ข้อบังคับการประชุมสภาได้ทำมาแล้วหลายสิบปีครับ ไม่เคยมีคำนิยาม ก็เป็นที่ยอมรับกันแล้วอย่างที่ท่านกรรมาธิการชี้แจง สำหรับในเรื่องกฎหมายก็ดี กฎหมายทุกฉบับครับ ไม่จำเป็นต้องมีนิยาม เว้นแต่ฉบับใดซึ่งเห็นว่าจะให้ง่ายขึ้นเราก็ใส่ไป เพราะฉะนั้นกฎหมายต่าง ๆ ที่ร่างมาไม่มีนิยามมากกว่ามีนิยาม เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่าข้อบังคับนี้ไม่จำเป็นต้องมีนิยามครับ ขอบคุณครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คุณวิชัยครับ

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา : ท่านประธานสภาครับ เมื่อท่านอาจารย์โอภาส
ได้มีความเห็นอย่างนั้น ผมก็ไม่ติดใจครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ ขอขอบคุณมากครับ เลขาธิการ
ดำเนินการต่อไปครับ

นายพินิต อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
รัฐสภา) :

ข้อ 6

หมวด 2

อำนาจและหน้าที่ของประธานสภา
รองประธานสภาและเลขาธิการรัฐสภา

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เดี่ยว ๆ เลข 4 คุณวิชัยครับ
เลยครับ

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา : ท่านประธานครับ ในข้อ 5 นี้ผมมีข้อสงสัย
ว่า จำนวนรองประธานสภานั้นจะกำหนดอย่างไรนะครับ เพราะว่าในข้อ 5 นั้นไม่ได้มี
ไว้ว่าวิธีการกำหนดรองประธานสภา บอกแต่เพียงว่าในวรรคสอง ถ้าสภากำหนดให้มี
ประธานสภาฯ หลายคน ให้กำหนดวิธีการเลือกอย่างไร จำนวนนี้ในข้อบังคับไม่ได้กำหนด
เราจะใช้หลักกำหนดอย่างไรครับท่านประธานครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : กรมราชการครับ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒนกุล (กรมราชการยกร่าง) : กราบเรียนท่านประ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติครับ ประธานสภาและรองประธานก็เป็นไปตามรัฐธรรมนูญการปกครองครับ ที่นี้จะมีกติก
อยู่ที่ทางสภาเป็นผู้กำหนดครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คุณวิชัยศรีพอลิจะนครินทร์ ต่อไปเลยครับ

เลขที่ ๗

นายพินิต อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
รัฐสภา) :

ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญครับ คุณหญิงนันทภาครินทร์

คุณหญิงนันทภา สุประภาตะนันท์ : ประธานโทษ ดิฉันจะขอแปรญัตติ
ข้อ 7 นะคะ ที่นี้ยังมีญัตติเลขที่ ๗ อ่านไปแล้ว

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ได้ครับ เชิญครับ

คุณหญิงนันทภา สุประภาตะนันท์ : ดิฉันขอประธานตัดคำว่า มี
ในหลัง (5) ออก เนื่องจากว่าในบรรทัดแรกเขียนไว้แล้ว ประธานสภามีอำนาจและหน้าที่
ดังต่อไปนี้ แล้วก็ 1 - 2 - 3 - 4 ที่นี้พอมาถึง 5 นี้ไม่ควรจะมีคำว่า มี ด้วย และถ้าไปดู
ข้อบังคับการประชุมเก่า ๆ เช่นของวุฒิสภา หรือของสภาผู้แทน ฉบับปี พ.ศ. 2527 -
2528 อะไรเหล่านั้นจะ เอมมาเทียบกับความในข้อนี้แล้ว จะไม่มีคำว่า มี แล้วไปมีอยู่ใน
ข้อบังคับของสภานิติบัญญัติ ปี พ.ศ. 2521 ที่เราทำลงไปเป็นการชั่วคราว ซึ่งดิฉันคิดว่า
เป็นคำที่ใช้กันไป ก็ขอประธานตัดออก

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ ท่านกรรมาธิการมีอะไรขัดข้อง
ไหมครับ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒกุล (กรรมาธิการยกเว้น) : ไม่ขัดข้องครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่ขัดข้องนะครับ ผ่านไปครับ

นายพินิต อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
รัฐสภา) :

ข้อ 8 ข้อ 9

หมวด 3

การประชุมสภา

ข้อ 10

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ชูฉลุย ท่านอาจารย์โอสถควีน

นายโอสถ โกศิน : ท่านประธานที่เคารพครับ สำหรับข้อ 10 นี้

กระผมขอความกรุณาปรับปรุงทั้งสองวรรคครับ กระผมทราบบรรณวครหนึ่งก่อน เกี่ยวกับเรื่องจำนวนสมาชิก ซึ่งในข้อบังคับนี้ใช้คำว่า หนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ในวันประชุม กระผมลองหาคำนวณดูแล้ว ถ้าคิด 1 ใน 4 ของสมาชิกที่มีอยู่ในวันประชุมแล้ว จะต้องเป็นจำนวน 73 คน แต่ในข้อบังคับหรือในธรรมนูญการปกครองนี้ องค์ประชุมของสภานิติบัญญัติมี 1 ใน 3 เป็นองค์ประชุมแล้ว หมายความว่าจาก 292 นี้ก็เพียง 98 คนก็เป็นองค์ประชุมได้ เพราะฉะนั้นถ้าหากจะใช้ 1 ใน 4 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ในการประชุมแล้ว การจะเสนอนั้นเรื่องนี้จะต้องใช้ 73 คนจาก 92 คน กระผมเกรงว่าจะเป็นจำนวนมากเกินไปและอาจจะใช้บังคับไม่ได้ อาจจะไม่มีทางทำได้ กระผมลองเทียบดูข้อบังคับของสภานิติบัญญัติ ปี 2521 ข้อ 10 ใช้คำว่าสามสิบคน ข้อบังคับของวุฒิสภา ปี 2527 ข้อ 11 ใช้คำว่าหนึ่งในสี่ของสมาชิกทั้งหมด อันนี้ก็จะหมายความถึงการประชุมเหมือนกัน เพราะไม่ได้ใช้คำทั้งหมดที่มีอยู่ นะครับ เพราะฉะนั้น กระผมมีความกรุณาแก้ตรงนี้ว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกที่มาประชุม แทนที่จะเป็นว่า ทั้งหมดที่มีอยู่ในวันประชุม อันนี้ขอความกรุณาพิจารณาวรรคหนึ่งก่อน แล้วผมจะทราบบรรณวครต่อไป ขอบคุณครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอบคุณครับกรมวิธานครับ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (กรรมาธิการยกร่าง) : กราบเรียนท่านประธาน
 ผม ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล เลขานุการคณะกรรมการยกร่าง ฯ สำหรับร่างเดิมนั้นใช้คำว่า
 สถานสืบคน แต่ว่าในการพิจารณาที่จะเห็นว่า การประชุมสถานนั้น ควรจะเป็นเรื่องเปิดเผย
 มากกว่าที่จะให้มีการประชุมลับ เพราะฉะนั้นก็เลยเพิ่มจำนวนของผู้รับรองในกรณีที่มีสมาชิก
 ร้องขอให้มากขึ้นครึ่งคือ 1 ใน 4 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด อย่างไรก็ตามที่ท่านโสด
 ได้ขอแก้ไขเป็น 1 ใน 4 ของจำนวนสมาชิกที่มาประชุม หรือจะแก้ไขตามร่างเดิมเป็น 30
 คนครึ่ง ทางกรรมาธิการก็ไม่ขัดข้องครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านอาจารย์โสดครับ ขอเป็น 1 ใน
 4 ของสมาชิกที่มาประชุมใช้ไหมครับ

นายโสด โกลิน : ครับ ครับผม

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ กรรมาธิการไม่ขัดข้องนะครับ
 คุณวิชัยครับ

นายวิชัย โกลสุวรรณจินดา : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ถ้าจะ
 แก้ไขตามที่ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติได้เสนอณี ก็อาจจะเป็นไปว่าสมาชิกที่รับรองนั้น มีเพียง
 27 คนเท่านั้น เพราะ 1 ใน 4 ของ 92 คน ซึ่งจะต่ำกว่าจำนวนเดิมซึ่งกำหนดไว้ในข้อ
 บังคับเดิมคือ 30 คน ถ้าเป็นอย่างนั้นกระผมขอกราบเรียนเสนอว่าจะเป็นไปได้ไหมว่าจะนำ
 ทั้งสองประเด็นเข้ามาไว้ด้วยกัน คืออาจจะไม่น้อยกว่า 1 ใน 4 ของจำนวนสมาชิกใน
 ที่ประชุม แต่ต้องไม่น้อยกว่า 30 คน ขอกราบเรียนเสนอครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : มีท่านผู้ใดมีความเห็น ท่านกรรมาธิการ
 เชิญครับคุณพิชัยครับ

นายพิชัย วาสนาส่ง (กรรมาธิการยกร่าง) : กราบเรียนท่านประธานสภา
 ที่เคารพ กระผมเชื่อว่าสภานิติบัญญัติมาประชุมกันนี้ คงจะไม่ใช่น้อยจนกระทั่งถึงขนาดนั้น
 กระผมคิดว่า หน้าทีของเราที่ไม่ใช่อยึดยาวอะไรนักหนา กระผมยังมั่นใจว่าจะมีผู้มาประชุมได้
 มากพอสมควร เพราะฉะนั้นที่เขียนว่า 1 ใน 4 ของจำนวนสมาชิกที่มาประชุม ก็คงจะพอ

LIRT

ไม่จำเป็นจะต้องกำหนดตัวเลขลงไป สำหรับทั้งสองกรณีอย่างนั้น กระผมคิดว่าเอาแค่ 1 ใน 4 ของสมาชิกที่มาประชุม อย่างท่านอาจารย์โอสถเสนอก็คงจะพอแล้ว ขอบคุณครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คุณวิชัยดีใจไหมครับ

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา : ท่านประธานครับ ผมยังเห็นว่าในการแก้ไขข้อนี้ โดยความคิดเห็นของคณะกรรมการซึ่งร่างข้อบังคับนี้ คงจะต้องการเพิ่มจำนวนสมาชิกที่จะรับรองให้มีการประชุมลับนั้น ให้มีมากขึ้นอย่างที่ท่านเลขาธิการฯ ได้ชี้แจงแล้ว แต่ถ้าแก้ไขไปแก้ไขมาน้อยกว่าเดิม ผมก็คงจะไม่เป็นการบรรลุเจตนารมณ์ และผมก็ยังคิดเผื่อไปว่า ถ้ามาเยอะจริง ๆ อย่างที่ท่านกรรมการคุณพิชัยได้พูดถึงนี้ ก็คงไม่ใช่ไร แต่ถ้าเกิดมีปัญหาในการพิจารณาจำนวนผู้มาประชุม ซึ่งการประชุมนั้นเพียง 92 คนนี้ ก็อาจจะเป็นไปได้ที่ผู้รับรองเพียงแค่ 27 คนก็สามารถจะให้มีการประชุมลับได้ ผมยังยืนยันข้อเสนอเดิมของผมครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านอาจารย์โอสถมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมไหมครับ

นายโอสถ โกศิน : กระผมทำงานไปบนทางประณีประนอมครับ ผมไม่อยากจะแสดงความคิดเห็นในทางที่ไม่สามารถที่จะหาข้อตกลงได้ กระผมยังอยากขอวิงวอนว่า ให้ใช้ 1 ใน 4 ของจำนวนสมาชิกที่มาประชุม ดังที่ท่านกรรมการก็เห็นชอบด้วยแล้ว ขอบพระคุณครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คุณวิชัยผ่านไปไหมข้อนี้ เป็นไม่น้อยกว่า 1 ใน 4 ซึ่งในทางปฏิบัติจริง ๆ แล้วคงเป็นไปไม่ได้อย่างที่เราระบุมา 3 - 4 ก็มาเกินอยู่ 3 ใน 4 นะครับ 230 - 240 - 250 คน อย่างเมื่อสักครู่นี้หรือวาทันแล้วที่ประกาศจำนวนสมาชิกในคอนเซ็ปประชุม แต่ปรากฏว่าความจริงนั้นก็ทยอยมาเซ็นชื่อเพิ่มเวลาประชุมจริง ๆ นี้ครับ เกือบครบจำนวนที่มีอยู่ทุกที ในทางปฏิบัติเป็นไปไม่ได้ค่อยได้ คุณวิชัยผ่อนผันไหมครับ

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา : ถ้าอย่างนั้น ผมขออนุญาตอย่างนี้ได้ไหมครับว่าเป็น ไม่น้อยกว่า 1 ใน 4 ของสมาชิกที่ลงชื่อเข้าประชุม เพราะถ้าท่านประธานพูดถึงสมาชิกที่เข้าประชุม ก็ขอเอารายชื่อที่เซ็นชื่อเข้าประชุมเป็นหลัก หากจะนับเฉพาะจำนวนผู้ซึ่งอยู่ในที่ประชุมนั้น ผมเกรงว่าจะจะมีจำนวนที่น้อยเกินไปครับผม

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : กรรมการครับ

นายพิชัย วัชนาสง (กรรมการยกเว้น) : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายพิชัย วัชนาสง เห็นว่าไม่จำเป็น ถ้ามาประชุมแล้วลงชื่อหรือไม่ลงชื่อก็คือผู้ที่มาประชุม คนที่มาประชุมถ้าไม่ลงชื่อก็คงจะแปลกคืออยู่เหมือนกัน เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่า คำว่า ต้องลงชื่อ ด้วยนี้บางทีจะผิดไป แต่ก็ไม่น่าจะต้องปฏิบัติถึงขนาดนั้น เพราะโดยปกติ การเขียนชื่อบังคับไม่ต้องเขียนเยอะมากหรอกครับ สั้น ๆ แล้วทำให้ได้ใจความก็คงจะพอแล้ว ถ้าหากว่าสมาชิกมาประชุมนี้ครบถ้วน ถ้าเราถือว่า จะต้องอย่างนั้น จะต้องอย่างนี้ ต้องอย่างโน้นนี่ ก็เท่ากับว่าเราตั้งเงื่อนไขอะไรให้ยุ่งยากไปอีกเปล่า ๆ เพราะมันเป็นที่ยุติกันอยู่แล้ว เมื่อมาประชุมก็ต้องเซ็นชื่อแล้วก็เข้ามาประชุม เป็นธรรมเนียมปฏิบัติไม่จำเป็นต้องเขียนอีก ผมเห็นอย่างนั้นครับผม

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านอาจารย์โอสครับ

นายโอสภ โกศล : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมเห็นใจในความหวังดีของท่านสมาชิกผู้มีความรักที่เสนอ แต่กระผมคิดว่า การลงชื่อนี้อยู่ในข้อบังคับแล้ว แล้วก็ข้อบังคับการประชุมฯ ไม่เคยมีปรากฏใช้คำว่า ลงชื่อมาประชุมเลย ดังนั้นถ้าข้อบังคับของสภานี้จะออกไปนี่คงเป็นที่ขบขันมาก เพราะฉะนั้นขอความกรุณาครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คุณวิชัยครับ

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา : นิดเดียวครับท่านประธานครับ ผมเขียนตามที่ท่านอาจารย์โอสภได้พูด แต่ที่ว่าถ้าจะใช้ข้อความนี้ผมว่าน่าจะใช้ข้อความที่ชัดเจนน้อยคือเอาเป็นว่า 1 ใน 4 ของจำนวนสมาชิกที่มาประชุม ผมว่าคงจะไปได้ครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎรแห่งชาติ : กรรมาธิการเห็นชอบด้วยแล้วใช้ใหม่
 อาจารย์โอสถครวัธ

นายโอสถ โภคิน : ท่านประธานที่เคารพครับ ผมขอขอบคุณที่ผ่านวรรคหนึ่ง
 ไปได้เช่นครับ ที่นี้วรรคสองมีความสำคัญมากกระผมอยากขอกรรมการเรียนให้ประชุมได้
 โปรดพิจารณา คือบรรทัดสุดท้ายของวรรคสอง ที่ใช้คำว่า มีการถ่ายทอดการประชุมทาง
 วิทยุกระจายเสียงและหรือโทรทัศน์ภายในบริเวณของสภาฯได้ การที่ใช้คำว่า วิทยุ
 กระจายเสียงและโทรทัศน์ นั้น กระผมเกรงว่าจะเป็นการขัดกับข้อเท็จจริงตอนที่ว่า
 ในบริเวณของสภาฯได้ เพราะเหตุว่าถ้าเมื่อใช้วิทยุหรือโทรทัศน์ก็ตาม เรื่องเหล่านี้มัน
 ออกไปทั่วประเทศครับ ไม่สามารถที่จะควบคุมให้อยู่ภายในบริเวณของสภาฯได้ และกระผม
 เห็นต่อไปว่า ถ้าเขียนไว้เช่นนี้ก็อาจจะเกิดปัญหาในเรื่องต่อคำที่สมาชิกกล่าวออกไป แล้ว
 เกิดเป็นการหมิ่นประมาทขึ้น ซึ่งเคยมีคดีบริษัทสังกะสีไทย โฆภัก จำสืบเอก ทรงธรรม
 มีญาติ จำเลย นะครับ ในเรื่องนั้นศาลฎีกาวินิจฉัยว่า เมื่อมีการกระจายเสียง
 กรมประชาสัมพันธ์ไม่ต้องรับผิดชอบ เพราะว่าได้รับคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมายจาก
 นายกรัฐมนตรี จึงเข้าพิธีโทษกรรมตามประมวลแห่ง แต่คำพิพากษาศาลฎีกานั้นมิได้วินิจฉัย
 ความรับผิดชอบของนายกรัฐมนตรีซึ่งอนุญาตให้มีการกระจายเสียง ฉะนั้นถ้าหากว่าใช้คำว่า
 เช่นนี้ออกไปแล้ว ขอประทานโทษครับ ผมเป็นห่วงท่านประธาน อาจจะต้องมีความรับผิดชอบ
 เพราะว่าคดีนี้ยังไม่ชัดเจน ฉะนั้น กระผมจึงขอแก้ความเช่นนี้ ไม่ทราบว่าจะไปได้
 ครับ แก้เป็นว่า มีการถ่ายทอดการประชุมทางเครื่องขยายเสียงและหรือโทรทัศน์วงจรม
 ภายในบริเวณของสภาฯได้ โดยขีดคำว่า วิทยุกระจาย ออก แล้วเปลี่ยนเป็น เครื่อง
 ขยายเสียง อีกตอนหนึ่งเติมคำว่า วงจรปิด ยืนยันว่า มีการถ่ายทอดการประชุมทางเครื่อง
 ขยายเสียงและหรือโทรทัศน์วงจรมภายในบริเวณของสภาฯได้ ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎรแห่งชาติ : กรรมาธิการเห็นด้วยนะครับ

นายไพจิตร วิวัฒน์กุล (กรรมาธิการยกร่าง) : ไม่ชัดเจนครับ

นายพรระคุณศรี

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คุณวิชัยครับ

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา : ท่านประธานที่เคารพครับ ในวรรคสองนี้

เช่นเดียวกัน ผมมีความเห็นว่าถ้าเราไม่ได้ให้อำนาจแก่ประธานสภาไว้บ้าง ประธานสภา คงไม่มีอำนาจที่จะให้มีการถ่ายทอดวิทยุกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ที่มีลักษณะเป็นการทั่วไป คือให้กระจายเสียงหรือถ่ายทอดไปทั่วประเทศได้ เพราะฉะนั้น ถ้าจะให้ท่านประธานสภาได้มีอำนาจ ผมเห็นว่าควรจะต้องกำหนดเอาไว้ในข้อ 10 วรรคสองนี้ ฉะนั้นแล้ว ประธานสภาก็คงมีอำนาจแต่เพียงสั่งให้ถ่ายทอดทางเครื่องกระจายเสียงหรือโทรทัศน์วงจรมหานครครับ เพราะฉะนั้นในบางเรื่องอย่างเช่นที่เราเคยทำมาในช่วงการอภิปราย หรือว่าการรับฟังนโยบายของรัฐบาล เราจะไม่สามารถที่จะถ่ายทอดทางวิทยุหรือโทรทัศน์ได้เลย อันนี้ก็ขอเรียนเสนอว่า น่าจะต้องมีข้อความที่ให้อำนาจประธานสภาให้มีการถ่ายทอดการประชุมทางวิทยุกระจายเสียงหรือโทรทัศน์เป็นการทั่วไปได้ ครับอันนี้อาจจะเพิ่มเป็นวรรคสามหรือว่าอาจจะมีข้อความเพิ่มเติมอย่างไร ผมขอให้ทาง

คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญอาจารย์ไอสดครับ

นายไอสด โภคิน : ผมขอชี้แจงกับท่านสมาชิกผู้มีความรู้เกี่ยวกับอีกสักครั้งหนึ่ง

ครับ การที่จะให้วิทยุหรือโทรทัศน์ออกนั้นไม่ใช่เป็นเรื่องของท่านประธาน เป็นเรื่องของรัฐบาล เท่าที่บัญญัติมานะครับเมื่อมีคนร้องขอให้กระจายเสียงทางสภาก็จะไปยังรัฐบาล รัฐบาลก็ส่งไป ขอความกรุณาเดชะครับอย่าเอาามาโยนให้แก่ท่านประธานที่

เคารพของกระผมเลยครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอบพระคุณครับท่านอาจารย์ครับ
คุณวิชัยพอเข้าใจ อย่างไหนผมต้องไปปรับคิดด้วยนะครับ เพราะว่าประธานสภาไม่ได้ควบคุม
วิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ ไปสั่งเข้าถ้าเขาไม่ทำก็คงไม่ได้ต้นครับ แต่ว่าถ้ารัฐบาล
ขอมาประธานสภา มีหน้าที่ที่จะอนุญาตหรือไม่อนุญาตเป็นอย่างดีมากกว่า ผ่านไปนะครับ
เชิญเลยครับ

นายหินิต อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
รัฐสภา) :

ข้อ 11 ข้อ 12

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญครับ

นายไพฑูย์ ช่างเรียน : กระผม ไพฑูย์ ช่างเรียน ครับ ในข้อ
12 พารากราฟ (Paragraph) ที่ 2 ว่า สิทธิในการเรียกประชุมเป็นพิเศษ นี้ให้เป็นสิทธิ
ของประธานสภา แต่ผมเห็นว่าสิทธินี้ควรจะเป็นสิทธิของสมาชิกสภาด้วย คือมันจะมีในกรณี
ที่สมาชิกสภานิติบัญญัติเห็นสมควรที่จะให้มีการเรียกประชุมเป็นกรณีพิเศษ อาจจะมีการ
กำหนดจำนวนของสมาชิก อาจจะเป็น : ใน 5 ก็ได้ ร้องหรือว่าทำคำขอต่อประธานสภา
หรือสภา ให้มีการประชุมเป็นกรณีพิเศษได้ แล้วผมคิดว่าสิทธินี้มันจะเป็นสิทธิที่ควรจะเป็น
ที่ยอมรับด้วย

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : กวมาธิการครับ

นายไพฑูย์ ช่างเรียน (กรรมาธิการยกร่าง) : กวชายเรียนท่าน
ประธานครับ อำนาจหน้าที่ของสภานิติบัญญัตินั้น คือพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญกับร่าง
พระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอเท่านั้น ส่วนกรณีที่ว่าท่านประธานฯเห็นสมควรจะนัด
ประชุมพิเศษ ก็อย่างเช่นที่ได้กำหนดไว้ว่า ประชุมทุกวันศุกร์ แต่ว่ามี เรื่องด่วน เรื่องสำคัญ
ก็ขออนัดประชุมในวันจันทร์ อย่างนี้เป็นต้นนะครับ ก็เป็นดุลพินิจของท่านประธานฯ และใน

กรณีสมาชิกเห็นว่า มีเรื่องอะไรที่ จำเป็นที่จะต้องขอให้ท่านประธานนัดประชุมพิเศษ ก็คงต้องผ่านท่านประธาน คงไม่ได้ให้อำนาจสมาชิกที่เป็นผู้เรียกและนัดประชุมเองครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านพอใจไหมครับคำชี้แจง ไม่มีอะไรจะได้ผ่านไป เชิญครับ

นายใหญ่ชัย ช่างเขียน : คือถ้าอย่างนั้นอาจขอให้เขียนให้ชัดเจนมา จะได้ว่าสมาชิกคล้าย ๆ ว่าให้เห็นสิทธิของสมาชิก ที่จะขอร้องต่อท่านประธานสภาให้มีการประชุมเป็นกรณีพิเศษได้ เพราะในกรณีนี้ไม่ได้ระบุว่าสมาชิกมีสิทธิเช่นนั้นครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ผมเรียนชี้แจงนิดนะครับ คุณใหญ่ชัย คือเหตุผลของเราที่ ตามธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร มีหน้าที่เพียง 2 ประการ คือ 1. จัดทำรัฐธรรมนูญ 2. พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ส่วนการพิจารณาอย่างอื่น นอกเหนือจากนี้ ถึงประธานสภาฯ จะเห็นด้วยก็จัดให้มีการเรียกประชุมไม่ได้ เพราะอยู่นอกเหนือรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นคงเป็นไปอย่างนี้ น่าจะเหมาะสมกว่า ขอบขอบคุณ เชิญต่อไปครับ

นายพินิต อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) :

ข้อ 13

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญอาจารย์โอลด์ครับ

นายโอลด์ โกลด์ : ท่านประธานที่เคารพครับ ข้อ 13 เรื่อง วันนัดล่วงหน้า 3 วัน ในวรรคสองนั้น แต่ประธานสภาจะนัดเร็วกว่านั้นก็ไม่ได้เมื่อเห็นว่าเป็นเรื่องด่วน อันนี้กระผมอยากขอความกรุณาเพิ่มอำนาจ ท่านประธานอีกสักนิดหนึ่ง ว่าในเรื่องที่เห็นว่าเป็นเรื่องจำเป็นหรือสมควรี่ควร จะให้อำนาจด้วยครับ ในการไม่ต้องนัดล่วงหน้า 3 วัน ถ้าแก่อย่างนี้แล้วก็จะไปรับกับข้อ 14 มีคำว่า จำเป็น หรือสมควร อยู่ด้วย

ฉะนั้นกระผมขอเสนอว่า วรคสองการนัดประชุมให้จัดส่งหน้า ไม่บ่อยกว่าสามวัน
ประธานสภาฯ จะนัดเร็วกว่านั้นก็ได้ เมื่อเห็นว่าเป็น เรื่องด่วน แล้วเติมว่า หรือที่เห็นว่าเป็น
เรื่องจำเป็นหรือสมควร กระผมขอยกตัวอย่างว่า บางเรื่องซึ่งไม่ยาก จะให้แพร่ออกไป
มาก อยากรจะให้อยู่ในมือของสมาชิกน้อย วันลงหน่อย แต่นี้ก็ควร จะอยู่ในอำนาจของท่านประ
สภาฯ โดยสรุป กระผมขอเพิ่มคอนสตรัคชั่นว่า หรือที่เห็นว่าเป็น เรื่องจำเป็นหรือสมควร
ขอบคุณครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : กรรมาธิการครับ ไม่ขัดข้องใช่ไหมครับ
คุณวิชัย เชิญครับ

นายวิชัย โกล้วรรณจินดา : กราบเรียนท่านประธานสภาครับ ผม วิชัย
โกล้วรรณจินดา ขอเพิ่มเติม จากที่ท่านอาจารย์โอสถได้เพิ่มไปแล้วว่า ในกรณีที่ท่าน
ประธานสภาฯ จะนัดโดยเห็นว่าเป็น เรื่องด่วน หรือเรื่องจำเป็นหรือสมควร ก็ควร
ต้องมีเวลาล่วงหน้าเหมือนกัน มิฉะนั้นแล้วอาจจะเป็นการนัดประชุมเช้า แล้วก็เรียก
ประชุมบ่าย หรือล่วงหน้าสักเพียงชั่วโมงสองชั่วโมงก็อาจจะเป็นไปได้ อันนี้ผมเผื่อเอา
เท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นผมขอเรียนเสนอว่า น่าจะต้องเพิ่มไปอีกประโยคหนึ่งว่า แต่
จะต้องนัดล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 1 วัน ซึ่งข้อความในวรรสองของข้อ 13 จะเป็นอย่า
นั้นครับ การนัดประชุมให้จัดส่งหน้า ไม่บ่อยกว่าสามวัน แต่ประธานสภาฯ จะนัดเร็วกว่า
ก็ได้เมื่อเห็นว่าเป็น เรื่องด่วนหรือเห็นว่าเป็น จำเป็นหรือสมควร แต่ทั้งนี้ต้องนัดล่วงหน้า ไม่บ่อย
กว่าหนึ่งวัน ครับผม

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : อาจารย์โอสถครับ

นายโอสถ โกศลิน : ท่านประธานที่เคารพครับ ในกรณีร่างอะไ
ต่ออะไรนี้ กฎหมายก็ดี ข้อบังคับก็ดี ต้องพิจารณาถึงหลักก่อนว่าเป็น เรื่องสิทธิหรือหน้าที่
อันนี้เป็นเรื่องอำนาจของท่านประธานครับ จะไปเขียนเป็นหน้าที่บังคับท่านประธานไม่ได้

ข้อได้โปรดข้อมังค์ข้อ 7(1) อำนาจของท่านประธานฯ คือควบคุมและดำเนินกิจการของสภา เป็นอำนาจเต็ม ถ้าจะไป เขียนอย่างนั้นกลายเป็นวางหน้าที่ให้ท่านประธานฯ ครบรอบพระคุณครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คุณวิชัยครับ

นายวิชัย โกล้วรรณ ชินดา : ครับท่านประธานครับ ผมเห็นว่าอันนี้เป็นสิทธิของสมาชิกเหมือนกันนะครับ ที่จะต้องได้ทราบล่วงหน้าก่อนวันประชุม เพราะสมาชิกเก่าทั้ง 292 คนนั้น แต่ละท่านก็มีหน้าที่ความรับผิดชอบอยู่หลายด้านนะครับ เพราะฉะนั้นถ้าไม่ได้ติดต่อล่วงหน้าไว้เลยบ้างนั้นนะครับ อาจจะทำให้เกิดปัญหาในการจัดเวลาที่จะมาประชุม ซึ่งเผื่อว่าการนัดล่วงหน้าเพียง 1 วันนั้นก็ค่อนข้างที่จะกะทันหันอยู่แล้ว และสมาชิกเองก็คงจะต้องได้เขียนได้เตรียมตัวก่อนที่จะมาร่วมประชุม ถ้าไม่ได้กำหนดระยะเวลาไว้บ้าง ให้สิทธิเฉพาะท่านประธานสภาอย่างเดียวนี้ ผมเกรงว่าสมาชิกอาจจะปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่เต็มที่ เพราะฉะนั้นผมยังยืนยันข้อเสนอของผมครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : กรรมาธิการครับ คุณวิชัยครับ

นายวิชัย วาคนาส่ง (กรรมาธิการยกร่าง) : ท่านประธานที่เคารพ ผมจะได้พิจารณาแล้วตามที่ท่านอาจารย์โอสภได้ขอ เติม กระผมเห็นว่าสมควร เพราะท่านประธานคงจะรู้ว่า อะไรทำได้ อะไรจะทำไม่ได้ กระผมคิดว่าน่าจะอยู่ในวิจาร์ณญาณของท่านประธาน ท่านประธานคงจะทำอะไรในสิ่งที่เห็นว่า ปุณฺชนพึงปฏิบัติได้ ก็อีกประการหนึ่งที่กระผมเห็นว่า เป็นเรื่องสำคัญมากก็คือว่า ในขณะที่เราต้องพร้อมกันอยู่เสมอในการที่จะประชุมกันให้ได้สม่ำเสมออย่างกษัตริย์ราชธิปไตยกัน คือถ้าเกิดความจำเป็นไว้ยกเมื่อไร ต้องประชุมได้ทันที ทุระอะไรก็ต้องตัดทิ้งได้หมด กระผมถือว่าเป็นเรื่องเป็นเมือง ท่านประธานมีวิจาร์ณญาณ กระผมเห็นว่าไม่จำเป็นจะต้องไป เติมบังคับให้ท่านประธาน แจ้งล่วงหน้าก่อน 1 วัน ภายใน 1 ชั่วโมงก็ได้ ถ้าเรียกได้ แล้วถ้าหากว่าไม่ครบ

องค์ประชุมมันก็ประชุมไม่ได้อยู่แล้ว
ขอพระคุณครับ

เพราะฉะนั้นก็ไม่จำเป็นต้องไป เขียนอะไร

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ผมคิดว่าอย่างนี้ ในทางปฏิบัติจริง
ที่จะน้อยกว่า 1 วันนี่คงไม่มี เอาอย่างนี้ได้ไหมคุณวิชัย คราวเท่าที่ผมเป็นประธานอนุ
นัดเร็วกว่า 1 วันนี่คงไม่มีนะครับ ไม่ต้องใส่ไปในข้อบังคับก็คงจะได้ ถ้าผิด 1 ชั่วโมง
คุณวิชัยถือว่าผมก็แล้วกันนะ เอาอย่างนั้นนะครับ ผ่านไปครับ

นายพินิต อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
รัฐสภา) :

ข้อ 14

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ต่อไปครับ

นายพินิต อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
รัฐสภา) :

ข้อ 15 ข้อ 16 ข้อ 17

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญคุณวิชัยครับ

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ

17 นั้นได้มีข้อความที่แก้ไขไปจากข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ฉบับปี พ.ศ.
2521 เพราะฉะนั้นผมอยาก ขอแก้ไขข้อความในวรรคสอง ซึ่งกำหนดไว้ว่า เมื่อ
กำหนดการประชุมไปสามสัปดาห์แล้ว สมาชิกยังไม่ครบองค์ประชุม ประธานจะสั่งให้
การประชุมไปก็ได้ ขอเพิ่มข้อความขึ้นดังนี้ครับ เมื่อพ้นกำหนดการประชุมไปสามสัปดาห์
แล้ว สมาชิกยังไม่ครบองค์ประชุมหรือเมื่อมีสมาชิกอยู่ในที่ประชุมน้อยกว่าหนึ่งในสามของ
จำนวนสมาชิกทั้งหมด ประธาน จะสั่งให้เลื่อนการประชุมไปก็ได้ อันนี้ก็เพื่อจะให้แน่ใจ
สมาชิกนั้นอยู่ในที่ประชุมไม่น้อยกว่าองค์ประชุมที่กำหนดไว้ในวันพรุ่งนี้ครับผม

ประธานสภาผู้แทนราษฎรแห่งชาติ : กรรมาธิการครบ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒมกุล (กรรมาธิการยกร่าง) : กราบเรียนท่านประธานาธิบดี คือถ้าไม่ถึง 1 ใน 3 ก็ประชุมไม่ได้อยู่แล้ว เพราะฉะนั้นที่ว่าประธานาธิบดีเลื่อนนั้น ก็หมายความว่า จะคอยต่อไปอีกหรือไม่ อาจะคอย ถ้าเห็นว่าสมควรภาคคนสองคน อาจะคอยไปอีกสักระยะหนึ่ง แต่ถ้าเห็นว่าคอยไปก็ไม่เกิดประโยชน์ เกินเวลา 30 นาทีแล้วก็สั่งเลื่อนการประชุมไปเลย ตามวัตถุประสงค์เป็นอย่างนั้นครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎรแห่งชาติ : ผ่านไปนะครับ คุณวิชัยครับ มีอะไรอีกไหมครับ

นายวิชัย โกลสุวรรณจินดา : ถ้าท่านเลขาธิการได้ชี้แจงอย่างนั้นก็แสดงว่ามีความหมายที่ตรงกัน เพียงแต่ว่าข้อความที่จะใส่ในผมอยากจะให้ชัดเจน ว่าการประชุมที่จะถือว่าครบองค์ประชุมนั้น นอกจากมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 แล้ว จำนวนสมาชิกที่อยู่ในที่ประชุมต้องไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ด้วย อันนี้ก็เป็นไปตามข้อบังคับเดิมซึ่งได้ระบุเอาไว้ ทีนี้ก็จะเขียนข้อความอย่างไรให้มีความหมายที่ตรงกันอย่างนั้น ผมว่าขอให้ท่านคณะกรรมการได้พิจารณาแก้ไขด้วยครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎรแห่งชาติ : กรรมาธิการครบ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒมกุล (กรรมาธิการยกร่าง) : กราบเรียนท่านประธาน คำที่ว่า ต้องอยู่ในที่ประชุมหนึ่งในสาม นั้น อันนั้นเป็นเงื่อนไขจนครบ ถ้าหากว่าไปถึง 1 ใน 3 แล้วก็ประชุมไม่ได้ยุติครับ ไม่สามารถที่จะเปิดประชุมได้

ประธานสภาผู้แทนราษฎรแห่งชาติ : คุณวิชัย

นายวิชัย โกลสุวรรณจินดา : ถ้าท่านเลขาฯ ชี้แจงอย่างนั้น ผมก็ไม่ได้อีกครับ แต่อยากให้อันที่กล่าวไว้ในรายงานการประชุมด้วย

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ต่อไปนะครับ คุณหญิงนันทกา
 คุณหญิงนันทกา สุประภาศนันท์ : ท่านประธานที่เคารพคะ สำหรับ
 วรรคหนึ่งของข้อนี้ นะคะ ข้อ 17 เป็นข้อความที่มีอยู่ในมาตรา 14 ของรัฐธรรมนูญการ
 ปกครองแห่งราชอาณาจักร พ.ศ. 2534 อยู่แล้ว เป็นข้อความเช่นเดียวกันที่เดี่ยว ดิฉัน
 จึงอยากขอประธานหาหรือท่านกรรมาธิการว่า น่าจะตัดออกได้ ไม่น่า จะต้องใส่เอา
 เพราะว่ามีอยู่ในรัฐธรรมนูญการปกครองแล้ว ขอบพระคุณค่ะ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : กรรมาธิการครับ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (กรรมาธิการกรร่าง) : กราบเรียนท่านประธา
 ครับ คือเนื่องจากในการพิจารณาของสภานั้น ก็คงจะไม่ได้เอาธรรมนูญการปกครองมา
 ตลอดเวลา การที่เขียนไว้ อันนี้ก็เป็นการแสดงให้เห็นว่า ตามมาตรา 11 นั้น องค์ประธา
 มีทั้ง 2 ใน 3 แต่ว่าโดยทั่วไปแล้วเอา 1 ใน 3 เพราะฉะนั้นก็ต้องไปดูในธรรมนูญการ
 ปกครอง มาตรา 11 ว่ากำหนดไว้อย่างไร ข้อความที่ว่า 1 ใน 3 นี้ แม้ว่าจะมี
 ธรรมนูญการปกครองแล้วก็ตาม ก็เป็นเรื่องของการประชุมสภา ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความส
 คัญ จะอยู่ในข้อบังคับด้วย

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คุณหญิงครับ

คุณหญิงนันทกา สุประภาศนันท์ : ขอประธานเรียนอีกครั้งหนึ่งนะ
 ถ้าอย่างนั้นข้อความอะไรในธรรมนูญการปกครองอาจจะมีอีกหลายมาตราที่จะต้องเขียน
 เขียนในข้อบังคับ ดิฉันคิดว่าทุกคนหน้าที่จะต้องศึกษาธรรมนูญการปกครองอยู่แล้ว ก็ไม่
 มีการเขียนเอาไว้โดยชัดแจ้งแล้ว ก็ไม่น่าจะต้องมาใส่ไว้ในข้อบังคับอีก ขอบพระคุณ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : กรรมาธิการครับ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (กรรมาธิการกรร่าง) : ผมใคร่ขอเสนอ
 ควบ จะเขียนครับ ไม่นานก็จะไปอยู่คนละที่กัน ซึ่งยากในการติดตามครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คุณหญิงนันทกาครับ

คุณหญิงนันทกา สุประภาตะนันท์ : ถ้ากรรมการเห็นเช่นนี้คิดเงินก็ไม่
ได้อีก แต่ว่าอยากจะทราบ เรียนอีกนัดหนึ่งว่า ข้อบังคับเก่า ๆ ก็ไม่ได้เอามาเขียนไว้

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เป็นอันผ่านไปตามนั้นครับ ขอทบทวน
ข้อความว่า ข้อบังคับมาตรา 11 หรือเป็นมาตรา 14 ของธรรมนูญการปกครองแล้วครับ ใน
มาตรา 11 ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรอีกนัดครับ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (กรรมาธิการยกร่าง) : กระผมขออ่านมาตรา 11
ของธรรมนูญการปกครอง เมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้รับร่างรัฐธรรมนูญจากคณะกรรมาธิการ
ตามมาตรา 10 แล้ว ให้พิจารณาว่าร่างรัฐธรรมนูญนั้นเป็นสามวาระ การพิจารณาในวาระที่
หนึ่งและวาระที่สอง ให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ อันนี้คือ 1
ใน 3 นะครับ

สำหรับวาระที่สาม ให้กระทำได้เมื่อการพิจารณาวาระที่สองได้ล่วงพ้นไปแล้ว
ในวัน การประชุมในวาระที่สาม ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของ จำนวน
สมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ในวันประชุม จึง จะเป็นองค์ประชุม

การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สาม ให้ใช้วิธี เรียกชื่อและต้องมีคะแนนเสียง
เห็นชอบด้วยในการที่จะให้ประกาศใช้เป็นรัฐธรรมนูญไม่น้อยกว่าสองในสามของ จำนวน
สมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ในวันลงคะแนน

เมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติให้ความเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้
ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาตินำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระมหากษัตริย์
เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยประกาศใช้เป็นรัฐธรรมนูญ อันนี้ก็เป็นถ้อยคำ ส่วนมาตรา 10 นั้น
บัญญัติไว้ว่า.....

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : อ่าน 14 สิบครัน

นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (กรรมาธิการยกร่าง) : มาตรา 14 บัญญัติ
ภายใต้บังคับมาตรา 11 การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่า
หนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ในวันประชุม จึงจะเป็นองค์ประชุม ข้อความนี้
เหมือนกับข้อที่คุตหญิงนั้นหากได้หักห้วงครัน

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ตกลงยืนยันว่าภายใต้บังคับมาตรา 11
หรือครัน ผ่านไปก่อนไหมครัน เพียงแต่อย่างไรพิจารณาแล้วคือว่ากันตอนท้ายอีกทีหนึ่ง
คุณวิชัยครัน

นายวิชัย โดสุวรรณจินดา : ท่านประธานครัน ผมได้ฟังที่ทางเลขาธิการ
รัฐสภาได้อ่านในมาตรา 11 แล้ว มาตรา 11 นั้นเป็นเรื่องของการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ
ซึ่งผมเห็นว่ารายละเอียดนั้นได้ระบุเอาไว้ในหมวด 9 การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญของข้อ
บังคับนี้อยู่แล้ว ซึ่งได้เขียนไว้ละเอียดชัดเจนเลย ตั้งแต่เรื่องวาระที่ 1 วาระที่ 2 วาระ
ที่ 3 ว่าจะต้องมีองค์ประชุมเท่าไร เพราะฉะนั้นผมเห็นด้วยกับที่คุตหญิงนั้นหากได้เสนอว่า
คำว่า ภายใต้บังคับมาตรา 11 ของธรรมนูญ นั้นไม่ไปจะจำเป็น เพราะว่า เป็นเรื่อง
การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญซึ่งได้ระบุเอาไว้ในหมวด 9 อยู่แล้วครันผม

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : กรรมาธิการครัน

นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (กรรมาธิการยกร่าง) : กราบเรียนท่านประธาน
ครัน คืออันนี้เพื่อให้ทราบว่า สำหรับการพิจารณาว่ารัฐธรรมนูญนั้นเป็นการพิเศษ ซึ่งองค์
ประชุมมันแตกต่างไปจากการประชุมทั่วไป คือการประชุมทั่วไปนั้นใช้ 1 ใน 3 แต่
พิจารณา เรื่องรัฐธรรมนูญก็ต้องเป็นไปตามที่ธรรมนูญการปกครองได้กำหนดไว้ในเรื่องของ
องค์ประชุม ดังนั้นจึงระบุอ้างอิงถึงว่าภายใต้บังคับมาตรา 11 เพื่อให้เห็นว่าถ้าเป็น
ที่เกี่ยวกับมาตรา 11 ได้กำหนดองค์ประชุมอย่างไรต้องเป็นไปตามนั้น

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คุณวิชัยครับ

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา : ท่านประธานครับ ผมอยากให้อ่านข้อ 109 ของข้อบังคับนี้ ซึ่งเรายังพิจารณาไม่ถึงขั้นครับ แต่ว่าเกี่ยวเนื่องกัน ข้อ 109 วรรคสองนี้ ได้พูดไว้ชัดๆ เห็นว่า ภายใต้บังคับมาตรา 11 แห่งรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร การพิจารณาว่าวาระที่สาม เป็นการลงมติให้ความเห็นชอบในการนำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นสู่เกล้าสู่พลกระหม่อมถวาย อันนี้ก็ เป็น เรื่องที่สอดคล้องกับวรรคสองในมาตรา 11 อยู่แล้ว ระบุไว้ชัดๆ เห็นว่าภายใต้บังคับมาตรา 11 เพราะฉะนั้นในเรื่องที่เราพิจารณากันในข้อที่พูดถึง ผมเห็นว่าข้อเสนอก่อนคณะกรรมการ ข้อ 17 คำว่า ภายใต้บังคับมาตรา 11 แห่งรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร นั้น ข้อความอันนี้ผมว่าน่าจะไม่ใช่เป็นนัยครับ เพราะว่าไม่ได้พูดถึงในเรื่องอื่น ๆ ซึ่งเป็นการเฉพาะอยู่แล้ว

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ เชิญกรรมการ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (กรรมาธิการยกร่าง) : กราบเรียนท่านประธานครับ ในมาตรา 109 ที่ว่าภายใต้บังคับมาตรา 11 นั้น หมายความว่าการประชุมวาระ 2 กับวาระ 3 นี้ต้องเว้นช่วงห่าง 3 วัน ตามที่ในรัฐธรรมนูญการปกครองกำหนดไว้ ไม่ใช่พิจารณาต่อเนื่องไป เพราะฉะนั้นคำว่า ภายใต้บังคับ อันนี้ไม่ใช่เรื่องขององค์ประชุมครับ เป็นเรื่องของระยะเวลา

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ที่จริงไม่ค่อยอยากให้มีการลงมติอะไรเลย เพราะว่าเป็นการพิจารณาข้อบังคับเท่านั้น มีท่านจะประณิษะระนอมอะไรกันก็ได้ไหมครับ ที่จริงขอเรียนที่ประชุมจากประสบการณ์หนึ่งว่า ข้อบังคับอันนี้ที่จริงหมวด 3 เป็นเรื่องการประชุมสภา แล้วก็ข้อ 17 นั้นะครับ ข้อบังคับอื่น ๆ ก็ไม่เคยมีว่าจะต้องมีภายใต้ข้อบังคับอะไรของรัฐธรรมนูญการปกครองคือไม่ใช่ เป็น ก็ใช้ปฏิบัติได้ผลมาแล้วก็ไม่เคยมีปัญหาเลย อันนี้ที่ข้อ 9 ส่วนในหมวด 9 ที่สักรู้พูดกันในข้อ 109 นั้น เป็นเรื่องหมวดที่ว่าด้วยการ

พิจารณาว่ารัฐธรรมนูญ 2 หมวดคดีคดีกัน ในหมวด 3 ที่จึงไม่ต้องใส่ไว้ก็ไม่ผลเสีย
 ในทางปฏิบัตินั้นไม่เคยมีปัญหาเลย อย่างคุณหญิงนันทาท่านว่า เชิญตัวท่านพลเอก พิฆิต
 พลเอก พิฆิตกร กุลละวณิชย์ : ในข้อบังคับการประชุมสภาปี พ.ศ. 252
 สถานิติบัญญัติแห่งชาติ ข้อ 17 ก็ไม่ได้กล่าวถึงภายใต้บังคับตามมาตรานี้มาตรานี้ เพียง
 ชุดออกมาเฉย ๆ ก็นำมาอ้างอิงได้ก็คงจะเหมือนกัน

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เป็นอย่างที่เราเรียนละครับว่า
 ไม่เคยมีปัญหาเลย และส่วนหมวดที่ว่า การพิจารณาว่ารัฐธรรมนูญอยู่ในข้อ
 คนละส่วน พอจะผ่านไปก็ได้ไหมครับอันนี้ ว่าอย่างไรนะครับกรมการ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒกุล (กรมการปกครอง) : กราบเรียนท่านประธาน
 กรมการปกครองหลายท่านก็เห็นว่า จะตัดคำว่า ภายใต้บังคับมาตรา 11 ออก ก็ได้

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เป็นอันตัดออกนะครับ เชิญเลยครับ
 อาจารย์สมพลครับ

นายสมพล ไทตระกูลพิชัย : กระผมสงสัยครับ ถ้าจะตัดเฉพาะความที่ว่า
 ภายใต้บังคับมาตรา 11 แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร นี้ ก็หมายความว่าเราไม่
 ข้อ 17 ตั้งแต่คำว่า การประชุมสภาต้องมีสมาชิกประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสาม
 อย่างนี้หรือครับ ซึ่งกระผมเห็นว่าไม่ถูกต้อง ประเด็นมีอยู่ที่ว่า คุณหญิงนันทาท่านขอประท
 โทษที่ต้องเอียนาม ท่านเห็นว่าไม่จำเป็นที่จะต้องมีวรรคหนึ่ง เพราะวรรคหนึ่งนั้น ค
 ข้อความในมาตรา 14 ของธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร และเทียบเคียงกับข้อบ
 ของวุฒิสภา เขาก็เขียนว่า เมื่อพ้นกำหนดการประชุมไปสามสัปดาห์แล้ว สมาชิกยังไม่
 องค์ประชุม ประธานจะสั่งให้เลื่อนการประชุมไปก็ได้ อันนี้หมายความว่าเขียนตาม
 ข้อบังคับของวุฒิสภา ในความเห็นของกระผมนั้น ผมเห็นว่าถ้าจะมีวรรคหนึ่งจะดีกว่า
 และได้ประโยชน์กว่า เพราะเหตุที่ว่าทำให้คนที่อ่านข้อบังคับนี้เขาไม่สะดวกใจ เพราะ
 หากว่าเรามีแต่เพียงวรรคสองว่า เมื่อพ้นกำหนดสามสัปดาห์แล้วสมาชิกไม่ครบองค์

LIRT

ก็จะเกิดสงสัยว่าไม่ครบองค์ประชุมในกรณีไหน การเขียนกฎหมายนี้ถ้า จะให้ความสะดวกแก่คนอ่าน กระผมคิดว่าไม่เป็นการเสียหายและน่า จะกระทำโดยมีวาระหนึ่งไว้ กระผมเห็นด้วยก็นำเอามาตรา 14 นั้นเองมาจัดเอาไว้ ทั้งนี้ประโยชน์ที่ว่า ภายใต้งบประมาณ 11 นั้น อันนี้มีความสำคัญ เพราะมาตรา 11 นั้นเป็นเรื่ององค์ประชุมของการพิจารณา ร่าง รัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นถ้าไม่มีความว่า ภายใต้งบประมาณ 11 จะเกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนกันได้ ว่าการประชุมนั้นต้องไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 เสมอไป แต่ความจริงมิใช่เช่นนั้น ยังอยู่ภายใต้งบประมาณ 11 คือหมายความว่า มาตรา 11 นั้นบัญญัติยกเว้นไว้ว่า จะต้องมีการพิจารณา ร่าง รัฐธรรมนูญ ซึ่งจะต้องมีองค์ประชุมเป็นพิเศษแตกต่างจากการพิจารณา ร่าง พระราชบัญญัติ เพราะฉะนั้นในความเห็นของกระผม ผมก็ค่อนข้าง จะเห็นด้วยกับท่านกรรมาธิการ เรา เขียนไว้ก็ได้ประโยชน์แก่คนอ่านก็น่า จะเขียนเอาไว้ครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญคุณพิศาลครับ

นายพิศาล มูลศาสตรสาทร : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ความจริงในการออกข้อบังคับก็ตาม หรือแม้กระทั่งในการออกกฎหมายก็ตามนี้ ตัวองค์ประกอบนับว่าสำคัญที่สุดนะครับ อย่างในที่ประชุมอันทรงเกียรตินี้กำลัง จะพิจารณา เรื่อง ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติ กระผมมีความเห็นด้วยกับอาจารย์สมภพ การออกข้อบังคับ ต้องมีองค์ประกอบครบ องค์ประกอบก็คือตัวองค์ประกอบของการประชุมมีอะไรบ้าง ซึ่งเรา จำเป็นต้องอ้างข้อนี้ ไม่ว่า จะเป็นกฎหมายอะไรก็ตาม เพราะฉะนั้นกระผมมีความเห็นว่า ควร จะต้องมีวาระหนึ่ง และระเบียบนี้ เป็นระเบียบของการประชุมสภานิติบัญญัติ องค์ประกอบของการประชุมสภานิติบัญญัติก็คือตัวสมาชิกที่จะประชุม ว่าควร จะกำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ด้วย เพราะฉะนั้นกระผมเห็นด้วยกับอาจารย์สมภพว่าควร จะมีข้อนี้ไว้ เพราะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของการประชุม ซึ่งเรากำลัง จะร่าง ข้อบังคับการประชุมอยู่ ผมขอกราบเรียน ความเห็น

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญ เต็มที่เลยนะครับ ดูให้เรียบร้อย
ข้อนี้ ทางกรรมาธิการ ไม่ต้องเกรงใจนะครับ กลับไปกลั่นสมาชิกก็ได้ขอให้ตีก็แล้วกัน
เชิญครับอาจารย์ชู้ศักดิ์

นายชู้ศักดิ์ ศิริณิล (กรรมาธิการยกร่าง) : กราบเรียนท่านประธานสภา
ที่เคารพ ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องที่เคารพว่า ความเป็นจริงแล้ว
ถ้าจะเอาไว้หรือไม่เอาไว้ก็คงจะแปลความได้เหมือนกัน เพราะว่าจริง ๆ แล้ว ถ้าเรา
ตัดออกไปก็เป็นที่เข้าใจกันแล้วว่า การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญนี้ถ้าจะใช้ 1 ใน 3
ในวาระที่ 3 คงไม่ถูกต้อง เพราะว่าข้อบังคับใด ๆ ก็ตามที่ขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญการ
ปกครองนั้นทำไม่ได้อยู่แล้ว เราพิจารณากันในคณะกรรมาธิการว่า การเขียนข้อบังคับ
หรือกฎหมายใด แม้ว่าเรื่องนั้นจะอยู่ในรัฐธรรมนูญการปกครองแห่งราชอาณาจักรอยู่แล้ว
ก็ไม่ได้มีความเสียหายอะไร แล้วก็เป็นที่เข้าใจได้ ผมกราบเรียนว่าถ้าจะขออนุญาตคงไว้
ก็คงจะไม่เสียหายต่อข้อบังคับนี้ว่า จะทำให้ดูไม่น่าดูอะไรอย่างที่ท่านอาจารย์สมภพท่านครับ
ขอกราบเรียนท่านประธานครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญอาจารย์สรรเสริญครับ

นายสรรเสริญ ไกรจิตติ : ท่านกรรมาธิการที่เห็นว่าจะคงไว้
เพราะมันจะได้แสดงให้เห็นถึงความแน่ชัดและมีหลักฐานอ้างอิง ถึงแม้จะช้าช้อนก็ไม่ว่า
ตัดออก เป็นข้อบังคับที่อ่านได้ความชัดเจนแน่นอนดีกว่า เพราะฉะนั้น ผมขอเสนอว่า
เห็นชอบด้วยกับทางคณะกรรมาธิการครับ ขอขอบคุณ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คิดว่าถ้าอย่างนั้นคงผ่านไปตามร่าง
นะครับ ขอข้อต่อไปครับ

นายพินิต อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
รัฐสภา) :

ข้อ 18

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คุณวิชัยครับ

นายวิชัย โกลสุวรรณจินดา : เรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผมอยากจะขอคำอธิบายนิดเดียวนะครับ เพราะข้อ 18 นั้น มีข้อความในวรรคแรกซึ่งท้ายแตกต่างจากข้อบังคับเดิม โดยมีข้อความว่า ในกรณีที่ประชุมจะต้องปรึกษาหารือเรื่องอื่นซึ่งเวลาอ่านข้อความทั้งวรรคแล้วนั้นนะครับ ยังไม่เข้าใจว่า ข้อความอันนี้จะเข้ามาเพื่ออะไร ขอคำอธิบายจากกรรมการครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คุณโอสครับ

นายโอส โกสิน : ท่านประธานที่เคารพครับ ข้อนี้เป็นการตั้งประธาน 2 ประเภท คือประเภทแรก ประธานชั่วคราว ตั้งขึ้นมาเพื่อเลือกประธานและรองประธาน แต่ถ้าเป็นเรื่องอื่น ๆ ซึ่งไม่ใช่เลือกประธานหรือรองประธานแล้ว เรียกว่าประธานเฉพาะคราวครับ ขอขอบคุณครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เป็นอย่างไรครับพอผ่านไปได้ไหม ผ่านไปนะครับ เชิญเลยครับ

นายพินิต อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) :

ข้อ 19 ข้อ 20 ข้อ 21 ข้อ 22 ข้อ 23 ข้อ 24 ข้อ 25 ข้อ 26 ข้อ 27

ข้อ 28 ข้อ 29

หมวด 4

การเสนอญัตติ

ข้อ 30 ข้อ 31 ข้อ 32 ข้อ 33 ข้อ 34 ข้อ 35 ข้อ 36 ข้อ 37

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญอาจารย์โอสถ ครับ

นายโอสถ โกศิน : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมมีข้อ 34 ขอ

ความกรุณาท่าน

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญเลยครับ

นายโอสถ โกศิน : คือข้อ 34 ที่เป็นเรื่องห้ามมิให้เสนอญัตติโดยยกเรื่องอื่นขึ้นพิจารณา สัมพันธ์กับข้อ 35 ถ้าเสนอเรื่องอื่นขึ้นปรึกษาแล้วทำให้ญัตติถ่วงนั้น เป็นอันตกไป ที่นี้ในข้อ 34 นี้ห้ามไว้เฉพาะ 2 เรื่อง คือเรื่องการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกับร่างรัฐธรรมนูญเท่านั้น แต่กระผมคิดว่ายังมีเรื่องสำคัญอีกเรื่องหนึ่ง คือญัตติที่คณะรัฐมนตรีเสนอ ก็ควรอยู่ในข้อห้ามนี้ด้วย มิฉะนั้นจะทำให้ญัตติของคณะรัฐมนตรีนี้ตกไป เรื่องที่กระผมศึกษาจากข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ข้อ 37 (1) ได้เขียนไว้แล้ว เพราะฉะนั้นใคร่ขอประธาน ขอความกรุณาเติมความอีกสักกณิดหนึ่งเป็นว่า ห้ามมิให้เสนอในการพิจารณาญัตติที่คณะรัฐมนตรีเสนอ และในการพิจารณาอ่านทั้งวรรคว่า ห้ามมิให้เสนอในการพิจารณาญัตติที่คณะรัฐมนตรีเสนอ และในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างรัฐธรรมนูญ ขอบคุณครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : กรรมาธิการครับ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒกุล (กรรมาธิการร่าง) : ไม่ขัดข้องครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่ขัดข้อง ต่อไปครับข้อ 35

นายพินิต อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ

สภา) :

ข้อ 35 ข้อ 36 ข้อ 37 ข้อ 38 ข้อ 39 ข้อ 40 ข้อ 41 ข้อ 42 ข้อ 43

หมวด 5

การอภิปราย

ข้อ 44 ข้อ 45 ข้อ 46 ข้อ 47

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญครับ ท่านรุ่งธรรมครับ

นายรุ่งธรรม สัตพลี : ท่านประธานที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ

ที่เคารพ กระผมอยาก จะขอหารือในวรรคสองของข้อ 47 ที่ว่า ห้ามมิให้กล่าวถึง พระมหากษัตริย์ ผมอยาก จะทราบ เรียนถามว่า ข้อความอันนี้ โดยเจตนาหรือไม่ โดยไม่ต้องการให้กล่าวถึง และมีข้อความว่า โดยไม่จำเป็น ความจริงแล้วการกล่าวถึงนี้ ก็คง จะต้องจำเป็นทั้งนั้น

ประการที่ 2 นี้กระผมอยาก จะทราบเรียนว่า ข้อบังคับนี้เป็นข้อบังคับของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งเกิดขึ้นมาในยามที่ประเทศชาติบ้านเมืองต้องการความร่วมมือ ความสามัคคีต่าง ๆ และผู้ที่มาเป็นองค์ประกอบของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาตินี้ก็เป็นผู้ ทรงเกียรติ มีความสำนึกในจิตต่าง ๆ อย่างมาก กระผมอยาก จะทราบ เรียนหารือว่า การเขียนข้อความนี้ จะเป็นการหุ้มเฟือยเกินไปหรือเปล่า เพราะว่าจะจะเป็นขึ้นเนอะอะไร บางประการ ถ้าหากจะเขียนอย่างที่มีผู้กล่าวว่า การเขียนข้อบังคับนั้น เขียนให้ชัดไว้เลย จะดีกว่า กระผมคิดว่า ข้อความอันนี้ได้่าจะเขียนก็ยังไม่ควรคลุมเพราะว่าคำว่า พระมหากษัตริย์ นั้น ถ้าจะมองจริง ๆ แล้ว อยากจะขอให้มองไปถึงสมเด็จพระนางเจ้า

พระบรมราชินีนาถด้วยหรือพระบรมวงศานุวงศ์ด้วย เพราะฉะนั้นโดยความรู้สึกของคณะกรรมการมีความเห็นว่าในฐานะที่ข้อบังคับนี้เป็นข้อบังคับที่ใช้ ในช่วงระยะเวลาหนึ่งของนิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งทรงเกียรติ และประกอบด้วยสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ซึ่งมีจิตสำนึกต่าง ๆ อย่างดีแล้ว ประการที่ 2 นี้ คณะคิดว่าในการร่างนั้น คณะคิดว่าถ้าให้เราไปซื้อโรมากรหรือไปเน้นในคำบางคำ ก็อาจจะเกิดความไม่ถูกต้องในบางประการได้ และข้อสำคัญที่สุดก็คือ หากมีการกล่าวถึง ก็อาจจะเป็นจุดพินิจของท่านประธานสภาฯ ที่จะมีการห้ามปรามได้เนะครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหน้าที่สำคัญของสภานิติบัญญัติแห่งชาติก็คือการร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งคณะคิดว่า จะต้องมีการกล่าวถึงพระมหากษัตริย์ค่อนข้างแน่นอนในเรื่องของมาตราบางมาตราเนะครับ ผมอยาก จะกราบเรียนหาหรือท่านกรรมาธิการว่า ถ้าเป็นไปได้ผมอยาก จะขอให้ตัดข้อความอันนี้ออกเสีย เขียนไปเป็นว่า ห้ามมิให้ออกสมาชิกหรือบุคคลใดโดยไม่จำเป็น แต่ในนี้ก็จะเป็นการเพียงพอ และถ้าหากที่กรรมาธิการยังยืนยัน คณะผมก็อยาก จะกราบหาหรือต่อไปว่า ควร จะเดิมข้อความรวมสมเด็จพระราชินีนาถและพระบรมวงศานุวงศ์ด้วย จะตัดข้อหรือไม่ ขอกราบเรียน

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : กรรมาธิการครับ

นายโพธิ์ชัย พิพัฒน์กุล (กรรมาธิการร่าง) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ สำหรับร่างข้อนี้ ก็เหมือนกันกับข้อ บังคับของวุฒิสภาและเหมือนกันข้อบังคับของสภาผู้แทนราษฎรที่มีมาแล้วโดยตลอด แล้วก็กว้างเหมือนกันข้อบังคับสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. 2521 ด้วย ด้วยคำเหมือนกันทุกอย่างไม่ได้มีการแก้ไข ถ้าหากว่าจะมีการแก้ไขอย่างไร อันนี้ที่สุดแต่ที่ประชุม จะพิจารณาครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ คุณหมอรุ่งอรุณครับ

นายรุ่งอรุณ สัตยผล : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ คณะผมเข้าครับในเรื่องข้อบังคับของวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร คณะผมกราบเรียนแต่ที่

ข้อบังคับนี้เป็นข้อบังคับของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งมืองค์ประกอบที่กระผมคิดว่า
 เป็นท่านผู้ทรงเกียรติ เป็นท่านผู้มีความรอบรู้มีความสำนึกในจิตต่าง ๆ รอบคอบนั้น
 กระผมคิดว่าควรเขียนข้อบังคับนั้น ถ้าเราลอกแบบกันมาตลอดเวลานั้นก็อาจจะใช้ได้
 เหมือน ๆ กัน กระผมอยากจะกราบเรียนว่า มันเป็นแบบเฉพาะ และผมคิดว่า
 สมาชิกทุกท่าน คงจะดูใจถ้าเราละข้อความอันนี้ไว้ โดยที่เรารู้ว่าเราควรจะทำอะไร
 และอภิปรายอย่างไรที่เหมาะสม ผมอยากกราบเรียนในลักษณะนี้ครับ ขอกราบขอบคุณ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ เชิญกรรมการครับ

นายโพธิ์ชัย พิพัฒน์กุล (กรรมาธิการยกร่าง) : กราบเรียนท่านประธาน
 ครับ ข้อบังคับของวุฒิสภา ซึ่งก็เป็นสภาที่ทรงเกียรติ สภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อปี พ.ศ.
 2521 ก็ถือว่าเป็นสภาที่ทรงเกียรติเหมือนกันนะครับ ก็มีข้อบังคับข้อความอย่างเดียวกัน
 ครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ ขอเป็นตั้งข้อสังเกตเอาไว้
 แต่เข้าใจคงไว้ตามร่างเดิม อย่างนี้ดีไหมครับ ได้ผ่านไป ครับเชิญครับ

นายรุ่งธรรม ลัดพลี : ผมไม่ขัดข้องนะครับ จะขอหารือว่า ควรจะต้องเติม
 ข้อความลงไปด้วย ถ้าคิดว่าข้อความนี้มีประโยชน์ แล้วก็คิดเหมือนกับการปรามหรืออะไร
 ท่านองนั้นนะครับ ก็อยากจะขอเติมสมเด็จพระราชินี และพระบรมวงศานุวงศ์ไว้ด้วย เพราะว่า
 ถ้าไม่อย่างนั้นก็อาจจะใช้คำว่า พระมหากษัตริย์ครอบคลุมไปไม่ได้ พระมหากษัตริย์ก็บัง
 องค์กรประมุขของชาติเท่านั้นเอง

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : กรรมาธิการครับ เชิญคุณหญิงครับ

คุณหญิงศศิมา ศรีวิกรม์ (กรรมาธิการยกร่าง) : กราบเรียนท่าน
 ประธานคะ ถ้าอย่างนั้นจะใช้คำว่า สถาบันพระมหากษัตริย์ คุณหมอรุ่งธรรมจะขัดข้องไหม
 เพราะว่าการครอบคลุมไปถึงสถาบันเลย ขอพระคุณของท่านประธาน

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : หมอรุ่งธรรมครับ

นายรุ่งธรรม สัตหาลี : ครับ ท่านประธานที่เคารพครับ ผมไม่ขัดข้อง
ความจริงก็อยากจะเสนอตั้งแต่แรก แต่ที่เกรงว่า คำว่าสถาบันนี้เดียว จะกว้างมากเกินไป
ในลักษณะของถ้อยคำ ก็เลยถามเรียนไว้ในลักษณะดังกล่าว ผมไม่ขัดข้องครับ ยินดี
ถ้าเป็นไปได้ที่จะครอบคลุมในลักษณะอย่างนี้ ขอกราบขอบพระคุณครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : อาจารย์ดอกเตอร์สมภพครับ

นายสมภพ โทระกิชย์ : ท่านประธานที่เคารพ สำหรับคำพระมหากษัตริย์
ในที่นี้ มีข้อบังคับระบุเฉพาะการใช้คำนี้ในกีสืบเนื่องมาจากที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้
ว่า องค์พระมหากษัตริย์ทรงเป็นที่เคารพสักการะผู้ใดจะละเมิดมิได้ แต่หลักการที่บัญญัติ
ไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นเอง ถ้าเป็นที่จะต้องนำมาบัญญัติไว้ในข้อบังคับนี้เพื่อให้สอดคล้องกัน
แต่อย่างไรก็ตามในการพิจารณาร่างกฎหมายก็ดี โดยเฉพาะร่างรัฐธรรมนูญนั้น ก็ย่อมจะมี
ข้อความที่กล่าวถึงพระองค์ท่าน เพราะฉะนั้นเอง จึงได้บัญญัติคำว่า โดยไม่จำเป็น เอาไว้
ถ้าไม่มีความจำเป็นแล้วจะมากล่าวไม่ได้ ก็จะเป็นการที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ แต่เมื่อมีความ
จำเป็นเพราะเป็นบทบัญญัติที่กล่าวถึงพระองค์ท่านอะไรต่าง ๆ ก็ควรที่จะได้มากล่าวถึงได้
ฉะนั้นที่ไม่ได้บัญญัติถึงองค์สมเด็จพระราชินีนาถหรืออื่น ๆ นั้น เพราะเหตุที่ว่าในรัฐธรรมนูญ
ไม่ได้บัญญัติเอาไว้ไม่ได้รับรองฐานความละเมิดมิได้เอาไว้ครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญอาจารย์ธรรมบุญครับ

นายธรรมบุญ สัตหาลี : ท่านประธานที่เคารพครับ ผมเองความจริงก็ไม่
อยากจะขึ้นมาเอ่ยมากล่าวอะไรเลย เพราะว่าคนที่เสนอก็ดำเนินชีวิตอยู่ด้วยกันเสียด้วย
แต่ผมอยากจะถามหรือท่านประธานในที่นี้ว่า เวลานี้คือข้อบังคับอันนี้ความจริงยังไม่
ออก แต่ว่าเรากำลังทำผิดข้อบังคับอยู่บ้างหรือเปล่า มีกรกล่าวถึงสถาบัน
พระมหากษัตริย์ด้วย ถ้าเป็นหรือไม่จำเป็น เพราะว่าการในที่นี้ เรา จะมาพูดกัน
แล้วมันไม่สบาย ๆ นี้ พูดกันไปพูดกันมากระผมก็รู้สึกว่าจะมีความไม่เหมาะสม

LIART

ถ้าเราจำเป็นต้องพูดอันนี้ให้เป็นเรื่องเป็นราว ผมอยากจะกราบเรียนเสนอขอให้มีการประชุมลับ ท่านประธานจะเห็นด้วยไหม ถ้าไม่เห็นด้วย จะพิจารณาต่อไป กระผมก็อยากจะกราบเรียนว่า เรายังจะเข้าก็ขอขอบเขตเสียหน่อยหนึ่ง เพราะว่าเวลานี้เราพูดถึงรัฐธรรมนูญ ถ้ารัฐธรรมนูญนั้น เราเทิดทูนพระมหากษัตริย์ แล้วเราจะเห็นได้กับประมวลกฎหมายอาญาว่า เราก็แยกออกมาให้เห็นชัดเลย ความผิดต้ององค์พระมหากษัตริย์ องค์สมเด็จพระบรมราชินีนาถ องค์พระรัชทายาท หรือพระบรมวงศานุวงศ์ เราแยกออกมา แล้วเราพูดกันมีลำดับขั้นต่างกันออกไป เพราะฉะนั้นในการที่จะพูดถึงครั้งนี้ ถ้าเราจะใส่ในข้อบังคับนี้ ผมรู้สึกว่าจะต้องมีปัญหาอย่างที่ว่า คำว่า สถาบันองค์พระมหากษัตริย์ แต่กระผมก็อยากจะกราบเรียนเพื่อเป็นเครื่องเตือนความจำอย่างที่ว่า เรามีกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องก็แยกกันออกไป และรัฐธรรมนูญก็อย่างท่านอาจารย์สมหมายว่า ก็เทิดทูนพระมหากษัตริย์ ในที่นี้ก็เข้าใจว่าก็พระองค์เดียว แต่ว่าถ้าเผื่อจะคลุมไปถึงสถาบันด้วย ก็เป็นเรื่องต้องตีความ เพราะกฎหมายอาญานั้นรับรู้อย่างต่างกันออกไป อันนี้ที่ผมอยากกราบเรียน และก็อยากกราบเรียนเป็นข้อสังเกตในการที่จะพิจารณา เรื่องนี้ต่อไป ว่าสมควรหรือไม่สมควรอย่างไร คณะกรรมาธิการ จะมีอะไร จะสรุปให้เป็นข้อยุติได้ โดยกะทัดรัดเหมาะสมจะดีกว่า ผมกราบเรียนอย่างนั้นนะครับ ขอบพระคุณครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ที่จริงก็เห็นด้วยกับอาจารย์ธรรมบุญและครับ เพราะฉะนั้นขอให้ผ่านข้อ 47 ไปเลยดีไหมครับ อย่างที่คงไว้ความร่างเดิมนะครับ

ต่อไปครับข้อ 48

นายพินิต อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) :

ข้อ 48 ข้อ 49 ข้อ 50 ข้อ 51 ข้อ 52 ข้อ 53 ข้อ 54 ข้อ 55

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญคุณวิชัยครับ

นายวิชัย โกล้วรรณจินดา : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
ข้อ 55 นี้ถ้าเทียบกับข้อ 54 ในข้อบังคับเดิมไม่มีข้อแตกต่างกันอยู่ในวรรคสอง ซึ่งข้อบังคับ
เดิมระบุว่า การอ่านพระบรมราชโองการหรือกระแสพระราชดำรินั้น ให้ผู้อยู่ในที่ประ
ย็นฟังตลอดเวลาที่อ่าน แต่ในข้อ 55 นั้นไม่ได้ระบุว่าใครอ่าน ก็ขอทราบเรียนปรึกษา
ถ้าจะพิจารณาในร่างที่เสนอมานั้น หมายความว่าใครก็ได้ใช้ไหมครับที่จะอ่าน หรือว่าจะ
การมอบหมายอย่างไร หรือท่านจะเป็นผู้อ่านเอง หรือท่านจะเป็นผู้มอบหมาย อันนี้ขอ
คณะกรรมการได้ช่วยชี้แจงแนวทางปฏิบัติด้วยครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : กรรมการครับ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒกุล (กรรมการร่าง) : กราบเรียนท่านประธาน
สภาที่เคารพ ของเดิมในใช้คำว่า ตลอดเวลาที่อ่าน แต่ว่าในข้อเท็จจริงแล้ว
ก็ได้มอบให้เลขาธิการเป็นผู้อ่านนะครับพระบรมราชโองการ เพราะฉะนั้นถ้าเขียนไว้
ลักษณะนี้ก็หมายความว่าผู้ใดก็ได้ที่ท่านมอบหมายให้เป็นผู้อ่าน ทุกคนก็ต้องยื่น เพื่อให้สะดวก
และรัดกุมขึ้น ไม่อย่างนั้นแล้วท่านต้องอ่านพระบรมราชโองการทุกครั้ง

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : พอ ใจครับ ผ่านไปครับ หมวด 6

นายพิเชต อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
รัฐสภา) :

หมวด 6

การลงมติ

ข้อ 56 ข้อ 57 ข้อ 58 ข้อ 59

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คุณวิชัยครับ

นายวิชัย โดสุวรรณวจินดา : ท่านประธานที่เคารพครับ ผมมีความสงสัย

58 (2) ในกรณีที่ไม่ได้สมาชิกเสนอญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคน
จะทำการลงคะแนนเสียง จึงให้ลงคะแนนลับ เว้นแต่ถ้ามีสมาชิกคัดค้านและมีผู้รับรองมากกว่า
หนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดก็ให้ลงคะแนนโดยเปิดเผย ซึ่งผมมีความสงสัยว่า กรณี
ให้ลงคะแนนลับนี้ มีสมาชิกรับรอง 30 คนก็พอ แต่เวลาที่จะมีผู้คัดค้านและให้ลง
คะแนนโดยเปิดเผย ต้องให้ที่ประชุมรับรองมากกว่าครึ่งหนึ่ง ซึ่งผมเห็นว่า จะมากเกินไป
ถ้าจะคัดค้านก็ควร จะคัดค้านแล้วมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า 30 คนก็พอ แล้วให้ที่ประชุม
พิจารณาโดยการออกเสียง ผมว่าอันนั้นน่าจะจะเป็นลักษณะของความเสมอภาคของทั้งสอง
ฝ่ายมากกว่า แล้วข้อความอันนี้ก็แตกต่างจากข้อบังคับเดิม ข้อบังคับเดิมบอกแต่เพียงว่า
รับรอง 30 คนให้ทำการประชุมเป็นการลับก็ให้ลงคะแนนลับไปได้เลย โดยที่ไม่ต้องมี
การเปิดโอกาสให้คัดค้าน อันนี้ก็อยาก จะเรียนถามกรรมการว่าการว่า มีวัตถุประสงค์อะไร
เป็นเหตุหรือเปล่า และ จะพิจารณาแก้ไขให้สอดคล้องกันที่ผมได้เรียนเสนอมาได้หรือไม่ครับผม

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : กรรมการครับ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒกุล (กรรมการร่าง) : กราบเรียนท่าน

ประธานครับ เรื่องการขอให้ลงคะแนนลับ ถือว่าเป็นเอกสิทธิ์ของสมาชิกหรือไม่
ทางกรรมการก็ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ในกรณีของคณะรัฐมนตรีนั้นถือว่าเป็นเอกสิทธิ์นะ
ครับ แต่ว่าสำหรับสมาชิกแล้วถ้าเสียงส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยการลงคะแนน กรณีนี้ไม่ใช่
เป็นการอภิปรายแต่เป็นเรื่องเฉพาะการลงคะแนนครับ ก็มาจะต้องเอาตามเสียงส่วนใหญ่
เฉพาะสมาชิกที่อยู่ในที่ประชุมนั้น ถ้าเสียงข้างมากเห็นควรให้ลงโดยเปิดเผยก็ให้ลง
โดยเปิดเผย

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับผ่านไปได้ไหมครับ ผ่านไปครับ

นายพิเชษฐ์ อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
สภา) :

ข้อ 59

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญคุณวิชัยครับ

นายวิชัย โดสุวรรณจินดา : ท่านประธานที่เคารพครับ ผมเรียนถาม

นิดเดียว ในข้อบังคับเดิมที่พูดถึงเรื่องการกวดมุลลงคะแนน แต่ในข้อบังคับใหม่นี้
ตัดเรื่องการกวดมุลออก อันนี้หมายความว่าระบบกวดมุลเราใช้ไม่ได้แล้วถึงขอตัดออกหรือ
อย่างไร ขอคำอธิบายด้วยครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : กรรมาธิการฯ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒมกุล (กรรมาธิการยกร่าง) : ตามความจริงเรื่อง

ใช้ไม่ได้ครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ต่อไปครับ

นายพนิต อวระศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
รัฐสภา) :

ข้อ 60 ข้อ 61 ข้อ 62 ข้อ 63 ข้อ 64 ข้อ 65 ข้อ 66

หมวด 7

กรรมาธิการ

ข้อ 67 ข้อ 68

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญคุณ รุ่งธรรมครับ

นายรุ่งธรรม ลัดพลี : ผมขอที่หมวด 7 เรื่องกรรมาธิการ ผมจะ

กราบเรียนว่า ขอเป็นคณะกรรมาธิการได้หรือไม่ครับ เพราะว่าในหมวดนี้ทั้งหมดมีส่วน
จะพูดถึงคณะกรรมาธิการ และกรรมาธิการก็เป็นส่วนของคณะกรรมาธิการ ผมอยาก
กราบเรียนว่าถ้าเดิมคำว่า คณะ ลงไปหน้ากรรมาธิการ จะมีอะไรข้อใหม่

LIRT

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คณะกรรมาธิการครับ ว่าอย่างไร
เชิดศรีครับ

นายโพธิ์ชัย พิพัฒน์กุล (กรรมาธิการยกร่าง) : กราบเรียนท่านประธาน
ครับอันนี้ก็คือของเก่ามาแก้ไขกรรมาธิการ แต่ความจริงที่พูดถึงตัวกรรมาธิการก็มี ตัวอย่าง
เช่น ในเรื่องสมาชิกที่เป็นข้อ 68 ตอนท้ายนะครับ หรือข้อ 71 อะไรต่าง ๆ ซึ่งก็ไม่ได้พูดถึง
ถึงคณะกรรมาธิการโดยตลอด แต่เราก็ไม่ขัดข้องอะไรถ้าจะแก้ไขเป็นอย่างอื่น

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เดียวก่อนเอาให้แน่นะ จะให้มีใ
อย่างที่คุณหมอว่าหรือเปล่า คุณพิชัยครับ

นายพิชัย วาคนาส่ง (กรรมาธิการยกร่าง) : ท่านประธานที่เคารพ
กระผมคิดว่าไม่จำเป็นจะต้องแก้ไข เพราะว่าเป็นการกระทำของกรรมาธิการในวงเล็บ
ต่าง ๆ เป็นคณะก็ได้หรือเป็นบุคคลก็ได้ คือกรรมาธิการนี้มีความหมายว่า กรรมาธิการ
จะมีจำนวน 3 คน 5 คน หรือกี่คนก็เป็นกรรมาธิการทั้งนั้นอยู่แล้ว ถ้าคณะเดียวต้องมี
องค์ประกอบคณะว่ามีกี่คน ๆ ขึ้นมาอีก ต้องจำกัดความกันไกลออกไปอีก

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิดศรีครับ เข้าที่ห้องเลย

นายธรรมบุญ ลัดพลี : ท่านประธานที่เคารพครับ ด้วยสัจจะและ
เกียรติของกระผม ความจริงไม่ได้ข้อมกัเมาเลย ไม่รู้ว่าเขาจะเสนออันนี้ด้วย แต่เมื่อท่าน
ประธานเอ่ยว่าที่ห้องกัน เดียวจะหาว่าเข้ามาอาศัยสภาที่มีเกียรติมาทำอะไรกัน ความจริง
ผมอยากกราบเรียนอย่างนี้ครับท่านคณะกรรมาธิการ คงจะ निकออกเมื่อ 2 วันนี่เอง
ที่กระผมก็ยังบอกว่าไม่ค่อยชอบนักที่เราใช้ระบอบกรรมาธิการเพิ่มสภาที่พิจารณากฎหมายที่
สำคัญ และท่านจำได้ไหมครับในเรื่องนี้ละ เรื่องรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ที่มีอยู่ 3 หน้า แล้วก็ม
บางท่านอ่าน 2 หน้า ก็เลยขอแก้ในเรื่องนั้น ซึ่งมีหัวข้อ เวลาที่ผมไม่ได้เอามาแก้พอจะจำ
ได้ ในเรื่องนั้นก็เรื่องกิจการสัมพันธ์ ท่านก็ขอแก้เป็น คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์ เพราะ
เหตุว่าในเรื่องนี้มีเรื่องคณะกรรมการอยู่ 2 หน้า ทั้ง ๆ ที่ความจริงแก้แก้ไปแล้ว กระผม

LIART

ก็หักพังบอกไปว่า ในหน้าหลังว่าด้วย เรื่องกิจการสัมพันธ์ เรื่องห้ามนัดหยุดงาน ห้ามขาย
ไปลงโทษลูกจ้างที่ไม่พร้อมมือกับคนอื่น อะไรต่าง ๆ นั้น เป็นเรื่องสำคัญ คำว่ากิจการสัม
ของเขาถูกแล้วไม่ควร เติมคณะกรรมการ แต่ที่ว่าเมื่อเติมไปแล้วก็แล้วกันไป กระผมขอ
นามครบ ท่านอธิบดีรองนาย ฯ ดร.สมเทพ ก็ยังเห็นด้วยกับผมและบอกว่า ถ้าอย่างนั้นประ
ประนอมเอาหน้าหลังเป็นหมวดใหม่เสีย แต่เมื่อกระผมไม่คิดใจผ่านไป แต่อย่างไรก็สรุป
ได้ว่าในเรื่องนั้นในเมื่อเติมไปแล้ว ได้ผ่านไปแล้ว และเป็นกฎหมายสำคัญของชาติ
นะครับ เราก็ได้เติมว่า คณะกรรมการ ทั้งที่ในนั้นมีทั้งเรื่องกรรมการ มีทั้งคณะกรรมการ
คณะกรรมการก็มีหลายชุด แล้วมีกิจการเราขอยอมให้เติมเป็น คณะกรรมการกิจการสัม
ไม่ใช้กิจการ เพราะฉะนั้นในที่นี้ของที่ท่านกรรมาธิการผู้เกี่ยวข้องได้ทราบเรียบร้อยแล้ว
ท่านประธานที่เคารพ ก็ได้ขอยอมรับว่ามีกรรมการด้วย กรรมาธิการด้วย คณะกรรมา
ด้วย เพราะฉะนั้นในเมื่อมีคณะกรรมการอยู่ แล้วมีกรรมาธิการอยู่ ทำไมเราไม่เติม
คณะกรรมการเป็นหัวข้อใหญ่คลุมหมดเลย กรรมาธิการเป็นส่วนย่อยของคณะกรรมการ
เพราะฉะนั้นถ้าขอยอมรับว่ามีกรรมาธิการได้ เราจะใส่กรรมาธิการ คณะกรรมาธิการ
ใหญ่กว่า ต้องมีคณะกรรมการเสียก่อนถึงจะพูดเรื่องกรรมาธิการประกอบด้วยใครบ้าง
เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้กระผมว่าหมวดนี้ก็ควร จะคลุมด้วยคณะกรรมการ แล้วเพื่อ
สอดคล้องกับกฎหมายที่เพิ่งผ่านไป กฎหมายสำคัญ ขอยอมให้เติมคณะกรรมการ ได้ทั้งที่
นั้นคณะกรรมการที่ร่างเอง รัฐบาลเองก็ทำมาเป็นเดือน คนเป็นร้อย แต่ขอยอม
แก้ไขได้สด ๆ ร้อน ๆ เพราะความที่ใช้กรรมาธิการเดิมสภา เพราะฉะนั้นในที่นี้กระ
ว่าเรามีเหตุผลพอ ในเมื่อมีคณะกรรมการอยู่เราก็เติมไปเถอะครับ เติมไปให้
คลุมไว้ให้ทั่วถึงมันดีกว่าให้ไปตีความ กระผมขอกราบเรียนว่ากฎหมายเหล่านี้มันคนเพ่ง
มากที่จะผ่านจากสภาเราไป ทว่าเราเป็นสภาที่เป็นเครื่องมือของใครต่อใคร เรา
พยายามพิสูจน์คิดรับว่า ออกกฎหมายไปให้คนอื่นเขาเข้าใจได้ นักศึกษา นักวิชาการ

อยู่ในแทนที่จะได้รับ เลิกตั้งต่อไป เขาจะไม่ได้มาขอแก้ของเรากลับ เขาจะให้เห็นว่า
 ออ ที่เราทำไปมันดีแล้ว เพราะฉะนั้นอันนี้กระผมขอเดชะครับ ถ้าอะไรที่จะชัดเจนดีแล้ว
 ย่างมีสิทธิหรือมีอะไรกันเลยครับ เติมนำไปเพื่อความสมบูรณ์ คนอื่นที่ไม่ใช่สมาชิกสภาผู้
 เยาว์ติเช่น เรายังมีอีกมากที่เขายากจะอ่าน ให้เขาเข้าใจ ๗ เพราะว่าเขาไม่มี
 ภาสตามไปชี้แจงข้างนอกสภาหรอกครับ ว่าที่เขียนนี้หมายความว่าอย่างนี้
 หมายความว่าอย่างนั้น อะไอย่างนี้ ขอให้ เป็นตัวหนังสือปรากฏในนี้ไปเลย ผมทราบ
 ไรขอความกรุณาอีกที แล้วต้องกราบเรียนขอภัยที่บังเอิญขึ้นมาสนับสนุนคนที่เสนอมา
 เกี่ยวกับของกับผม กระผมขอว่า ไม่มี เจตนาอะไรหรอกครับ ให้คนอื่นในที่นี้เสนอถ้าถูกต้อง
 ผมยอมสนับสนุนทั้งนั้นล่ะครับ ขอพระคุณครับผม

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชื้อแล้ว ๆ ครับ คุณหญิงนันทภาครับ

คุณหญิงนันทภา สุประภาตะนันท์ : ท่านประธานที่เคารพ ดิฉันเห็นด้วยกับ

ท่านกรรมาธิการพิชิตฯ ขอประทานโทษที่เอ่ยชื่อ ว่าควรจะใช้คำว่า กรรมาธิการเฉย ๆ

ประการแรกก็คือว่าอย่างที่ท่านพูดเหตุผลของท่าน ถ้าในข้อบังคับในหมวดนี้ จะเห็นว่ามีส่วนอยู่

หลายมาตราเหมือนกันที่พูดถึงกรรมาธิการเฉย ๆ ซึ่งไม่ใช่คณะกรรมาธิการอย่างแน่นอน

เช่น ข้อ 77 ข้อ 81 ข้อ 82 เป็นต้น ซึ่งจะไปหมายความว่าถึงคณะกรรมาธิการนั้นไม่ได้แน่

ในเมื่อพูดถึงว่ากรรมาธิการเฉย ๆ ย่อมจะรวมอยู่ที่คณะด้วย ในบางกรณีก็เป็นคณะ

ในบางกรณีก็เป็นกรรมาธิการเดี่ยว ๆ ดิฉันจึงเห็นด้วยกับทางคณะกรรมาธิการที่ยกร่างมานี้

ขอพระคุณค่ะ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอให้ข้อมูลเพิ่มอีกนิด คุณ

รัฐมนตรีว่าการปกครองราชอาณาจักร มาตรา 16 เขียนว่า สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีอำนาจ

พิจารณาข้อบังคับเกี่ยวกับการเลือกและการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภา รองประธานสภา และ

กรรมาธิการ วิธีการประชุม การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งเราก็เอามาตรา 16 มาใส่

เป็นหัวหน้าของข้อบังคับ ลองพิจารณาฉบับ อันนี้ผมสุดแต่เท่านั้น แต่ให้ข้อมูลไว้ให้
เอง ท่านจะยืนยันไหมครับว่าเป็นไปตามร่างเดิม กรมวิชาการ

นายพิชัย วาคนาสัง (กรมการยกย่อง) : กรมวิชาการเห็น
ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเพิ่มหรือลดครับ ก็เห็นจะเข้าใจตามที่ท่านประธานว่า
ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 16 ก็กำหนดอย่างนั้น ก็คงจะใช้ไปตามนั้นเป็นหัวข้อหมวด
ครับผม

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอผ่านไปนะครับ เชิญเอา
ธรรมนูญครับ

นายธรรมนูญ สัตพลี : กระผม ด้วยความเคารพท่านประธานกรมการ
โดยเฉพาะอ้างธรรมนูญการปกครองก็ไม่ได้ใจ แต่ที่กระผมก็เข้าใจว่า โดยสามัญ
ไม่มีอะไร นอกจากกราบเรียนไว้เป็นข้อสังเกตสำหรับการทำงานต่อไป ดำเนิน
ไม่มีธรรมนูญการปกครองรับรอง กระผมก็ขอให้คณะกรมการได้เห็นในข้างในข้อถก
เหล่านี้ เพราะโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่กระผมกราบเรียนไปเมื่อสักครู่นี้ ก็อย่างเช่น ข้อ
ขึ้นต้นด้วย สภาอาจตั้งคณะกรมการ ขึ้นมาเลยนะครับ แล้วมา ข้อ 68 ที่
คณะกรมการมีที่ชุด นี้เป็นรากฐานเลย เป็นโครงสร้างใหญ่ในเรื่องกรมการ
ต่อไปก็เป็นเรื่องกรมการปลัดย่อยออกไป เพราะฉะนั้นความเข้าใจเราก็มีอยู่
แต่เมื่อท่านประธานอ้างธรรมนูญการปกครอง ซึ่งกระผมก็เคารพอยู่เพราะเป็นแม่บท
ผมก็ไม่คิดใจ ขอขอบคุณ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอขอบคุณมากครับ ขอผ่านไป
เชิญคุณปภิตครับ

นายปภิต พัฒนกุล : กระผมขออนุญาตท่านประธาน ขอกราบเรียน
ไปยังท่านกรมการนะครับ ขอความกรุณาช่วยอธิบายและยกตัวอย่างความบาง

57 ตามข้อบังคับที่ เสนอนานื่นเขียนไว้ว่า สภาฯ อาจตั้งกรมราชการให้มีอำนาจหน้าที่
พิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ หรือกระทักิจการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาตามที่
สภามอบหมาย ซึ่งเราพิจารณาเกินความธรรมเนียมการปกครองราชอาณาจักร มาตรา 16
สภานิติบัญญัติแห่งชาติอำนาจตราข้อบังคับ มีอำนาจเลือกตั้งประธาน รองประธาน แล้วก็
ภาระหลักก็คือพิจารณา ร่างรัฐธรรมนูญ และพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ แล้วก็เสนอบุติ
ความละเอียดปรากฏในมาตรา 16 นั้นแล้ว เพราะฉะนั้นเมื่อหน้าที่หลักก็คือการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติและพิจารณา ร่างรัฐธรรมนูญ การที่คณะกรรมการได้เขียนข้อความ
เอาไว้ว่า ให้สภาตั้งกรมราชการมีอำนาจหน้าที่พิจารณา ร่างพระราชบัญญัติหรือกระทักิจ
การใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาตามที่สภามอบหมาย กระผมขอคัดอธิบาย
ต่อหลังนี้และครับ อะ ไว้บ้างที่สภานี้มอบหมาย ขอความกรุณาช่วยยกตัวอย่างให้
เราจะมีการตั้งกรมราชการกันตามข้อ 68 ขึ้น 15 คณะ ขอความกรุณาช่วยยกตัวอย่างให้
ได้เห็นกันหน่อยครับ ขอบพระคุณ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านสมาชิกครับ ผมขอประทานโทษ
ที่จะมีเอกสารราชทูตชาวต่างประเทศมาเยี่ยม เพราะฉะนั้นผมขอเสนอหมายให้รองประธาน
คนที่ 1 ได้ปฏิบัติหน้าที่แทน

(การประชุมดำเนินมาถึงขณะนี้ นายอุกฤษ มงคลนาวิน ประธานสภานิติ
บัญญัติแห่งชาติ ได้ลงจากบัลลังก์โดยมอบให้นายอาษา เมฆสุวรรณ รองประธานสภานิติ
บัญญัติแห่งชาติ คนที่ 1 ปฏิบัติหน้าที่แทน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอเชิญกรมการมารับ
นายไพศิษฐ์ พัทฒมกุล (กรมการยกย่อง) : กราบเรียนท่าน

ประธานสภาที่เคารพ ตามข้อ 67 ข้อจำกัดก็คือ กิจการมันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภา
อำนาจหน้าที่ของสภามีอะไรก็สามารถที่จะตั้งกรมการเพื่อทำการศึกษาหรือกระทักิจการ

ใด ๆ ได้ ที่ท่านถามว่ามีเฉพาะในเรื่องของการตั้งประธานหรือว่าพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญกับร่างพระราชบัญญัติ ความจริงแล้วอาจจะมีกรรมาธิการเพื่อศึกษาก่อนก็ได้ระดับ ทั้งร่างพระราชบัญญัติหรือร่างรัฐธรรมนูญหรือรับฟังความคิดเห็นของประชาชนมาเพื่อประกอบการพิจารณา อำนาจเหล่านี้ก็เป็นอำนาจหน้าที่ของสภา เพราะฉะนั้นก็สามารถที่จะตั้งกรรมาธิการได้

นายปภิต พัฒนกุล : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมเข้าไปอธิบายความมา แต่กระผมคิดว่ายังไม่กระจ่างในเรื่องนี้ ยังไม่กระจ่างเพราะเหตุว่าท่านก็ตอบไปตามตัวอักษรนั่น อะไรที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภา ก็แปลว่าสามารถได้ กระผมให้ท่านยกตัวอย่าง ท่านยกตัวอย่างว่า การพิจารณาร่างกฎหมายนั้น อาจจะต้องกรรมาธิการขั้นศึกษาก่อนกันขึ้นได้โดยสภา ผมว่าเพียงเท่านี้ความก็คงยังไม่กระจ่าง เพราะเหตุว่าเราจะมีกันถึง 15 คณะ คณะละ 19 คน และก็จะลงมือประชุมเลือกประธานอะไรต่าง ๆ กันนี้ จะทำหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่กันแล้ว กระผมคิดว่าสมาชิกสภาแห่งนี้ซึ่งจะได้เป็นกรรมาธิการในคณะต่าง ๆ ควรจะได้เข้าไปในภารกิจที่จะไปกระทำให้ชัดเจน เป็นที่ทราบว่าคณะกรรมาธิการ จะไปปฏิบัติต่าง ๆ ต่อสภา เพื่อขอศึกษาหรือสอบถามเรื่องใด ๆ และเสนอสภาได้หรือไม่อะไรเหล่านี้เป็นต้น ซึ่งถ้าคิดความเร่งรัดตามรัฐธรรมนูญ ก็คงจะไม่ได้ อาจจะไม่ได้ แต่ผมคิดว่าท่านสมาชิกที่จะไปเป็นกรรมาธิการอาจจะหลงประเด็นนี้ หรืออาจจะคิดว่าทำได้ เพื่อที่จะไม่ให้มีการต้องมาถามกันในวันหน้า หรือไปถามประธานกรรมาธิการคณะต่าง ๆ ที่จะฟังในวันนี้ ในการทำหน้าที่ขอฟังคำอธิบายครั้งนี้ก็กระจ่างชัดไว้ระดับ เพื่อความเรียบร้อยในการปฏิบัติหน้าที่ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญท่านกรรมาธิการที่
 นะครับ

นายพิชัย วาตนาสง (กรรมาธิการยกร่าง) : ท่านประธานที่เคารพ
 กระผมใคร่จะขอทราบเรียนว่า ถึงแม้ว่าการตั้งกรรมาธิการนี้มีลักษณะคล้าย ๆ กับการ
 บริหารประเทศก็ตาม แต่เชื่อว่าการบริหารประเทศคงไม่มีเฉพาะเท่าที่ปรากฏอยู่และจะส่ง
 กรรมาธิการชุดต่าง ๆ นี้ให้พิจารณาได้ครบถ้วน กระผมยังเห็นว่า ที่คณะกรรมการได้
 พิจารณามีความเห็นเหมือน ๆ กันว่า กรรมาธิการวิสามัญ หรือกรรมาธิการที่จะศึกษาสิ่งที่
 รัฐได้ขอร้องให้เรากลับมาเป็นพระราชบัญญัตินั้น อาจจะต้องคล้องกับคณะกรรมการชุดใด
 ชุดหนึ่ง ต้องการความเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องใด เรื่องหนึ่งของท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติที่อยู่
 ในสภาฯ ก็อาจจะมีการขออำนาจจากสภาฯ ให้ดำเนินการ จัดตั้งกรรมาธิการวิสามัญนั้น
 พิจารณาเฉพาะเรื่องนั้น ๆ เพื่อให้เป็นการประกอบกับการที่รัฐจะออกพระราชบัญญัติ
 ประการใดประการหนึ่งออกมาได้ กระผมคิดว่า เขียนให้กว้างเอาไว้แบบนี้ ก็จะทำให้
 อะไรได้กว้างขวางกว่าการที่จะส่งเรื่องไปให้กรรมาธิการแค่ 15 คณะ ไปดำเนินการ
 พิจารณา เพราะมันยังจะมีปัญหาอื่น ๆ อีกมากมายสำหรับสังคมที่มีความซับซ้อนมากขึ้นนี้
 อยากจะให้เปิดไว้อย่างนั้นครับ กรรมาธิการขอทราบเรียน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญท่านอาจารย์
 โสลดครับ

นายโสลด โกดิน : ท่านประธานที่เคารพครับ อันนี้จำเป็นต้องมีเขียนไว้
 อย่างนี้ กระผมอยากบอกตัวอย่างง่าย ๆ สมมติว่ามีพระราชบัญญัติเข้ามาอันหนึ่ง
 แล้วเกิดความไม่แน่นอน ไม่ใช่ใช้ภาษาอย่างไร เช่น มีพระราชบัญญัติเข้ามาใช้
 บ้างที่แปล ถ้าดูพจนานุกรมแล้วไม่มีหรือครับ มีแต่แถบบันทึกภาพ แถบบันทึกเสียง
 หรือพวกนี้ หรือว่าอยากจะทำกฎหมายโรงแรม เวารังเกียดคำ ว่า เจ้าสำนัก เพราะ
 คำสำนักนี้ไม่มีในพจนานุกรมเหมือนกัน ควรจะหาคำใดมาใช้ อันนี้อาจจะต้องกรรมาธิการ
 ไปศึกษาได้ แต่ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือธรรมนูญ ครับ ธรรมนูญ มาตรา ๑ ในกรณีนี้
 ถ้าอีกสภานิติบัญญัติแห่งชาติผู้ใดกระทำการอันเป็นการเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์หรือการเป็น

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือมีพฤติการณ์อะไรนั้นครับ ส่วนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จำนวนไม่น้อยกว่า 20 คน มีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้
พ้นจากสมาชิกภาพเมื่อมีเรื่องเกิดขึ้นมาแล้ว สภาอาจจะไม่ลงมติเห็นในการประ
ทับก็ได้ สภาอาจจะตั้งกรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งให้ไปสอบสวนข้อเท็จจริงตามที่เขา
ร้องเป็นจริงหรือไม่ เช่นนี้ก็ย่อมทำได้ครับ ขอบขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณก็คงไม่คิดไป
ขอผ่านไปได้เลยครับ ขอเชิญเลขาฯ

นายพินิต อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
รัฐสภา) :

ข้อ 68

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญอา
สรรเสริญครับ

นายสรรเสริญ ไกร จิตติ : ท่านประธานที่เคารพ ระยะเวลาของแก้ไขเพิ่ม
ข้อ 68 ดังที่กล่าวไว้ในตอนต้นแล้ว แต่ที่ว่ามาของกล่าวในตอนนี่ซึ่งดูจากละเอียดมาก
คือที่คณะกรรมการเดิมคำว่า จำนวนไม่เกินสิบเก้าคน นั้น ระยะเวลาจะขอให้
ถ้อยคำตั้งที่ระยะเวลาต่อไปนี่ คือ จำนวนไม่น้อยกว่าสิบห้า เพราะฉะนั้นถ้ารวมกัน
จะอ่านได้ความว่า การมีกรรมการมีจำนวนไม่น้อยกว่าสิบห้า และไม่เกินสิบเก้าคน ก็เพ
ได้กำหนดขึ้นต่ำและกำหนดขึ้นสูงให้มีส่วนลัดที่พอสมควรกับ จำนวนของสมาชิกทั้งสภา
เพื่อคำนึงถึงองค์ประชุมของคณะกรรมการด้วยครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญกรรมการ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (กรรมาธิการยกร่าง) : กรวยเรียม
ประธานสภาที่เคารพ โดยหลักการก็ไม่ขัดข้องอะไร แต่ว่าถ้าเป็นกรณีที่มาชิกเห็น
ลงอย่างนี้มันทำให้คณะกรรมการนี้ขาดไปได้ ถ้าไปกำหนดขึ้นต่ำเอาไว้ แต่ถ้า

LIRT

ความขึ้นสูงละก็ อย่างไรเสียก็ยังเป็นองค์คณะที่สามารถพิจารณาได้อยู่

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาวินิจฉัยคดีแห่งชาติ : เชิญอาจารย์โสภคครับ

นายโอสถ โกศิน : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมอยากขอความ
 ปรึกษา คือท่านกรรมาธิการได้มากไปที่ว่าไม่ขัดข้องนี้ กระผมขอชี้แจงครับ ด้วยเหตุผล
 ว่าดูที่ว่าไปอื่นขึ้นค่าไว้ 15 คนนี้ ทางปฏิบัติจะเกิดปัญหามาก กระผมขอชี้แจงอย่างด้วย
 เลขอย่างนี้ สมมุติว่าเมื่อมีการตั้งกรรมาธิการสามัญมาสัก 15 คณะ คณะละ 18 คน
 ใช้คนไปแล้ว 270 ก็เหลือคนเพียง 22 และก็สำหรับท่านประธานและรองประธานอีก
 ก็คงเข้ามาเป็นกรรมาธิการไม่สะดวก ก็เหลือสัก 19 ถ้าหากไปกำหนดว่าต้องขึ้นค่า
 15 คนอย่างนี้ ถ้าเกิดความจำเป็นจะต้องตั้งกรรมาธิการเพิ่มอีก 2 คณะ เลยทำไม่ได้
 ครับ และอีกประการหนึ่ง กรรมาธิการนี้ไม่จำเป็นต้อง 15 เสมอไป กรรมาธิการวิสามัญ
 บางเรื่องซึ่งอาจจะต้องใช้คนไม่มาก อาจจะ 7 คน 8 คน 5 คนก็ได้ ก็เลยตั้งไม่ได้อีก
 เพราะฉะนั้นกระผมขอความกรุณาขอวิงวอนท่านสมาชิกที่เสนอเมื่อสักครู่ครับว่าอย่าขึ้นค่า
 15 ครับ เอาแต่ขึ้นสูงก็พอแล้ว ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาวินิจฉัยคดีแห่งชาติ : อาจารย์สรรเสริญครับ
 งวอนแล้ว อาจารย์ให้ผ่านไหมครับ

นายสรรเสริญ ไกรจิตติ : โดยมากท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติและผู้มี
 หน้าที่รับผิดชอบนี้ ท่านมักจะค้านทุกประการที่กระผมเสนอ แต่เมื่อท่านวิงวอนถึงขนาดนี้แล้ว
 ในฐานะผู้มีอาวุโสเข่ากว่าท่าน ซึ่งเป็นผู้ที่มีอาวุโสสูงสุด ผมก็ยอมรับคำวิงวอนของ
 ท่านครับ แต่ในใจจริงแล้วกระผมก็รู้สึกว่าคุณค่าที่กระผมเสนอนั้นน่าจะเหมาะสมกว่า
 ภาวะเหตุอะไร เพราะเหตุที่ว่าเราทราบต่ออยู่แล้วว่าสภานี้มีอายุอยู่ในเฉพาะเวลาอันจำกัด
 ให้มีอายุยืนเหมือนท่านกรรมาธิการที่เสนอ เพราะฉะนั้นเหตุที่กระผมกำหนดไว้นี้พวกเรา
 ก็พร้อมที่จะมาร่วมกันทำงาน เพราะฉะนั้นถึงแม้จะอ้างว่า จะต้องกระรมาธิการ
 15 ทีม ก็ไม่น่าจะเพิ่มเติมอะไรอีกแล้ว ผมยังมองไม่เห็นเลย เพราะเหตุที่ว่าสภานี้เป็น

LIART

สภาที่มีอายุอันจำกัดอย่างทีกล่าแล้ว แล้วก็จำนวนกรรมการซึ่งผมได้ดูตัวเลขคน
ถ้าเพื่อ 19 คนเพิ่ม ก็ 285 ถ้าเพื่อ 15 คนก็ลดลงมาตั้งแยะแล้ว เพราะฉะนั้นถ้า
กรรมการที่เราจะตั้งกันวันนี้ก็ไม่ได้เกิน 19 แล้วก็ไม่ได้ต่ำกว่า 15 เหตุที่กระผม
ตัวเลขอันนี้ก็เพราะเหตุอย่างนี้แหละครับ ขอให้ได้อธิบายสักนิดหนึ่ง แล้วผมขอมี
วิงวอนของท่านสมาชิกผู้อาวุโสสูงกว่ากระผมมาก ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอบพระคุณ

สรรเสริญครับ เราคงไว้ตามร่างเดิมนะครับตามที่ท่านเห็นชอบแล้ว เชิญคุณวิจิตร

นายวิชัย โยสุวรรณจินดา : ท่านประธานที่เคารพครับ ผมบัง

เข้าสู่สภาแห่งนี้เป็นครั้งแรก ก็อยาก ขอคำอธิบายในคณะกรรมการชุดที่ 15 นั้น
ซึ่งได้รวมกรรมการ 2 ชุดเต็ม ตามข้อบังคับเดิมที่แยกออกเป็น 2 ชุด คือ
คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมและคณะกรรมการพิจารณาเปิดเผยรายงาน
การประชุมลับ แต่ไว้ในร่างข้อบังคับใหม่นั้นได้รวม 2 ชุดนี้เข้ามามีด้วยกัน ผมขอ
ขอคำอธิบายว่า งานของคณะกรรมการทั้ง 2 ชุดนี้มีอะไรบ้าง ถ้ารวมเข้า
แล้วนี้จะมีปัญหาในการทำงานหรือเปล่า แล้วงานสามารถจะสอดคล้องเข้ามารวม
หรือไม่ อันนี้ขอคำอธิบายด้วยครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอเชิญกรรมา
ครับ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒมกุล (กรรมาธิการยกร่าง) : กราบเรียน
ประธานสภาที่เคารพ งานของกรรมการตรวจรายงานการประชุมลับมี

เพราะว่าประชุมทุกครั้งก็จะต้องมีรายงานการประชุมที่จะต้องมีการ
การพิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุมลับนั้นไม่น้อยมาก เพราะฉะนั้นถ้า
กรรมการพิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุมลับบางที่คลอเคลียไปจะไม่มีการป
เลย เพราะฉะนั้นก็เลยรวมเอาไว้ด้วยครับ

LIRT

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คุณวิชัย ไม่ขัดข้อง

รับ เชิญครับ

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา : ครับ ถ้าอย่างนั้นก็ไม่ขัดข้อง แต่ว่าขอแก้ไข
คณะกรรมการชุดที่ 14 นะครับ คือในฐานะที่ผมเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติที่ได้มาจาก
ฝ่ายแรงงาน ขอเอาคำว่า แรงงาน มาก่อนคำว่า สวัสดิการสังคม จะขัดข้องหรือไม่ครับ
เป็น คณะกรรมการแรงงานและสวัสดิการสังคม ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญคณะกรรมการครับ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (กรรมการยกเว้น) : ครับ เรื่องนี้
ปรับเปลี่ยนตามชื่อซึ่งกรรมการของวุฒิสภาเขามีอยู่ แล้วของสภาผู้แทนราษฎรเขาใช้คำว่า
สวัสดิการ มาก่อนคำว่า แรงงาน โดยเขาก็ถือว่าเรื่องสวัสดิการสังคม หรือกรมประชาสงเคราะห์
มันเกิดก่อนด้านแรงงาน แต่ความจริงแล้วแรงงานตอนนี้ก็มีการขยายตัวมาก แต่อันนี้
คืออ้างว่าอันไหนเกิดก่อนก็เลยเอาตามนั้นมา ลักษณะของการใช้คำก็เป็นอย่างนั้น

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญคุณวิชัย

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา : ท่านประธานครับ ขออภัยเดียว คือผม
เห็นด้วยนะครับที่ท่านเลขา ได้ชี้แจงว่า สวัสดิการสังคมหรือกรมประชาสงเคราะห์นั้น
เกิดก่อนนะครับ แต่ตอนนี้ได้ข่าวว่าด้านแรงงานค่อนข้าง จะมีบทบาทมากขึ้นมีการเตรียม
จัดกระทรวงแรงงาน ซึ่งอาจจะไม่สำเร็จ หรือสำเร็จในจุดนี้ก็เป็นแล้วแต่ เพราะฉะนั้น
หากเรา จะเห็นว่าแรงงานนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญสำหรับประชาชนผู้ซึ่งอยู่ในวัยทำงานของ
ประเทศ ผมว่าถ้าเราเอาแรงงานขึ้นมาก่อนก็คง จะไม่มีปัญหาอะไร สวัสดิการสังคมนั้น
เป็นเรื่องเสริมชีวิตความเป็นอยู่ระดับชีวิตของแรงงาน ก็เป็นหลักอยู่แล้ว เพราะฉะนั้น
ถ้าจะเปลี่ยนเอาแรงงานขึ้นก่อน ความหมายก็คงจะไม่เปลี่ยนแปลงไรกันไป เพียงแต่เรา
ให้ความสำคัญแก่เรื่องแรงงานบ้าง ในฐานะซึ่งเรากำลังพิจารณาในเรื่องซึ่งเกี่ยวข้องกับ
งานมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญคุณพิชัยครับ

นายพิชัย วาคนาส่ง (กรรมาธิการยกเว้น) : ท่านประธานที่เคารพครับ สภากลางจะเอาแรงงานขึ้นก่อนหรือสวัสดิการสังคมขึ้นก่อนนี้กระผมว่าสภากลางเพราะอะไร เพราะสังคมนี้ใหญ่กว่าแรงงานนะครับ รวมทั้งเด็ก ทั้งผู้หญิง ทั้งคนแก่ ทั้งอะไรต่าง ๆ ทั้งหมด ทั้งชาตินะครับ แรงงานนั้นคือคนที่มีแรงงานที่จะทำงาน เอละจะเป็นทหาร เป็นชาวนา เป็นอะไรก็แรงงานทั้งนั้นละ ก็นับว่าใหญ่ละ แต่ว่าถ้าคิดถึงสภาพความเป็นจริงแล้ว สังคมนี้น่าจะใหญ่กว่าเยอะเลยทีเดียว เพราะว่ามันเป็นเรื่องของคนที่ชาติต้องดูแลคนแก่ทั้งเด็กทั้งอะไรต่าง ๆ อีกซิป่าเถะ แล้วก็ต้องดูแลปัญหาสารพัด ทั้งน้ำท่าอะไรต่าง ๆ นี่อีกเยอะแยะทีเดียว กระผมคิดว่าสวัสดิการสังคมขอขึ้นก่อนเถอะครับ กระผมเองก็ไม่ได้เกี่ยวข้องกับอะไรหรอก ไม่ได้เกี่ยวข้องกับแรงงาน แต่เห็นว่าสังคมใหญ่จริง ๆ บ้านเรา ยิ่งสังคมยิ่งปัญหาสาละสลวยซับซ้อนมาก จึงขอไว้อย่างเดิมครับ ขอบพระคุณ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คุณวิชัยยังคิดไว้หรือครับ เชิญครับ

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา : ครับ ยังติดใจอยู่ครับ ซึ่งความจำเป็นถ้าเป็นตามข้อบังคับเดิมนั้นครับ ผมคงไม่ติดใจอะไรเท่าไร เพราะว่าไม่ได้มีการยกเลิกการลดริเยวชนและผู้สูงอายุไว้โดยเฉพาะ แต่ในคณะข้อบังคับชุดใหม่เดิมนั้น เราได้มีกรรมาธิการใน (13) แยกเรื่องสตรีเยวชนผู้สูงอายุไว้โดยเฉพาะแล้ว ซึ่งในที่ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คุณพิชัย วาคนาส่ง ได้เสนอไว้วันนี้ ก็มีกรรมาธิการแยกโดยเฉพาะ เพราะฉะนั้นใน (14) นี้ ผมเข้าใจว่าสวัสดิการสังคมในที่นี้มุ่งหมายเรื่องที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนะครับ ซึ่งก็ไม่แน่ว่าจะมีปัญหาเพราะว่ากรรมาธิการแรงงานและสวัสดิการสังคม อาจจะมีเรื่องเกี่ยวกับสังคมเรื่องต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวเนื่องกันมา ผมว่าก็น่าที่จะมีความหมายที่ชัดเจน ส่วนเรื่องสตรี เป็น

ที่เราอยู่ในกรรมาธิการชุดที่ 13 นะครับ ซึ่งก็คงจะสามารถทำหน้าที่อย่างนั้นได้
แล้วครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านสมาชิกครับ
เพื่อให้เราพิจารณาได้เร็วขึ้นนะครับ คือคุณวิชัยถือเป็นแปรผู้คดีหรือครับ แปรผู้คดีอยู่
ถ้าอย่างนั้นผมจะขอมติที่ประชุม หรือท่านกรรมาธิการ จะ

นายวิชัย วาสนาส่ง (กรรมาธิการยกร่าง) : มีมติเดียวครับ อาจจะ
ไม่ต้องแปรผู้คดี ขอประทานโทษท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้อง คุณวิชัยอาจจะเห็นด้วยก็ได้
เพราะว่ายังมียังมีคนทุพพลภาพ เรื่องบ้านพักอาศัย มันยังมีเรื่องอะไรอีกเยอะแยะละครับ
ไม่ใช่เฉพาะเด็ก คนชราหรืออะไร ยังมีคนทุพพลภาพ บุคคลเสมือนไร้ความสามารถ เรื่อง
พระเจ้าเรื่องอะไรต่าง ๆ อีกเยอะแยะ ซึ่งไม่ได้ปรากฏอยู่ในนี้ ซึ่งเราจะต้องให้
สวัสดิการทั้งนั้นนะครับ คือหมายความว่าทุกอาชีพ รวมทั้งผู้ใช้แรงงานก็จะต้องได้รับ
สวัสดิการด้วยเหมือนกัน เพราะฉะนั้นเมื่อเรามองดูในภาพกว้างของเรื่องของสวัสดิการ
ทั้งหมดนะครับ กระผมอยากจะทำให้คิดในทางกว้าง ไม่ว่าจะเรื่องถนนหนทาง เรื่องที่อยู่อาศัย
เรื่องการศึกษาไปมา เรื่องอะไรต่าง ๆ ซึ่งโดยหน้าที่มันอาจจะเป็นอย่างนั้น
แต่เพื่อสวัสดิการมันอันหนึ่ง ไม่ใช่เพื่อการติดต่อคมนาคมเฉย ๆ เท่านั้นนะครับ อย่าง
กระผมยกตัวอย่าง เช่นอย่างสมมุติว่าการคมนาคมเรามุ่งไปในทางเศรษฐกิจกันเสียเป็น
ส่วนใหญ่ แต่การคมนาคมเพื่อสังคมนี้ยังมีอีกเรื่องหนึ่งค้างหากอย่างกระผมเห็นว่า
น่าแปลกตัวอย่างสะพานที่จะขึ้นให้คนขึ้นไปเดินข้ามถนนนี้ ไม่ได้นึกถึงคนชราอายุ 60 - 70
เลย พอขึ้นไปทีไรพลองมาอีกทีหนึ่งก็เกือบตายทุกทีนะครับ เพราะฉะนั้นบางทีสวัสดิการ
ก็ต้องเข้าไปดูในเรื่องนี้เหมือนกัน เพราะฉะนั้นมันไม่ใช่เป็นเรื่องเฉพาะตัวบุคคลหรือ
อาชีพ แต่เป็นเรื่องของซิมเบิ้ล (subject) หรืออุปการณะไรต่าง ๆ ด้วยนะครับ
เพราะฉะนั้นจึงขอความกรุณาเดอะครับ รับเอาไว้อย่างนี้เดอะครับ กรรมาธิการวิงวอนนะครับ
วิงวอนอีกคนหนึ่งครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญคุณวิชัยครับ

นายวิชัย โดสุวรรณจินดา : ครับ ก็ฟังคำวิงวอนจากกรรมาธิการสมาชิก
ไอออน เพียงแต่อยากขออธิบายในขณะครับว่าที่ทางกรรมาธิการที่ขึ้น จมมา ผมเห็นว่าอยู่ใน
กรรมาธิการชุดอื่นอยู่แล้ว เรื่องสิ่งแวดล้อม เรื่องของพระ ศาสนาที่นี้มา ขออยู่ใน
กรรมาธิการการศึกษาและวัฒนธรรมนะครับ แต่เอาเดอครับ โทน ๆ กรรมาธิการ
วิงวอนแล้ว ผมก็ไม่คิดใจครับผม

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ ขอบคุณ
วิชัยมากนะครับ เป็นอันว่าคงไว้ตามนั้นะครับ คือไปเลยครับ ท่านเลขานุการ

นายสินิต อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
รัฐสภา) :

ข้อ ๑๙

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านอาจารย์สมภพครับ

นายสมภพ โหตระกิตย์ : ท่านประธานที่เคารพ ในข้อนี้กระผมมีข้อเสนอ
อยู่ประการหนึ่งจากประสบการณ์ที่ได้เคยผ่านมา คือข้อ ๑๙ ความว่า ในการเลือกตั้ง
คณะกรรมาธิการ สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อได้ไม่จำกัดจำนวน แต่ให้เสนอได้ครั้งละหนึ่ง
หรือจะเสนอครั้งละหลายชื่อก็ได้แล้วแต่มติของสภา ประโยคที่ว่า แต่ให้เสนอได้ครั้งละหนึ่งชื่อ
หรือจะเสนอครั้งละหลายชื่อก็ได้ แล้วแต่มติของสภา การเขียนข้อความทำนองนี้ก็จะ
ความหมายว่า ในทางจะแต่งตั้งกรรมาธิการแต่ละคณะนั้นก่อนที่จะมีการเสนอชื่อ ประธานก็จะ
ต้องขอมติสภาเสียก่อนว่าจะให้เสนอชื่อคนละหนึ่งชื่อ หรือจะเสนอได้หลายชื่อ แต่อย่างไร
หรือว่าจะแปรว่าโดยหลักการหรือโดยปกติให้เสนอชื่อได้คนละหนึ่งชื่อ แต่ถ้าเสนอหลายชื่อ
ก็ขอมติสภา มันมีทางแปรสองนัย แต่เท่าที่ผมได้สังเกตมาดูว่ายังไม่เคยปรากฏเลยว่าประธาน
ได้ขอมติสภาว่าจะให้เสนอครั้งละหนึ่งชื่อหรือหลายชื่อได้ ด้วยเหตุนี้เองผมเห็นว่าเพื่อไม่ม
ให้ท่านประธานต้องทำผิดข้อบังคับ น่าจะตัดประโยคว่า แล้วแต่มติของสภา ออกเสีย ปลด
เป็นสิทธิสมาชิกที่จะเสนอคนเดียวหรือเสนอหลายคนก็เรื่องของสมาชิก แล้วก็ปฏิบัติ

อยู่ตลอดมาในวุฒิสภา ประเด็นที่ผมขอเสนอตัดนี้ก็ได้รับปัญหามาแล้วในสภาผู้แทนราษฎร ว่าทุกครั้งที่ประธานสภาจะต้องขอมติ แต่ประธานก็อาจจะหลงลืมนี้ไม่ถึง ด้วยเหตุนี้เอง ข้อมติของสภาผู้แทนราษฎรซึ่งแก้ภายหลังของวุฒิสภา จึงตัดคำว่า แล้วแต่มติของสภา ออก ซึ่งทำให้ไม่มีการปฏิบัติมติข้อมติของประธานสภา เพราะฉะนั้นด้วยเหตุนี้กระผมจึงขอแปร ปฏิบัติแล้วแต่มติของสภา ออก เพราะเมื่อตัดแล้วก็เป็นเรื่องของสมาชิกเสนอคนเดียวก็ได้ หลายคนที่ได้โดยไม่ต้องมีมติสภา ซึ่งสอดคล้องกันในทางปฏิบัติ ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ คณะกรรมาธิการ เห็นอย่างไรครับ

นายไพฑูริย์ พิพัฒน์กุล (กรรมาธิการร่าง) : ความเรียนท่านประธาน สภาที่เคารพ ของวุฒิสภาที่ใช้คำว่า แล้วแต่มติของสภานะครับ ในข้อ 72 สำหรับส่วนของ สภานิติบัญญัติปี 2521 นั้นเดิมไม่ได้แต่ว่าเนื่องจากในทางปฏิบัติก็ได้มีการเสนอกันเป็นคณะทั้ง คณะได้ ก็เลยขอมติจากสภาเสียก่อนนะครับแล้วได้มีการเสนอก็ก็นำไปว่า หรือจะเสนอ ครั้งละหลายชื่อก็ได้แล้วแต่มติของสภา แต่ว่าจะต้องถามเพื่อขอมติโดยประธานสภาเป็นผู้ขอมติ เสียก่อนว่าจะเสนอเป็นคณะหรือไม่แล้วจึงดำเนินการ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ทางอาจารย์ยังคิดถึงใจ ไหมครับ

นายสมภาพ โหตระกิตย์ : มันเป็นเรื่องเกี่ยวกับของท่านประธานสภา เพราะผมเห็นปกติมาแล้วนี้ปฏิบัติมติข้อมติครับ เพราะพวกท่านที่เคยเป็นวุฒิสมาชิกจะเห็นได้ว่า ข้อความเสนอ แล้วท่านก็ขอเสนอเป็นรายทั้งคณะเลยโดยไม่ได้ขอมติ กระผมเองเห็นทุกครั้ง แล้วที่จำได้ทุกครั้ง แต่เห็นว่ามันเป็นเรื่องเล็กน้อยไม่อาจจะกล่าวกั้ทั้งในขณะนั้นว่า ประธานทำผิดข้อมติ แต่เมื่อมีโอกาสนี้จะให้มันสอดคล้องกันเสียเลยเหมือนกับสภาผู้แทน ราษฎรไม่มีคำนี้หรือครับแล้วแต่มติของสภา เขาไม่ต้องใช้ เพราะทำให้ประธานต้องรับความ กังวลใจ พอละแต่ตั้งคณะกรรมาธิการไว้ก็จะต้องขอมติ ซึ่งมันไม่มีความจำเป็น

LIART

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ อาจารย์คิด
ใหม่ครบว่าจะให้ตัด ผมจะได้ขอมติที่ประชุม ขอกรรมวิธีการอีกที่ครบเชิญ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (กรรมวิธีการยกกว้าง) : กราบเรียนท่านประธาน
ทางกรรมวิธีการก็ไม่ติดใจครบที่จะตัดคำว่าแล้วแต่มติของสภาก็ได้

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญคุณวิชัย

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา : ท่านประธานครับ ถ้าหากว่าจะตัดคำว่าแล้ว
มติของสภาออก ผมว่าข้อความในประโยคก่อนหน้านั้นก็ไม่จำเป็นเหมือนกัน คำว่าแต่ให้เสน
ครั้งละหนึ่งชื่อหรือจะเสนอครั้งละหลายชื่อก็ได้ ความข้อนี้ก็ไม่จำเป็น ถ้าตัดออกข้อความ
กะทัดรัด เป็น ข้อ 69 คณะกรรมการ สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อได้ไม่จำกัดจำนวน
แต่นับกิน่าจะพอ โดยเพิ่มเติมคำว่า การเสนอนั้นมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า ห้า คน
ถ้าจะตัดอย่างที่ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติเสนอ ผมก็เสนอตัดอีกประโยคหนึ่งข้างหน้านั้นออก
ไปด้วยเลย เมื่อไหน ๆ ก็เสนอโดยไม่จำกัดจำนวนแล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องระบุอธิบายขอ
มากมายครับผม

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : กรรมวิธีการครับ

นายพิชัย วาสนาส่ง (กรรมวิธีการยกกว้าง) : กราบเรียนท่านประธาน
เคารพ กระผมคิดว่าตัดแต่เพียงคำว่า แล้วแต่มติของสภา เถอะครับ เสนอชื่อคนเดียว
หลายคนก็ได้ ให้เปิดทางเอาไว้อย่างนั้นเถอะครับ ไม่อย่างนั้นประเดี๋ยวจะลึกลับกันถ้า
เป็นคณะหรือเสนอเป็นรายบุคคล ถ้ากรรมวิธีการ 15 คนแล้วมีกรรมวิธีการมาก ๆ 250
ชื่อละคน หนึ่งถึงวันละครบ ถ้าจะเอาอย่างนั้นก็ดีทีนี้ก็จะเสนอชื่อตามที่บอกว่าหรือจะ
ครั้งละหลาย ๆ ชื่อก็ได้ หมายความว่า อาจจะเสนอทั้งคณะก็ได้เพื่อจะได้สรุปรวบรวมไม่
พิจารณาเกินมา สำหรับผู้ที่ศึกษาในแต่ละเรื่องให้เห็นว่าควรจะทำอะไร กระผมคิดว่า
เถอะครับ ถ้าหากว่าไม่ได้ทำให้เสียน้ำหมึกไปอีกสักนิดหนึ่งหรือบรรทัดกระดาษไปอีกสักนิด
ก็คงไม่ทำให้เดือดร้อนอะไร แต่กระจ่างขึ้น กระผมขออย่างนั้นครับ

LIRT

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คุณวิชัยศรี

นายวิชัย โกล้วรงจินดา : ท่านประธานครับ ถ้าจะเป็นอย่างที่ท่านกรรมการผู้ชี้แจงมา ผมก็ขอแก้ไขข้อความนิดหนึ่ง คำว่า แต่ให้เสนอนี้ ถ้าเราใช้คำว่า แต่ ลงไปก็ต้องมีเงื่อนไขต่อมากว่าจะเป็นอย่างไรนะ ก็ต้องตัดคำว่า แต่ โดยเปลี่ยนเป็นว่าให้เสนอข้อใด โดยไม่จำกัดจำนวนโดยจะเสนอครั้งละหนึ่งชื่อหรือจะเสนอครั้งละหลายชื่อก็ได้ อันนี้เพื่อให้ความกระจ่างขึ้น เพราะว่าถ้ามีคำว่า แต่ นี้ต้องมีเงื่อนไขต่อไปอีกว่าจะต้องเป็นอย่างไร

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : กรรมการครับ

นายไพฑูริ์ พิพัฒกุล (กรรมการกรรมาการร่าง) : ท่านประธานสภาที่เคารพครับ คำว่า โดย ช้อนกัน คือ โดยไม่จำกัดจำนวน กับ โดยให้เสนอ ก็เลยดูไม่สว

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญออกเตอวิจิตรครับ

นายวิจิตร คริสส์าน : ท่านประธานที่เคารพ กระผมคิดว่าข้อความที่บอกว่าจะโดยไม่จำกัดจำนวน นี่จริง ๆ แล้วข้อ 68 ก็จำกัดจำนวนอยู่แล้ว คือไม่เกิน 19 คน เพราะฉะนั้นกรณีนี้ตัดอันนั้นออกไปได้ โดยอ่านข้อความอย่างนั้นครับ ในการเลือกตั้งคณะกรรมาการ สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อ โดยให้เสนอได้ครั้งละหนึ่งชื่อหรือจะเสนอครั้งละหลายชื่อก็ได้ การเสนอนั้นต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน เพราะคำที่บอกให้เสนอได้ครั้งละหนึ่งชื่อหรือครั้งละหลายชื่อก็ได้ นี้ก็บอกอยู่แล้วว่าไม่จำกัดจำนวน แต่ว่าพอใช้คำว่าไม่จำกัดจำนวน นี้ก็ต้องถามกลับว่า 68 ก็จำกัด ว่ามีได้คณะไม่เกิน 19 คน และเดี๋ยวเกิดมีสมาชิกเสนอทีหนึ่ง 50 - 60 คน ซึ่งกระผมคิดว่าตัดข้อความนั้นแล้วอ่านใหม่ อย่างที่กระผมเสนอ น่าจะชัดเจนพอแล้วครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญกรรมการช่วย
การณาอีกทีครับ เชิญคุณพิชัยครับ

นายพิชัย วาคนาส่ง (กรรมการกรรมาการร่าง) : ท่านประธานที่เคารพครับ ถ้าอ่านข้อความอย่างนี้ ก็เห็นจะไม่ขัดข้อง คือในการเลือกตั้งคณะกรรมาการ สมาชิกแต่ละคนให้เสนอชื่อโดยให้เสนอได้ครั้งละหนึ่งชื่อหรือจะเสนอครั้งละหลายชื่อก็ได้ อย่างนั้นใช้

LIART

ใหม่ครับ ตัวอย่างนั้นก็เห็นจะไม่ขัดข้องครับ เพราะว่าได้ความชัดเจนแล้ว

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ กรรมการ
ไม่ขัดข้อง คุณวิชัยก็คงผ่านไปได้ ไม่ขัดข้องครับ เลข ๖ อ่านอีกทีครับ

นายพินิต อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
รัฐสภา) : ข้อความที่แก้ไข ข้อ 69 วรรคหนึ่งครับ ในการเลือกตั้งคณะกรรมการ
สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อ โดยให้เสนอครั้งละหนึ่งชื่อหรือจะเสนอครั้งละหลายชื่อ
การเสนอนั้นต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ต่อไปครับ

นายพินิต อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
รัฐสภา) :

ข้อ 70

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คุณไอสดครับ

นายไอสด โกสิน : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมขอชมกมล
ประธานในเรื่องนี้ครับ ตรงที่ว่า องค์ประชุมของกรรมาธิการต้องไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน
กรรมาธิการทั้งหมด นั้น กระผมมีประสบการณ์จากที่เคยทำงานในด้านกรรมาธิการมา
รู้สึกว่าจะองค์ประชุมกึ่งหนึ่งนี้จะมากไป ไม่สะดวก และการพิจารณากฎหมายของสภานั้นจะดี
สภาธรรมดา เพราะว่าเรามีเวลาจำกัดเพียงประมาณ 1 ปี และจะมีกฎหมายเข้ามา
เหลือเกิน เพราะฉะนั้นจะต้องหาวิธีให้มีการประชุมกรรมาธิการได้ทุกครั้งโดยไม่ขาดองค์
นอกจากนั้นข้อบังคับข้อ 17 ในเรื่องการประชุมสภา เราก็ใช้หลัก 1 ใน 3 ของสมาชิก
ฉะนั้นถ้าหากเป็นไปได้กระผมก็อยากจะขอความกรุณาเปลี่ยนจากกึ่งหนึ่งเป็น 1 ใน 3
เพราะว่าในข้อนี้เองก็ให้นำข้อบังคับการประชุมของสภามาใช้บังคับโดยอนุโลม ถ้าเรา
1 ใน 3 แล้วก็เป็นการสัมพันธ์กันดีโดยที่กระผมใคร่ขอแก้ยั้งนี้ครับ การ
คณะกรรมการต้องมีกรรมาธิการมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมา
ทั้งหมด และนอกนั้นเป็นไปตามร่างเดิมครับ ขอขอบคุณ

LIRT

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : กรรมการชั่วคราว

นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (กรรมการยกเว้น) : กรรมการไม่ขัดข้อง

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : กรรมการไม่ขัดข้อง
 ๓ คน เลขที่ ๓

นายพินิต อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
 รัฐสภา) :

ข้อ 70 การประชุมคณะกรรมาธิการ ต้องมีกรรมาธิการมาประชุมไม่น้อยกว่า
 หนึ่งในสามของจำนวนกรรมาธิการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม และให้นำข้อบังคับนี้
 เฉพาะที่เกี่ยวกับการประชุมของสภามาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 71

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : อาจารย์โอสภครินทร์

นายโอสภครินทร์ โกสิน : ท่านประธานที่เคารพ กระผมกราบวิงวอนขอรบกวน
 อีกแล้ว โปรดดูวาระสามคนคนละคน คณะกรรมาธิการอาจเชิญบุคคลใด ๆ ที่ อันนี้กว้างเหลือเกิน
 คนคน จะไปเรียกใครก็ได้ แล้วตามทางปฏิบัติเท่าที่ผ่านมานางสภานั้น ขนาดไปเรียกรัฐมนตรี
 ก็มี หรือไปเรียกนักธุรกิจเพื่อจะมาสอนเรื่องอื่นซึ่งไม่ใช่เรื่องเกี่ยวกับเรื่องนั้นเลย เพื่อจะเอา
 ความรู้ไปเล่นงานคนอื่นคนอะไรพวกนี้ กระผมเห็นว่าควรเปิดกว้างเกินไป ไปเรียกบุคคลใด ๆ
 นี้ ควรจะจำกัดลงบ้าง ในการร่างกฎ ฎายต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียกบุคคลมาสอบถามข้อ
 เท็จจริงหรือให้ส่งเอกสารนี้ใช้คำว่าเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพราะฉะนั้นกระผมอยากจะขอ
 ความกรุณาแก่คำเดียวครับ คำว่า ใด ๆ ในวรรคสามนี้ เป็นว่า ที่เกี่ยวข้อง อ่านว่า
 คณะกรรมาธิการ อาจเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้อง แค่นี้ครับ ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครั้น ขอเชิญกรรมการ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (กรรมการยกเว้น) : ความเรียนท่านประธานสภา
 ที่เคารพ กรรมการต้องขอขอบคุณท่านสมาชิกผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ได้เสนอครับ เห็นด้วยครับ

LIART

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญญาจารย์

นายสมภพ โทตระกิตย์ : ท่านประธานที่เคารพ ผมเพิ่งได้ออกาสจะขัด
 ทานกรรมาธิการที่ผมเคารพหมากคนหนึ่ง คือที่เกี่ยวข้องปัญหาที่ว่า ถ้าใช้คำนั้น เกี่ยวข้องกับค
 ณะกรรมาธิการ นี้เกี่ยวข้องกับใครครับ หรือต้องเป็นญาติกัน ท่านกรุณาใส่ให้ครบไปเลย ผม
 ก็พอเห็นด้วย แต่จะนอกว่กรรมาธิการเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้อง ก็เกี่ยวข้องคือเป็นญาติกันนะครั
 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : อาจารย์ไอสดจะเค
 หรือจะแกะไวไหมครับ มีผู้ทักท้วงเท่านั้น

นายไอสด โกลิน : แหม อันนี้คิดยากจังครับ คำนี้ยังเชิญ
 ติมาจากบ้านตั้งแต่เมื่อวานนี้ ให้คิดเดี๋ยวนี้คิดลำบากจัง ขอใช้คำที่เกี่ยวข้องกับปัญหา
 ที่ต้องพิจารณาได้ไหม คณะกรรมาธิการอาจเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่ต้องพิจารณา
 ทั้งนี้ เพื่อให้สัมพันธ์กับความในวรรคสอง ความในวรรคสองเขาใช้คำว่า เพื่อพิจารณาปัญหา
 ขอใช้คำว่า ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาอันต้องพิจารณา ได้ไหมครับ ท่านอาจารย์สมภพท
 ขอบคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คุณหอม่องธรรมครับ

นายรุ่งธรรม สัตพลี : ท่านประธานที่เคารพ กระผมคิดว่าข้อความที่
 สมาชิกขอเพิ่มเติมนั้น ถ้าเราไปดูในเรื่องของข้อ 72 ก่อน อันนั้นก็มีความ ต้องเป็น
 ส่วนเกี่ยวข้อง เขาใช้คำว่า การประชุม ผมไม่ทราบว่าจะยืมคำนี้มาประกอบจะได้ความ
 ใช้ไหมครับ ผมขอทราบเรียนเสนอ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ ช่วยพิจารณา
 ครับ เพราะว่าอาจารย์หอม่องธรรมเสนอคัดค้านทางอาจารย์ไอสด อาจารย์ไอสด
 พิจารณา คำนั้นประกอบไปเลยไหมครับ หรือท่านอาจารย์สมภพก็ได้ครับ

นายสมภพ โทตระกิตย์ : ความนี้กระผมเห็นพ้องด้วยกับท่านไอสด
 และท่านที่เสนอแก้ถูกต้องแล้วครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คุณหมอรุ่งธรรมศศิใจ

โทมครับ

นายรุ่งธรรม ศัดพลี : ไม่ทราบว่าคุณศศิใจเรื่องอะไรท่านครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คิดใจคำที่คุณหมอรุ่งธรรมจะเอาคำสั่งมา คำที่ว่าเกี่ยวข้องกับการประชุม แต่ว่าทางอาจารย์สมภพกับอาจารย์ไอสลดบอกว่าจะเกี่ยวข้องกับปัญหาที่ต้องพิจารณา

นายรุ่งธรรม ศัดพลี : ครับ อันนี้ผมเพียงแต่ว่าถ้าถึงข้อ 72 เกิดข้อความที่จะขัดข้องกันหรือเปล่าไม่ทราบนะครับ ผมเพียงแต่เสนอความคิดเห็น ไม่มีอะไรขัดข้อง ถ้าเห็นว่าดีแล้วจะไปโต้แย้งว่าไม่ขัดข้องครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คุณหญิงนันทกาครับ

คุณหญิงนันทกา สุประภาคนันทน์ : ท่านประธานที่เคารพ ดิฉันขอประธานกรุณาเปลี่ยนคำว่า ปัญหา เป็น เรื่อง ไม่ทราบว่าท่านอาจารย์ไอสลดจะขัดข้องไหมคือบางทีอาจจะไม่มีปัญหา แต่มันเป็นเรื่องที่พิจารณา

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ เชิญอาจารย์ครับ

นายไอสลด โกสิน : ผมเห็นด้วยกับคุณหญิงครับ เปลี่ยนตามคุณหญิงก็ได้ขอคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ทางคณะกรรมการก็ได้พูดคุยกันแล้วก็ไม่ขัดข้องใช้ใหม่ครับกรรมการครับ ถ้าไม่ขัดข้องก็เป็นไปตามที่แก้ไขนะครับ ให้เลขาธิการอ่าน

นายพินิต อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) : ข้อ 71 วรรคสาม คณะกรรมการอาจเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องพิจารณามาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น หรือให้ส่งเอกสารเกี่ยวกับกิจการที่กระทำอยู่นั้นได้ โดยให้ท่านเป็นหนังสือลงลายมือชื่อประธานคณะกรรมการหรือผู้ทำการแทน

LIRT

ข้อ 72 ข้อ 73 ข้อ 74

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญอาจารย์โอสติก่อนครับ

นายโอสติก โสทิน : ท่านประธานที่เคารพครับ ข้อ 74 นี้กระผมศึกษาจากข้อบังคับของวุฒิสภา ปี พ.ศ. 2527 ข้อ 77 กับข้อบังคับของสภานิติบัญญัติ พ.ศ. 2521 ข้อ 73 กระผมเกรงว่าจะขาดความสำคัญไปเรื่องหนึ่ง คือเรื่องที่ให้เลขาธิการแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี ฉะนั้นจึงอยากจะใคร่ขอความกรุณาเพิ่มเติม หลังจากประโยคสุดท้ายแล้วแต่กรณี เดิมว่า หากเรื่องใดจะก่อให้เกิดผลใช้บังคับเป็นกฎหมายหรือเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินต้องแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบด้วย นี้กระผมเอาความมาจาก 2 ข้อที่ว่าผมอ่านอีกครั้งหนึ่งครับ หากเรื่องใดจะก่อให้เกิดผลใช้บังคับเป็นกฎหมายหรือเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินต้องแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบด้วย ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอเชิญกรมการเมือง

นายพิชัย วาศนาสง (กรรมาธิการกว้าง) : ท่านประธานที่เคารพ คณะกรรมาธิการไม่ขัดข้องครับผม

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : กรรมาธิการไม่ขัดข้องนะครับ ก็เป็นไปตามที่อาจารย์โอสติกขอแปรนะครับ เชิญเลขาธิการอ่าน

นายพิณิต อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) : เพิ่มความตอนท้าย ข้อ 74 หากเรื่องใดจะก่อให้เกิดผลใช้บังคับเป็นกฎหมายหรือเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินต้องแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบด้วย

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญคุณปกิตครับ

นายปกิต พัฒนกุล : กระผมยังติดใจ ข้อ 74 อยู่ครับ ที่ที่กรรมาธิการได้แปรญัตติเมื่อสักครู่นี้ โดยเพิ่มเติมว่า หากเรื่องใดจะก่อให้เกิดผลในกรณีใช้บังคับเป็นกฎหมายหรืออะไรผมจำไม่ได้ แต่ว่าต้องแจ้ง ค.ร.ม. ทราบด้วย ท่านองนั้นใช้ไหม

LIRT

ผมขอคำอธิบายท่านประธานครับ เพราะว่ามันจะต้องได้ใจความเรื่องนั้นครับ ให้เลขาธิการ
 รัฐสภาประกาศกำหนดการประชุมกรมการไว้ ณ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา และมีหนังสือ
 นัดผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติให้มาชี้แจงประกอบญัตติหรือคำแปรญัตติแล้วแต่กรณี แล้วที่นี้
 ไปวางกรอบไว้อีกชั้นหนึ่ง ครบวงกรอบอีกชั้นนี้กระผมคิดว่าเท่ากับตัดสินทิสมาชิกที่จะสงวน
 คำแปรญัตติ ตัดสิทธิในการที่จะอภิปรายในเรื่องใด ๆ ตามที่สงวนไว้ ผมคิดว่าไม่มาจะกำหนด
 อย่างนั้นได้ ควรจะให้สิทธิเขาได้มีโอกาสแปรญัตติหรืออภิปรายในเรื่องที่เขาสงวนคำแปรญัตติไว้
 เพราะพิจารณาเฉพาะเรื่องของกฎหมายฉบับใด ๆ ที่เขาเป็นกรมการอยู่ก็ได้ ถ้าหากว่า
 จำกัดกรอบแล้ว เขาจะไม่อภิปรายได้อย่างไร เขาจะต้องขออนุญาตฝ่ายบริหาร หรือเขาต้อง
 แจ้ง แล้วถ้าเพียงแต่ให้แจ้งผลจะเป็นอย่างไรครับ เพียงแต่เขาแจ้งเฉย ๆ แล้วจะได้เรื่องอะไร
 ขอคำอธิบายครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ เชิญอาจารย์

โอสถฯ ช่วยอธิบายครับ

นายโอสถ โกลิน : ท่านประธานที่เคารพครับ เรื่องนี้เป็นเรื่องของกา
 ระประสานงานระหว่างสภากับรัฐบาล คือเมื่อแจ้งไปแล้วถ้ารัฐบาลเห็นว่าช่วยกรมการ
 อย่างไม่ได้บ้าง อาจจะส่งผู้แทนเข้ามาชี้แจงหรือส่งข้อมูลมาให้เพื่อประโยชน์แก่การพิจารณา
 ของกรมการฯ ไม่ใช่เป็นเรื่องการตัดสินทิสมาชิกอะไรเลย ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คุณปกติก็คงไม่ขัดข้อง
 อะไรนะครับ ต่อไปครับ

นายพิณิต อวระศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
 รัฐสภา) :

ข้อ 75 ข้อ 76 ข้อ 77 ข้อ 78 ข้อ 79

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญอาจารย์โอสถครับ

นายโอสถ โกศิน : ท่านประธานที่เคารพครับ ข้อ 79 กระทบต่อประธานเสนอให้พิจารณาพรรคสองครั้ง ตรงบรรทัดที่ 2 ที่ใช้คำว่า ให้ถือว่าจะต้องงกรกิจการในเรื่องนั้นให้เสร็จภายในเวลาไม่เกินเก้าสิบวัน ความจริงความประสงค์ของงานข้อบังคับอันนี้ เป็นเรื่องบังคับกรรมการให้ทำให้เสร็จภายใน 90 วัน เมื่อทำไม่เสร็จในวัน ก็ไปใช้พรรคสาม คืออาจจะขอยืดเวลาหรือเปลี่ยนคณะกรรมการใหม่หรือทำอย่างหนึ่งก็ได้ฉันนั้น กระผมอยากจะใช้คำให้เป็นคำบังคับมากกว่าเป็นการกล่าวลอย ๆ เช่น โดยเปลี่ยนคำว่า ให้ถือว่าเป็นกรรมการ ครั้น จะอ่านได้คิดว่าว่า ในกรณีที่ไม่มีมติของกำหนดให้กระทำกิจการเรื่องใดให้เสร็จภายในกำหนดเวลา กรรมการจะต้องกระทำเรื่องนั้นให้เสร็จภายในเก้าสิบวัน ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ

ทางคณะกรรมการพิจารณาครับ

นายพิชัย วาศนาส่ง (กรรมกรการยกวาง) : กรรมกรการไม่ขัดครับผม

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งหนึ่ง : ครับ กรรมกรการไม่ขัดข้องนะครับ ก็เป็นไปตามที่อาจารย์โอสถเสนอปรกติ เลขฯ ๆ อ่านครับ

นายพินิต อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) : ข้อ 79 พรรคสอง ในกรณีที่ไม่มีมติของสภากำหนดให้กระทำกิจการเรื่องให้เสร็จภายในกำหนดเวลาใด กรรมการจะต้องกระทำกิจการเรื่องนั้นให้เสร็จภายในเวลาไม่เกินเก้าสิบวัน นับตั้งแต่วันที่สภามอบหมาย หากจะกระทำกิจการไม่เสร็จภายในกำหนดประธานคณะกรรมการต้องรายงานให้ประธานสภาทราบโดยด่วนเช่นเดียวกัน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอเชิญคุณทวี หนูน

นายทวี หนูนภักดิ์ : ท่านประธาน ที่ว่าในข้อ 79 นั้น กรรมกรการหรือว่าคณะกรรมการ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญอาจารย์โอสถ
 ฐกที่ครับ ข้อ 79 ที่ว่ากรมการใดๆ มีผู้เสนอว่าน่าจะเป็นคณะกรรมการ ใช้หรือไม่
 นายโอสถ โภคิน : เป็นคณะกรรมการได้ครับ ขอขอบคุณครับ
 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอขอบคุณครับ
 หากคณะกรรมการก็ไม่ขัดข้องใช้เป็นคณะกรรมการนะครับ คงไม่ต้องอ่านซ้ำ แก่คำเดียว
 ต่อไปครับ ข้อ 80

นายพินิต อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
 รัฐสภา) :

ข้อ 80 ข้อ 81 ข้อ 82

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านอาจารย์โอสถครับ
 นายโอสถ โภคิน : ขอความกรุณารบกวนท่านประธานอีกนิด คำเดียวครับ
 คือในนี้ใช้คำว่า ในกรณีตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการใดว่างลง เมื่อมีโศกแล้วควรมี
 นั้นครับ เพราะฉะนั้น บรรทัดที่ 2 ซึ่งตกคำว่า นั้น เติมแล้วอ่านได้ความว่า ในกรณีที่
 ตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการใดว่างลง ให้ประธานคณะกรรมการนั้นแจ้งต่อ
 ประธานสภา ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ถ้าถือว่าเป็นคำตก
 ก็อาจจะตกจริง ๆ นะครับ ก็ผ่านไป ขอเสริมก็แล้วกัน ไม่ต้องอ่านน่ะครับ ต่อไปครับ

นายพินิต อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
 รัฐสภา) :

หมวด 8

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ข้อ 83

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : อาจารย์โอสถกร

นายโอสถ โกศิน : ท่านประธานที่เคารพครับ ข้อนี้สำคัญมาก กระจ

อยางจะขอความกรุณาที่ประชุมได้โปรดพิจารณาให้ละเอียดสักนิดหนึ่ง คือ ข้อ 83 นี้
 มาเหมือนกับว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้ร่างกฎหมาย แต่ความจริงสมาชิกเพียงแต่พิจารณา
 ร่างกฎหมายเท่านั้น ในหัวหมวดก็ใช้คำว่า การพิจารณา ที่นี้ข้อ 83 ก็เลยไปวางหลัก
 ดำรงกฎหมายต้องทำอย่างนั้นอย่างนี้ กระผมคิดว่าอาจจะเกิดความประสงค์ครับ เพราะ
 อย่างที่กระผมกราบเรียนว่าเราไม่มีหน้าที่ร่างกฎหมาย ชั้นแรกกระผมคิดว่าเอามาจาก
 ก็ไปดูแล้วว่ากรมการท่านไปเอามาจากข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2475
 ข้อ 82 ซึ่งกระผมก็ไม่สามารถจะก้าวล่วงไปกล่าวไปในครั้งนั้น ขอร่างมาอย่างไร แต่ด้วย
 ชั้นนี้กระผมอยากให้ออกหมดทั้งข้อครับ เพราะว่าเราไม่มีหน้าที่ร่างกฎหมาย แต่ถ้าคิด
 ทั้งข้อแล้วจะยุ่งกันใหญ่ หัวข้อต้องเปลี่ยนหมด เพราะฉะนั้นถ้าหากจะเขียนไปในการ
 การพิจารณาของสมาชิกนี้ทำอย่างไร ใช้แทนก็จะเป็นการสมควร เพราะฉะนั้น
 กระผมจึงขอเสนอเปลี่ยนทั้งข้อเป็นว่า ข้อ 83 การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้พิจารณา
 ตั้งแต่หลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติแล้วจึงพิจารณาเรียงมาตรา กระผม
 อีกครั้งหนึ่งนะครับ ข้อ 83 การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้พิจารณาตั้งแต่หลักการ
 เหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติแล้วจึงพิจารณาเรียงมาตรา ถ้าทำอย่างนี้เรื่องก็คงพอ
 ครับ ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านสมาชิกทั้ง

ครับ คุณวิชัยครับ

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา : ท่านประธานที่เคารพ มีประเด็นเหมือนกันนะครับ แต่ว่าข้อเสนอต่างกัน คือกระผมอยากจะเสนอแก้ไขเป็นว่า ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภา ข้อความอื่นเหมือนเดิมครับ จะเป็นว่าข้อ 83 ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภา ออกเป็นมาตราและต้องมีวันที่ประกอบดังต่อไปนี้ ส่วนเรื่องอื่น ๆ ก็เป็นไปตามเดิม เพื่อให้ชัดเจนว่า ร่างพระราชบัญญัตินั้นมีผู้เสนอเข้ามา ซึ่งเป็นไปตามข้อบังคับอื่นนะครับ ตามธรรมนูญฯ โดยเป็นคณะรัฐมนตรีครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ เชิญท่านอาจารย์ โสสถอีกทีครับ

นายโสสถ โกศล : ท่านประธานที่เคารพครับ ตามที่ท่านสมาชิกฯ เสนอนั้น กลายเป็นข้อบังคับนี้ไปบังคับรัฐบาลครับ เพราะตามธรรมนูญการปกครองนี้ รัฐบาลฝ่ายเดียว เท่านั้นเป็นผู้เสนอกฎหมาย แต่เวลานี้เรากำลังพูดถึงว่าสมาชิกฯ จะพิจารณา ร่างของรัฐบาล อย่างไร กระผมจึงได้เสนอมาในรูปแบบนี้ ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ คุณวิชัยยังคิดใจไหมครับ

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา : ท่านประธานครับ กระผมเองก็ยุ่งงง ๆ อยู่เหมือนกันครับที่ท่านสมาชิกได้เสนอข้อความที่แก้ไข เฉพาะอย่างยิ่งในช่วงท้าย ถ้าจะเป็นไปอย่างที่ท่านสมาชิกได้เสนอ กระผมขอความกรุณาอยากจะให้แก้ไขในช่วงท้ายที่บอกว่าให้พิจารณาเรียงตามมาตรา กระผมก็เห็นว่าคงจะมีอยู่ในข้ออื่น ๆ อยู่แล้ว ที่เรื่องการพิจารณาไปตามมาตรา แต่ว่าในข้อ 83 นั้น เพียงแต่ระบุว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้ต้องมีประกอบด้วยอะไรบ้างเพื่อสภาจะได้พิจารณาได้ถูกต้องตามขั้นตอนที่ระบุเอาไว้ แล้วก็ยังมีไว้ในวรรคสาม เรื่องของการแก้ไขเพิ่มเติมและยกเลิกกฎหมายเดิม อันนี้ก็มีส่วนไหนที่จะต้องระบุเหตุผลในการยกเลิกหลักการหรือระบุอันนี้ ข้อความอันนี้ก็คงจะต้องจำเป็น ซึ่งจะต้องมีระบุเอาไว้ในข้อ 83 นี้ด้วยครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : อาจารย์โอสถเจ
ชี้แจงอีกทีใหม่ครับ หรือท่านสมาชิกท่านอื่นจะชี้แจงในประเด็นนี้ครับ

นายโอสถ โกศิน : รู้สึกว่าชี้แจงทำไรท่านก็คงไม่ยอมกระผมหรอก
ฉะนั้นขอฟังกรรมาธิการดีกว่าครับ ท่านกรรมาธิการจะเอาอย่างไรครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญกรรมาธิการคร
นายไพศิษฐ์ พิพัฒกุล (กรรมาธิการยกร่าง) : ท่านประธานสภาที่
ความจริงอันนี้ก็ลอกของเก่า โดยมีการเพิ่มเฉพาะในวรรคสองที่ว่า หลักการแห่งร่างพระราช
นั้นไว้กำหนดโดยชัดแจ้ง ทั้งนี้เมื่อมีท่านสมาชิกได้เสนอว่าน่าจะคัดออก โดยไว้ข้อความที่
เป็นการพิจารณาหลักการและเหตุผลเป็นต้นไปนั้นก็เป็นของธรรมดา ซึ่งถ้าจะอย่าง
แล้วละก็ไม่ค่อยมีน้ำจะโต้ครับ ส่วนที่สมาชิกอีกท่านหนึ่งได้เสนอไว้ เพราะ ว่า ให้ ซึ่ง
ลักษณะที่ว่าเป็นข้อเสนอของทางสภานี้ไปยังคณะรัฐมนตรีผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ ว่าจะ
มีรายละเอียดให้ครบถ้วน ความจริงข้อบังคับก็คงไม่ไปบังคับ แต่ว่าหมายถึงว่า ที่สภา
พิจารณานั้นจะต้องมีรายการดังกล่าว สำหรับความเห็น ของทางกรรมาธิการ กระผมคิดว่า
ไม่เอาก็ตัดทิ้งไปเลยก็แล้วกัน แล้วเราไปขยับข้อ ขึ้นมาแทนครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญอาจารย์โอสถ
ครับ

นายโอสถ โกศิน : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมขอสนับสนุน
ความเห็นของท่านกรรมาธิการ คือตัดออก ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : มีผู้เสนอ
กรรมาธิการก็เห็นว่าควรตัดออกนะครับ แล้วก็ไปขยับขึ้นมาแทนแล้วก็ ก็ให้เป็นไป
กรรมาธิการต่อไปครับ

นายหินิด อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขา
รัฐสภา) :

ข้อ 84 ข้อ 85

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญอาจารย์ไอสดครับ

นายไอสด โภคิน : ท่านประธานที่เคารพครับ ขอรบกวนท่านอีกสักนิด
 เกาะครับ พรรคสองครับ คำว่า วินิจฉัย ครับ เพื่อประโยชน์แก่การวินิจฉัย นี่กระผมอยากจะ
 ใช้คำให้สัมพันธ์กับพรรคหนึ่ง พรรคหนึ่งเขาใช้คำว่า ลงมติ ครับ ถ้าหากว่าแก้คำว่า วินิจฉัย
 เป็น ลงมติ ได้ก็จะได้ เพราะเหตุว่าถ้าเราใช้คำว่าวินิจฉัยแล้วจะกลายเป็นว่าตัดสินชี้ขาด
 ใ้ใครครอง ใครครอง นี่ตามพจนานุกรมนะครับ แต่ความจริงพรรคสองนี่ไม่ประสงค์ถึงเรื่องการ
 ลงมติ ถ้าแก้แล้วก็จะอ่านว่า เพื่อประโยชน์แก่การลงมติ มติดังกล่าวในพรรคหนึ่ง
 แล้วก็ต่อไปตามเดิมครับ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : กรรมวิธีการครับ

นายไพฑูริย์ พิพัฒน์กุล (กรรมวิธีการกว้าง) : ไม่ขัดข้องครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : กรรมวิธีการไม่ขัดข้อง
 คุณวิชัยครับ

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา : ท่านประธานครับ ไม่ได้มีข้อขัดแย้งอะไร
 แต่ที่ผมอยากให้อธิบายอีกว่า คำว่า วินิจฉัย นั้นน่าจะรวมทั้งการพิจารณาและลงมติ ถ้าจะไป
 แค่เฉพาะลงมติอย่างเดียว เรื่องที่สภาจะพิจารณาซึ่งข้อความคำว่า การพิจารณา นั้นก็อาจ
 จะเป็นเรื่องของการใคร่ครวญอะไรต่าง ๆ รวมอยู่ด้วยในคำว่า วินิจฉัย เพราะฉะนั้น
 ข้อความคำว่า วินิจฉัย นั้นน่าจะรวมทั้งพิจารณาและลงมติอยู่ด้วย ผมว่าความเดิมนี้น่าจะ
 พงพอใจแล้วครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ ก็มีความเห็นเป็น
 ฝ่ายนะครับ ทางกรรมวิธีการขงไม่ขัดข้องทั้งสองคำนี้ เพราะว่าคำหลังก็ไม่มีขัดข้องคำแรก
 เ้ามาเอง ฉะนั้นอาจารย์ไอสดาจะเปลี่ยนตามคุณวิชัยไหมครับ

นายโอสถ โกศิน : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอฟังท่านกรรมา
แล้วแต่กรรมการ จะใช้คำไหนก็ได้ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญกรรมการ
จะเอาคำไหน เพราะว่าต้องพิจารณาให้ละเอียดอยู่แล้ว เชิญครับ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (กรรมการยกเว้น) : ท่านประธาน
ถ้าใช้ถ้อยคำว่า พิจารณาและลงมติ จะได้ไหม จะได้สอดคล้องกับวรรคแรกครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านอาจมี
กับคุณวิชัยมีผู้ใด ชักข้อใหม่ครับ ทางกรรมการอยากจะให้ใช้ทั้งสองคำ

นายโอสถ โกศิน : กระผมเห็นด้วยครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอบคุณครับ ขอเลขา
อ่าน

นายพินิต อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
รัฐสภา) : ข้อ 85 วรรคสอง เพื่อประโยชน์แก่การพิจารณาและลงมติ
ในวรรคหนึ่ง สภาจะให้คณะกรรมการพิจารณาหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติหรือญัตติ
เสียก่อนก็ได้

ข้อ 86 ข้อ 87

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญอาชารยโอสถ

นายโอสถ โกศิน : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอความ
วรรคสองครับ สงสัยจะตกคำว่า ญัตติ ครับ บรรทัดสุดท้ายนะครับ สมาชิกเสนอญัตติ
เต็มคำเดียว ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : อันนี้เป็นคำคน
เต็ม ญัตติ ลงไป คุณหมอรุ่งธรรมครับ

นายรุ่งธรรม ลัดพลี : ท่านประธานที่เคารพ กระผมอ่านข้อ 87 แล้ว กระผมคิดว่าข้อความนี้ น่าจะตัดออกไปได้ คือที่เขียนว่า ตามปกติ ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้ง กระผมขออ่าน ถ้าตัดข้อความนี้อ่านว่า การพิจารณาในวาระที่สอง ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้งหรือกรรมาธิการเพิ่มเติม การพิจารณาโดยกรรมาธิการเพิ่มเติม จะกระทำได้อีกเมื่อคณะรัฐมนตรีร้องขอ หรือสมาชิกเสนอโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคนและที่ประชุมอนุมัติ กระผมว่าข้อความนี้คงกะทัดรัดกว่า และก็ไม่ใช่สาระสำคัญอะไรต่าง ๆ ฉะนั้นผมเสนอขอให้ตัด ตามปกติ ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้ง ออกเสีย เพราะว่าเมื่อมีปกติก็กลัวเดียว จะมีเหตุการณ์ไม่ปกติ ผมก็เลยคิดว่าอยาก จะตัดออกไปให้มันกะทัดรัดครับ ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญกรรมาธิการแจ้งครับ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (กรรมาธิการร่าง) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ข้อความนี้ก็มีส่วนขยายของวรรคแรกที่ว่า ในการพิจารณาในวาระที่สอง ให้พิจารณาโดยคณะกรรมการที่สภาตั้งหรือกรรมาธิการเพิ่มเติม ทั้งนี้ถ้าโดยปกติแล้วก็คือกรรมาธิการที่สภาตั้ง ส่วนการพิจารณาโดยกรรมาธิการเพิ่มสภานั้น จะกระทำได้อีก... เป็นการขยายไปอีกทีหนึ่ง

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คุณหมอรุ่งธรรมตติใจถามครับ

นายรุ่งธรรม ลัดพลี : ที่กระผมกราบเรียนท่านประธานที่เคารพ คือ กระผมเห็นว่าข้อความอันนี้ซ้ำนะครับ แล้วก็คิดว่าข้อความอันนี้ที่จริงแล้วกำหนดไว้ชัดเจนให้พิจารณาใน 2 รูปแบบ แต่รูปแบบที่ 2 จะกระทำได้อีกเมื่อคณะรัฐมนตรีร้องขอหรือมีสมาชิก

ขอรับรองโดยมีผู้รับรอง จะนับถ้าเผื่อเวลาไม่แบ่งเป็นวรรคก็ได้ครบห้าเผื่อ จะให้สอดคล้องกับข้อความที่ต่อเนื่องกันมาเลย ก็คงจะอ่านได้ความเช่นเดียวกันครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : กรรมการการ
จะชี้แจงหรือจะคงไว้อย่างไรครับ เชิญ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (กรรมการยกเว้น) : ความเรียงท่านประมุ
ครับ ถ้าข้อความไม่เปลี่ยนแปลง การแบ่งเป็นวรรคไว้ห้าจะดีกว่าครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : กรรมการการยังอยู่
ให้คงตามร่างเดิมนี้ใช้ไหมครับ คุณหมอรุ่งธรรมอยากให้ตัด ที่ว่า ตามปกติ ให้พิจารณ
พระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้ง อยากให้ตัดข้อความนี้ออก กรรมการเห็น
ควรคงไว้

นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (กรรมการยกเว้น) : อันนี้ตัดไม่ได้
เป็นหลักการนะครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ถ้าตัดไม่
กรรมการฯชี้แจงอย่างนี้แล้ว คุณหมอรุ่งธรรมพอใจไหมครับ

นายรุ่งธรรม สัตพลี : ถ้าเป็นหลักการการเขียนกฎหมาย ผมขออน้อมรับ
ผมคิดว่าผมต้องขออนุญาตเรื่องการเขียนกฎหมาย ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอบขอบคุณ ถ้าอย่าง
ผ่านไปนะครับ เชิญเลขา

นายพินิต อวาระศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
รัฐสภา)

ข้อ 88 ข้อ 89 ข้อ 90

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญอาจารย์ไอสด

นายโอสถ โกศิน : ขอประทานโทษท่านประธานครับ ข้อ ๘๘ มีคำที่นำ
 เกิดอันหนึ่ง บรรทัดสุดท้าย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นกรรมาธิการโดยตำแหน่ง
 คำนี้ครับ กรรมาธิการโดยตำแหน่ง ไม่มีในรัฐธรรมนูญหรือในข้อบังคับเลยครับ มีกรรมาธิการ
 ที่มีแต่สามัญหรือวิสามัญเท่านั้น เพราะฉะนั้นกะผมอยาก ขอความกรุณาแก้ คำว่า โดย
 ตำแหน่ง เปลี่ยนเป็น ด้วย แสดงให้เห็นว่าอย่างไรก็ต้องมีท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
 อยู่ด้วย อ่านว่า และร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย ต้องให้คณะกรรมาธิการ
 วิสามัญ ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นกรรมาธิการด้วย เป็นผู้พิจารณา
 ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : กรรมาธิการชุดของ
 โทม เชิญครับ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (กรรมาธิการร่าง) : ไม่ขัดข้องครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : กรรมาธิการไม่ขัดข้อง
 ครับ ก็เป็นไปตามที่อาจารย์โอสถแปรญัติชี้ให้แก้เป็น ด้วย เชิญเลขฯ ๖ อ่านครับ

นายทินิต อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
 รัฐสภา) :

ข้อ ๘๘ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมาธิการที่สภาฯตั้งนั้น
 สภาฯจะให้คณะกรรมาธิการสามัญหรือคณะกรรมาธิการวิสามัญเป็นผู้พิจารณาก็ได้ เว้นแต่ร่าง
 พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ
 รายจ่ายเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่ายต้องให้คณะกรรมาธิการวิสามัญ
 ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นกรรมาธิการด้วย เป็นผู้พิจารณา

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านดอกเตอร์วิจิตร

นายวิจิตร ศรีธำณ : ท่านประธานที่เคารพครับ ข้อ 88 ที่เรากำหนดว่า กรรมการวิสามัญซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นกรรมการด้วย ข้อบังคับนี้ไม่เป็นการบังคับรัฐบาลหรือครับ ถ้าสมมุติรัฐบาลเขามีสิทธิเสนอที่จะตั้งกรรมการวิสามัญ โดยครั้งหนึ่งเป็นผู้แทนรัฐบาล ครั้งหนึ่งมาจากสภา แล้วถ้าเขาเลือกกรรมการ ๓ ที่ดูแลทางด้านเศรษฐกิจ ซึ่งคุมถึงคลังด้วย จะทำได้หรือไม่ เพราะฉะนั้นกระผมความรู้สึกว่าน่าจะระบุไว้แต่เพียงกรรมการวิสามัญเป็นผู้พิ ชารณา โดยไม่จำเป็นต้องกำหนดอีกใดที่เป็นฝ่ายบริหาร และเป็นวินิ ฉัยของรัฐบาลที่จะกำหนดอย่างไร

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญคณะกรรมาธิการ

นายไพฑิษฐ์ พิพัฒน์กุล (กรรมาธิการยกร่าง) : กราบเรียนท่านประธานครับ กรรมการวิสามัญนั้นมียุ 2 ประเภทด้วยกัน ประเภทหนึ่งคือทางสภาตั้งเอง โดยมีบุคคลภายนอกเป็นกรรมการด้วย อีกอย่างหนึ่งก็คือที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอตั้ง สำหรับกรณีที่คณะรัฐมนตรีเสนอดังนั้น ก็บัญญัติไว้ในข้อ 69 วรรคสอง แต่กรณีที่คณะรัฐมนตรีมีสิทธิเสนอชื่อจำนวนไม่เกินกี่หนึ่ง เพราะฉะนั้นกรณีนี้ก็หมายถึงกรรมการวิสามัญ ซึ่งก็อาจจะเป็นไปได้ว่า ถ้าคณะรัฐมนตรีขอตั้ง คณะรัฐมนตรีก็จะใช้สิทธิตามข้อ 69 นี้ คือตั้งได้ไม่เกินกี่หนึ่ง ส่วนที่ถ้าเป็นสภาตั้งอาจจะมีคนภายนอกอยู่ด้วย ซึ่งในกรณีการพิ ชารณาของบรรดานั้น ถ้าเกิดเป็นกรณีที่สภาตั้งนะครับ ก็เลยบังคับว่าในกรรมการต้องมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังร่วมด้วยครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : อาจารย์วิจิตร ไม่คิดแล้วนะครับ คงผ่านไปครับ เชิญเลข ๓ ต่อ

นายพินิต อวาระศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) :

ข้อ 89 ข้อ 90 ข้อ 91 ข้อ 92 ข้อ 93 ข้อ 94 ข้อ 95 ข้อ 96 ข้อ 97

ข้อ 98 ข้อ 99

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญคุณหมอรุ่งธรรม

รับ

นายรุ่งธรรม ลัดพลี : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอกราบเรียนว่า
เราจะมีส่วนใดที่จะแก้ไขคือ เพื่อนำขึ้นชุดเกล้าชุดกระหม่อมถวาย นี้ควรจะใช้ น หน ครับ
หันมีหมักหรือผู้ด้วย ผมจำไม่ได้ ถ้าใช้ขุนเกล้าต้องควร ขุนเหนือเกล้าเหนือกระหม่อม
แล้วก็เป็นคำกราบบังคมทูลถึงไว้ ล ลิง ผมขอกราบเรียนครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญกรมการการครับ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒกุล (กรมการการกว้าง) : กราบเรียนท่านประธาน
รับ ความจริงเรื่องนี้มีการอภิปรายกันมานานแล้วที่กรมการการไว้คำนี้เนื่องจากธรรมเนียม
การปกครองชาติ รัฐธรรมนูญที่ดี ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทนั้นไว้ไว้ตัว ล ลิง

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ คุณหมอรุ่งธรรม
มีมติ นะครับ

นายรุ่งธรรม ลัดพลี : ถ้าเป็นหลักกฎหมายกระผมก็ยอมรับ แต่ถ้าเป็น
ภาษาศัพท์ตามพจนานุกรม ผมก็ไม่ทราบว่า จะแก้ไขหรือไม่ครับ ผมกราบเรียน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ตั้งข้อสังเกตไว้ให้
กรมการการพิจารณาไว้คำที่ถูกต้องดีไหมครับ กรมการการรับไปเช็คดูด้วยคำอีกที่เฉพาะคำสะกด
นะครับ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒกุล (กรมการการกว้าง) : ในขั้นนี้คงแก้ไขไม่ได้
รับ เพราะถ้าใช้ตามรัฐธรรมนูญ หรือตามธรรมนูญ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เอาตามธรรมเนียมฯ ค
 แก้ไขไม่ได้ ก็คงเป็นไปตามนั้นนะครับ คุณหมอรุ่งธรรมคงไม่ทำอะไร ต่อไปครับ

นายพิณิต อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
 รัฐสภา) :

ข้อ 100

หมวด 9

การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ

ข้อ 101 ข้อ 102 ข้อ 103 ข้อ 104 ข้อ 105 ข้อ 106 ข้อ 107
 ข้อ 108 ข้อ 109

หมวด 10

การรักษาระเบียบและความสงบเรียบร้อย

ข้อ 110 ข้อ 111 ข้อ 112

หมวด 11

การงดใช้ การตีความ และการขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ

ข้อ 113 ข้อ 114 ข้อ 115

หมวด 12

การวินิจฉัยปัญหาตามมาตรา 30 และมาตรา 31 แห่ง
ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร

ข้อ 116

บทเฉพาะกาล

ข้อ 117

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ตอนนี้อยู่ประชุม
กิติติงใจตามเรียงตามข้อ ตามลำดับเสร็จแล้วตามข้อบังคับที่ 93 ต่อไปนี้ผมจะขอให้ที่ประชุม
พิจารณารวมทั้งร่างอีกครึ่งหนึ่ง ดูสรุปว่า จะมีข้อถ้อยคำอะไร จะแก้ไขเพิ่มเติม แต่จะแก้ความ
คงไม่ได้ เว้นแต่คำที่ขัดแย้งกัน ขอเชิญครับ มีท่านผู้ใด จะแก้ไขถ้อยคำตรงไหนไหมครับ
เชิญ อาจารย์สมภพครับ

นายสมภพ ไทตระกิตชัย : ท่านประธานที่เคารพ กระผมอยากขอให้อ
ยอนพิจารณาข้อ 83 ซึ่งสภาได้ลงมติคัดออกไปนั้น ในขณะที่มีการอภิปรายเกี่ยวกับข้อ
83 นั้น ก็เผอิญที่กระผมไม่ทำธุระอยู่ข้างนอกจนครบไม่ได้รับฟังโดยตลอด คราวนี้เมื่อได้
ไปตามท่านผู้เสนอแปรญัตติคิดว่า จะมีความเข้าใจที่ยังไม่ตรงกัน คือกระผมเห็นว่าข้อ
83 นั้น เกี่ยวกับเรื่องการเสนอร่างพระราชบัญญัติ ว่าร่างพระราชบัญญัติจะต้องเป็นมาตรา
มีบทบัญญัติ มีหลักการและเหตุผล ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นเรื่องข้อบังคับสำหรับที่สภานี
ติพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ถึงแม้ว่าร่างพระราชบัญญัตินั้น จะมาจากคณะรัฐมนตรี ผมได้
ทราบว่าท่านผู้แปรญัตติขอคัดออกนั้น ท่านมองไปในด้านที่ว่า สภานี้ไม่มีหน้าที่ สมาชิกสภา
นี้มีสิทธิ์ที่จะเสนอร่างพระราชบัญญัติท่านไปดูข้อบังคับของวุฒิสภาที่เป็นเช่นนั้น จึง แต่ทว่า

LIRT

ถ้าไม่มีข้อนี้แล้วมีปัญหาว่าร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีเสนอมานี้ถ้าไม่แบ่งหลักการ เหตุผลก็กระทำไม่ได้ แล้วถ้าไม่เรียงมาตราก็กระทำไม่ได้ ซึ่งไม่น่าจะเป็นอย่างนั้น ข้อ 83 ไม่ใช่วังขึ้นเกี่ยวกับเรื่องสิทธิของสมาชิกเสนอร่างพระราชบัญญัติ ต้องเป็นอย่างนี้ แต่กระนั้นมองในด้านที่ว่า ร่างพระราชบัญญัติจะเข้าสู่การพิจารณาของสภานี้มันต้องมีลักษณะอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นลักษณะที่โดยอ้อมรับนับถือและปฏิบัติกันมาตลอด จะนั้นถ้าหากไปคัดออกเสีย กระผมเกรงว่าจะไม่ถูกต้องตาม เจตนารมณ์ หรือแนวปฏิบัติที่ได้เคยปฏิบัติมา กระผมจึงขออนุญาตท่านประธานฯ ขอได้เสนอทบทวนข้อ 83 ซึ่งผมคิดว่าถ้าจะคงไว้จะมีประโยชน์มากกว่าคัดออกไปครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านสมาชิกกรรมาธิการยกร่างเสนอนั้นจะครับ นี่ก็ที่เราพิจารณาหมดไปแล้ว ตอนนี้เราจะแก้ไขข้อความหรือ จะพิจารณาใหม่ก็ต้องขอมติที่ประชุม ซึ่งเราก็อยากพิจารณาให้ดีที่สุด อยากจะถามที่ประชุมจะทบทวนข้อนี้อีกสักครั้งหนึ่งหรือจะให้ผ่านไปนะครับ ใครเห็นว่าสมควรจะทบทวนที่ท่านอาจารย์สมภพเสนอ กรุณายกมือครับ

(มีสมาชิกยกมือ 81 คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ใครเห็นว่าสมควรให้ผ่านไป เชิญยกมือครับ

(มีสมาชิกยกมือ 36 คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : มติปรากฏว่าเห็นชอบให้ทบทวนได้ 81 เสียงให้ผ่านไป 36 เสียง ฉะนั้นพิจารณาอีกครั้งหนึ่งครั้งนี้ ก็คงเพื่อให้ละเอียดยิ่งขึ้น ขอเชิญอภิปราย คุณวิชัยครับ

นายวิชัย โกลสุวรรณ ชินคา : ท่านประธานที่เคารพ เมื่อมีการพิจารณาข้อ 83 ใหม่ฉันนะครับ ผมก็ขออย่าข้อเสนอของผมที่ได้เรียนเสนอไว้แล้ว คือเพิ่มเติมในข้อ 83 เป็น ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภา เพิ่มคำว่า ที่เสนอต่อสภา เข้าไป เพื่อให้ความชัดเจนขึ้น

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ เชิญกรมการ
นายไพศิษฐ์ พิพัฒกุล (กรมการยกย่อง) : เรียนท่านประธานสภา
ที่เคารพ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : อีกนิดครับกรมการ
พลเอก ศิริ ตรี ครับ

พลเอก ศิริ ตรี พันธุ์ : ขออนุญาตครับ กระผมเห็นว่าตามที่ปรากฏที่เขียนไว้ เป็นเรื่องที่เราพิจารณาตามปกติ เราจะต้องมีหลักการ มีเหตุผล แล้วก็การกำหนดหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น ให้กำหนดโดยชัดแจ้ง เป็นเรื่องที่เราพิจารณาโดยปกติแล้วนะครับ กระผมเห็นว่าสมควรคงเรื่องนี้ไว้ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ เมื่อสักครู่
คุณวิชัย ก็เสนอว่าควร จะเดิมความว่า ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภา เอาละครับ ขอท่าน
กรมการช่วยชี้แจงครับ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒกุล (กรมการยกย่อง) : ท่านประธานสภาที่เคารพ
ถ้าเพิ่มคำว่า ที่เสนอต่อสภา ก็ทำให้ชัดเจน ขึ้นครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ส่วนที่ได้พิจารณา
ตัดออกแล้วนั้น กรมการ จะนำเข้ามาพิจารณาทบทวนหรือไม่ เชิญกรมการครับ

นายพิชัย วาคนาส่ง (กรรมาธิการยกร่าง) : ท่านประธานที่เคารพที่
ที่จริงแล้วกรรมาธิการอยากให้อ่างอิงตามเดิม แต่เมื่อสักครู่นี้ท่านก็มีข้ออภิปรายที่มีเหตุผลฟัง
ว่า อยากจะให้ตัดออก จะเอาออกก็ตัดออก แล้วตอนนี้จะให้กลับคืนเข้ามาใหม่ ก็เข้าใหม่
เข้าได้อีกเหมือนกันละครับ ไม่ขัดข้อง แล้วจะให้เติมข้อความให้ชัดเจนก็ดียิ่งขึ้นไปอีก
เพราะฉะนั้นก็เห็น จะไปได้ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ตัวอย่างนั้นการพิทาง
ตอนนี้ก็เฉพาะช่วงหลัง ความเห็นแตกต่างจากนี้ไม่มีหม ถ้าไม่เห็นแตกต่างก็คือว่า ให้คง
83 นี้ไว้ตามเดิม โดยเพิ่มเติมข้อความที่คุณวิชัยฯ ขอแปรญัตติว่า ให้เสนอต่อสภา เข้าไปให้
ทางกรรมาธิการเห็นชอบ ตัวอย่างนั้นก็ให้ผ่านไปตามนี้ ขอเชิญเลขาฯ อ่านซ้ำครับ

นายพนิต อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
รัฐสภา) :

ข้อ 83 ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภาต้องแบ่งเป็นมาตรา และต้องมีบท
ประกอบดังต่อไปนี้

- (1) หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
- (2) เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น ให้กำหนดโดยชัดแจ้ง

ในกรณีที่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกกฎหมายเดิม ให้ระบุมาตราที่ต้อง
แก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกไว้ในหลักการหรือจะระบุไว้ในเหตุผลด้วยก็ได้

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านสมาชิกครับ
เป็นอันว่าผม เราจบการพิจารณาวาระที่ 2 ต่อไปเป็นการพิจารณาวาระที่ 3 อาจจะมีสิ่ง
ยกมือ เชิญครับ

นายสิงห์โต ช่างตระกูล : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผมขอรบกวนเวลาท่านสมาชิกสภาผู้ทรงเกียรติเพียงเล็กน้อย คือกระผมดูด้วยคำ ว่าจะเสนอให้วันรักคุณและละสลวยขึ้น จึงอยาก จะกราบประทานเสนอต่อท่านประธานสภาในข้อ 10 หน้า 3 อันนี้ผมเห็นว่า ในที่เขียนไว้เดิมบอกว่า แต่ข้าทอคณะรัฐมนตรีร้องขอ แล้วก็ในบรรทัดที่ 3 กระผมอยากจะเสนอว่า ถ้าสมาชิกร้องขอให้ประชุมลับก็ให้ประชุมลับ อยกจะเพิ่มข้อความ ร้องขอ นะครับ แล้วผมก็มี 3 ข้อที่อยากเสนอท่านประธานนะครับ ไม่ทราบว่า จะให้เป็นข้อ ๆ ไปไหมครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เอาเฉพาะด้วยคำไว้ไหมครับ

นายสิงห์โต ช่างตระกูล : ด้วยคำครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญพร้อมกันเลยก็ได้ เวนโน้ต (Note) ไว้ เราจดไว้ นะครับ เดียวเราพิ จารณา

นายสิงห์โต ช่างตระกูล : ในข้อที่ 46 นะครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ข้ออื่นใช้ไหมครับ เป็นข้ออื่นค่อยเดี๋ยวนะครับ เชิญอา จารย์นั่งนิคหนึ่ง ครงนี้มีการขอแก้ไขด้วยคำข้อ 10

นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (กรรมาธิการร่าง) : ท่านประธานครับ ในข้อบังคับนี้ได้ใช้ด้วยคำนี้มาตลอด ทุกเรื่องคือ คณะรัฐมนตรีร้องขอหรือสมาชิกเสนอโดยมีสมาชิกรับรอง เพราะฉะนั้นถ้า จะเปลี่ยนแก้ครั้งนี้ต้องแก้ที่อื่นอีกเยอะแยะเลย แล้วก็ไม่มี ความจำเป็นครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : อาจารย์สิงห์โตคิดใจไหมครับ เป็นทางปฏิบัติ

นายสิงห์โต ช่างตระกูล : ครับ แต่ความจริงถ้าดูในนี้แล้วมีอีก แต่ผมไม่อยากขัดแย้งกับท่านเลขาธิการ มีคำว่า ร้องขอโดยสมาชิก เพราะฉะนั้นขอความกรุณาผู้ช่วยข้อ 46 หน้า 8 หมวด 5 นี้ในบรรทัดที่ 2 นะครับ และผู้ยังไม่ได้อภิปรายด้วย กระจกผมอยากจะเสนอว่า และผู้ซึ่งยังไม่ได้อภิปรายด้วย อันนี้อยากจะกระชับความให้ชัด จนกระทั่งไม่ทราบว่าท่านกรรมการจะเห็นประการใดครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : กรรมการครับ
นายพิชัย วาดนาสง (กรรมการยกกว้าง) : ขออนุญาตท่านประธานสภาที่เคารพ เดิมมีครับ ก็เห็นว่าไม่จำเป็นต้องคิดไปแล้วครับ จะเดิมคำว่า ข้อ ก็เท่านั้น กับ แก่ แต่ ต่อ ที่ ซึ่ง อัน นี้บางที่เราใช้กันฟังเพื่อหลีกเลี่ยงเกิน คิดว่าตัดออกเสียก็เห็นจะไม่เสียความ ก็ขออนุญาตท่านสมาชิกผู้มีเกียรติด้วย

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ กรรมการก็ขอรับรองอาจารย์ว่าอย่างไรครับ

นายสิงห์โต ช่างตระกูล : ครับ ไม่ได้ใจครับ ต่อไปข้อสุดท้ายนะครับ ในข้อ 59 หน้า 10 อันนี้ใช้คำว่า การออกเสียงลงคะแนนโดยวิธีเปิดเมยนั่นคือ ยกมือขึ้น ท่านประธานที่เคารพ กระจกผมเห็นว่าในข้อ 37 กิติ หรือข้อ 20 กิติ ใช้คำว่า ยกมือขึ้น พันธุ์ระ กระจกผมอยากตั้งข้อสังเกตท่านั้นละครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ตั้งข้อสังเกตนะครับ ก็ไม่ต้องสอบถามอะไรกัน เพราะฉะนั้นก็ขอมกราภิ จาณาวาระที่ 2 ต่อไป ผมจะขอที่ประชุมว่า เห็นขอให้ชี้แจงข้อบังคับการประชุมอันนี้เป็นข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไปหรือไม่ สมาชิกท่านใดเห็นชอบ โปรดยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดไม่เห็นชอบ

กรุณายกมือครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มีนะครับ ก็เห็นชอบ

ว่าผ่านเป็น ข้อบังคับได้โดย

ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติครับ เนื่องจากว่าความร่างข้อบังคับการประชุมที่เรากิจการนาเล็งไป ข้อ 2 นี้ กำหนดให้ข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติให้ประกาศใช้ขึ้นต้นไป เพราะฉะนั้นเมื่อที่ประชุมลงมติเห็นชอบให้ประกาศใช้ได้แล้ว ผมก็จะถือว่าร่างข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติฉบับนี้ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ขึ้นต้นไปนะครับ

ต่อระเบียบวาระที่ 4 เรื่องค้างพิจารณา ไม่มี

ระเบียบวาระที่ 5 เรื่องเสนอใหม่ ไม่มี

ระเบียบวาระที่ 6 เรื่องอื่น ๆ เลือกตั้งกรรมการสามัญประจำสภาขึ้น

ตามข้อบังคับข้อที่ 68 กำหนดให้สภาตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภาขึ้น 15 คณะ

แต่ละคณะประกอบด้วยกรรมการมีจำนวนไม่เกิน 19 คน คือ (1) คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ (2) คณะกรรมการการคมนาคม (3) คณะกรรมการการธนาคารและสถาบันการเงิน (4) คณะกรรมการการต่างประเทศ (5) คณะกรรมการกสิกรรม (6) คณะกรรมการการท่องเที่ยวและการกีฬา (7) คณะกรรมการการบริหารและการยุติธรรม (8) คณะกรรมการการปกครอง (9) คณะกรรมการวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการพลังงาน (10) คณะกรรมการการศึกษาและวัฒนธรรม (11) คณะกรรมการการเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม (12) คณะกรรมการการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม (13) คณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุ (14) คณะกรรมการสวัสดิการสังคมและการแรงงาน (15) คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมและพิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุมลับ

LIART

สมาชิกคนหนึ่งจะดำรงตำแหน่งกรรมการสามัญประจำสภาได้เพียงคนเดียว ตามข้อบังคับ
68 บรรทัดท้ายนะครับ ฉะนั้นตามข้อบังคับ ข้อ 69 นี้ครับ ข้อบังคับใหม่ที่เราใช้
ในการเลือกตั้งคณะกรรมการ สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อได้โดยไม่จำกัดจำนวน คือได้
หลายคน แต่การเสนอจะเสนอทีเดียวหลายชื่อหรือเสนอทีละคนก็ได้เช่นครับ สุดแต่ท่าน
โดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า 5 คน ฉะนั้นต่อไปนี้เป็นกรเลือกตั้งกรรมการสามัญประจำ
สภาทั้ง 15 คณะ โดยเริ่มจากคณะกรรมการเกษตรและสหกรณ์ก่อนเลยครับ ขอเชิญ
ท่านสมาชิกเสนอชื่อครับ คุณพิชัยครับ

นายพิชัย วาคนาส่ง : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายพิชัย วาคนาส่ง
อาศัยอย่างที่ท่านประธานได้กล่าวไปแล้ว คือข้อบังคับที่ 69 กระผมขอเสนอเป็นคณะหลาย
คณะครับ ให้ครบทั้งคณะ สำหรับคณะกรรมการเกษตรและสหกรณ์ กระผมขอผู้รับรอง
ในการเสนอเป็นคณะครับ

(มีสมาชิกรับรองขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : มีผู้รับรองครับ เชิญ
เสนอครับ

นายพิชัย วาคนาส่ง : คณะกรรมการเกษตรและสหกรณ์

1. นายขุนทอง เทียงตรง 2. พลตรี ทศพร ทรงสุวรรณ 3. นายอริชัย วิชัยศิษย์

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เสนอมา 18 ท่าน
ครบ มีผู้รับรองถูกต้องแล้ว มีท่านผู้ใดเสนอชื่อผู้อื่นอีกไหมครับ

ถ้าไม่มีผู้ใดเสนอผู้อื่นอีก ผมขอถือว่าผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อนี้เป็นคณะกรรมการ
การเกษตรและสหกรณ์ ขอเชิญเลขาธิการอ่านชื่อกรรมการอีกครั้งครับ

นายโพธิ์รัฐ ทิพัฒน์กุล (เลขาธิการรัฐสภา) : คณะกรรมการ
การเกษตรและสหกรณ์ 1. นายขุนทอง เทียบตรง 2. พลตรี ทศพร ทองสุวรรณ
3. นายรวิชัย วิชัยดิษฐ์ 4. นายธนิษฐ์ เขียวรณนที 5. นายนิพนธ์ วงษ์ตระหง่าน
6. เวื่ออากาศตรี บุญยง วัฒนพงศ์ 7. พลอากาศโท ปราโมทย์ วิรุฒเสน 8. นายปิยะ
ภิรมย์ภักดี 9. นายผูกดี สารีกะภูติ 10. พลโท วิฑูรย์ สุนทรจันทร์ 11. พลตรี วัฒน
บุญณะสิทธิ์ 12. พลเอก วัฒนชัย วุฒิสิริ 13. นายศิริชัย บุณกุล 14. พลเรือเอก
สมพงษ์ กมลงาม 15. นายสุภูมิ เลาวัฒนศิริ 16. นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์
17. นายสุธรรม อารีกุล และ 18. นายอนุวัตร ลิมสุวรรณ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ต่อไปเป็นการเลือกตั้ง
คณะกรรมการการคมนาคมครับ ขอเชิญท่านสมาชิกเสนอรายชื่อครับ

พลอากาศโท ปราโมทย์ วิรุฒเสน : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
พลอากาศโท ปราโมทย์ วิรุฒเสน ขอเสนอคณะกรรมการการคมนาคมทั้งคณะ

1. พลอากาศเอก เกียรติชัย หายสงครวม 2. พันเอก ณรงค์ กิตติขจร
3. พลอากาศโท ดาวร เกิดสินธุ์ 4. นายธีรชัย วุฒิธรรม 5. พลอากาศเอก ประชุม
ชัยศิริ 6. นายไพฑูริย์ ลิมปพยอม 7. นายพรเทพ พรประภา 8. นายมหิตล
นันทวงกุล 9. พลโท ยุทธนา คำดี 10. พลเรือตรี ยรรยง กุลกำรัมย์
11. พลโท วชิรา สุริยกุล ณ อมฤตยา 12. พลอากาศเอก วีระ กิจจาทร 13. พลโท
สมพร เจริญทองไชย 14. พลอากาศโท สมศักดิ์ กุศลาคัย 15. พลอากาศเอก สมบุญ
ประพงษ์ 16. นายสุชาติ ทอวัฒนกุล 17. พลเรือเอก หัน สกุลพานิช และ

LIRT

18. พลโท อำพน ศุภสมุทร ขอสมาชิกรับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : มีผู้รับรองครบถ้วน
 นะครับ ถ้าไม่มีผู้ใดเสนอชื่ออีก ถือว่าสมาชิกที่ได้รับเสนอชื่อนี้เป็นคณะกรรมการ
 คณะกรรมการการคมนาคม ต่อไปเลขา ฯ ช่วยอ่านรายชื่ออีกครั้งครับ

นายไพศิษฐ์ หิพัฒนกุล (เลขาธิการรัฐสภา) : คณะกรรมการ
 การคมนาคม 1. พลอากาศเอก เกวิกชัย หาญสงคราม 2. พันเอก ณรงค์ กิตติขจร
 3. พลอากาศโท ดาวร เกิดสินธุ์ 4. นายกวีชัย วุฒิธรรม 5. พลอากาศเอก
 ประชุม ฉายศิริ 6. นายไพบุลย์ สิมปโยดม 7. นายพรเทพ พระประภา
 8. นายมหิตล จันทรวงูร 9. พลโท ยุทธนา คำดี 10. พลเรือตรี บรรณ
 กุลกำมธร 11. พลโท วชิรา สุวิกุล ณ อมุธยา 12. พลอากาศเอก วีระ กิจทา
 13. พลโท สมพร เจิมทองไชย 14. พลอากาศโท สมศักดิ์ กุลลาชัย
 15. พลอากาศเอก สมบุญ ระหงษ์ 16. นายสุชาติ ทอวัฒนกุล 17. พลเรือ
 หัน สกุลพานิช 18. พลโท อำพน ศุภสมุทร

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ต่อไปเป็นกา
 เลือกตั้งคณะกรรมการการคลัง การธนาคารและสถาบันการเงิน ขอเชิญสมาชิก
 เชิญคุณพิศาลครับ

นายพิศาล มุลศาลตราสาร : กรวณเรียนท่านประธานที่เคาร
 พระผมขอเสนอกรรมการการคลัง การธนาคารและสถาบันการเงิน เป็นคณะตามข้อบังคับ
 69 1. นายกฤษณ์ รัตนภิรมย์ 2. นายทอง ลำไย 3. นายทวี หุนนที
 4. นายธาวินทร์ นิยมานเหมินทร์ 5. นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ 6. พลเรือ
 ประวิทย์ ปาลศรี 7. นายปิยะบุตร ชลวิจารณ์ 8. นายพนัส สิมะเสน
 9. คุณหญิงพัชรี ว่องไพฑูริย์ 10. นายยุกต์ ณ ถลาง 11. นายวิโรจน์ นว

LIRT

2. พลเอก วิชัย เพิ่มทรัพย์ 13. นายวิจิตร สุทธิกิจ 14. นายศุภชัย
พานิชภักดิ์ 15. พลโท สกัณฑ์ สติชัยทองการ 16. พลเรือโท สุวิทย์ วัฒนกุล
17. พลโท สุทธิชัย วรอุทัย 18. นายอำนาจ วีรวรรณ ผม ขอความกรุณาท่านสมาชิกช่วย
พิจารณาให้การสนับสนุนด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ผู้รับรองถูกต้อง
ไม่มีสมาชิกเสนอชื่อท่านผู้ใดอีกนะครับ ถือว่าผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมวิธีการ
คณะกรรมการการคลัง การธนาคารและสถาบันการเงินครับ ขอเลขที่ ๗ อำนาจรายชื่อ
กรรมการครับ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการรัฐสภา) : คณะกรรมการ
การคลัง การธนาคารและสถาบันการเงิน 1. นายกฤษณ์ รัตนรักษ์ 2. นายทอง ลำไย
3. นายทวี หนูนภักดิ์ 4. นายธาวิรินทร์ นิมมานเหมินท์ 5. นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์
6. พลเรือโท ประวิทย์ ปาลศรี 7. นายปิยะบุตร ชลวิจารณ์ 8. นายพนัส สิมะเสถียร
9. คุณหญิงพัชรี ว่องไพบูชัย 10. นายยุศักดิ์ ฌ กลาง 11. นายวีโรจน์ นวลแข
12. พลเอก วิชัย เพิ่มทรัพย์ 13. นายวิจิตร สุทธิกิจ 14. นายศุภชัย พานิชภักดิ์
15. พลโท สกัณฑ์ สติชัยทองการ 16. พลเรือโท สุวิทย์ วัฒนกุล 17. พลโท สุทธิชัย
วรอุทัย 18. นายอำนาจ วีรวรรณ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ต่อไปเป็นการ
ออกตั้งคณะกรรมการการต่างประเทศครับ ขอเชิญท่านสมาชิกเสนอชื่อครับ เชิญนะครับ

นายสรรเสริญ อุทัยเฉลิม : กระผม นายสรรเสริญ อุทัยเฉลิม
ขอเสนอคณะกรรมการการต่างประเทศ ดังต่อไปนี้ครับ 1. พลเรือโท โกสุม กมลนาวัน
2. พลเอก งามพล นุศลพิศัย 3. พลเอก จีล กุลละวณิชย์ 4. พลโท
วีร รัตนาวะดี 5. นายบุญชนะ อัครตาก 6. พลเรือโท ปรีดา การสุทธิ

LIRT

7. ร้อยตรี ประพาส ลิมปะพันธุ์ 8. นายพิชัย วาคนาส่ง 9. พลอากาศเอก พิเศษ ศรีกาฬสินธุ์ 10. พลอากาศโท วีระพงษ์ สิงหนณี 11. นายวิทยา เวชชาชีวะ
12. นายวีระ ปิตุชาติ 13. พลเอก วิจิตร สุขมาก 14. พลเรือโท สำราญ สมรูป
15. พลอากาศโท สามารถ โสภณดิษฐ์ 16. หม่อมราชวงศ์สฤษดิ์คุณ กิจยากร
17. พลอากาศเอก สุวิช ชันทประคิษฐ์ และ 18. พลโท เอื้อม มโนวิทย์ ขอผู้รับรอง
ด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : มีผู้รับรองด้วย
นะครับ ไม่มีการเสนอชื่อผู้ใดอีก ก็ถือว่าผู้ได้รับการเสนอชื่อได้รับเลือกเป็นกรรมการ
การต่างประเทศคณะครับ ขอเชิญเลขา ฯ อ่านรายชื่อครับ

- นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการรัฐสภา) : คณะกรรมการ
การต่างประเทศ 1. พลเรือโท โกสม กมลนาริน 2. พลเอก งามพล บุคคดิษฐ์
3. พลเอก ชวัล กุลละวณิชย์ 4. พลโท ดาวร รัตนาวะดี 5. นายบุญชนะ อัทธา
6. พลเรือโท ปรีดา การสุทธิ 7. ร้อยตรี ประพาส ลิมปะพันธุ์ 8. นายพิชัย
วาคนาส่ง 9. พลอากาศเอก พิเศษ ศรีกาฬสินธุ์ 10. พลอากาศโท วีระพงษ์
สิงหนณี 11. นายวิทยา เวชชาชีวะ 12. นายวีระ ปิตุชาติ 13. พลเอก วิจิตร
สุขมาก 14. พลเรือโท สำราญ สมรูป 15. พลอากาศโท สามารถ โสภณดิษฐ์
16. หม่อมราชวงศ์สฤษดิ์คุณ กิจยากร 17. พลอากาศเอก สุวิช ชันทประคิษฐ์
18. พลโท เอื้อม มโนวิทย์

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ ต่อไปเป็น
เลือกตั้งคณะกรรมการทหารคณะครับ ขอเชิญท่านสมาชิกครับ

พลเรือโท ปรีดา การสุทธิ : กรามเวียนท่านประธานที่เคารพ
 พลเรือโท ปรีดา การสุทธิ ขอเสนอคณะกรรมการทหาร ดังนี้ครับ
 พลอากาศเอก เฉลย วินทราคม 2. พลเรือเอก ทรงสิทธิ์ กิตติพิรชล
 พลเรือตรี รัชพงษ์ วิวัฒน์กุล 4. พลเอก บรรณ นუნาค 5. พลอากาศเอก
 ระพันธ์ ฐปะเคมีย์ 6. พลเรือเอก ไพรัช ชูธงชัย 7. พลโท มงคล อัมพรพิสิษฐ์
 พลโท ระวี มุกดาประกร 9. พลอากาศโท วิจิตร สำนองสุข 10. พลโท วันชัย
 มุขนันทน์ 11. พลตรี สุวิทย์ ชัยประกา 12. พลเรือเอก สุรินทร์ ทองเจริญ
 3. พลเรือโท สมนึก รักซ้อน 14. พลอากาศโท สุวัฒน์ ฆมลศึก 15. พลอากาศโท
 เมต สุนทรวะ 16. พลอากาศโท สอาด กังวล 17. พลอากาศโท เสริมยุทธ
 ฤทธิยะ 18. พลเอก สม ชิตพันธุ์ ผมขอสมาชิกรับรองครับ
 (มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : มีผู้รับรองถูกต้อง
 ครับ ไม่มีการเสนอรายชื่ออื่น ก็ขอถือว่าผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อได้รับเลือกตั้งเป็น
 กรรมการคณะกรรมการทหารครับ ท่านเลขาฯ อ่านชื่อครับ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการรัฐสภา) : คณะกรรมการ
 ทหาร 1. พลอากาศเอก เฉลย วินทราคม 2. พลเรือเอก ทรงสิทธิ์ กิตติพิรชล
 พลเรือตรี รัชพงษ์ วิวัฒน์กุล 4. พลเอก บรรณ นუნาค 5. พลอากาศเอก
 ระพันธ์ ฐปะเคมีย์ 6. พลเรือเอก ไพรัช ชูธงชัย 7. พลโท มงคล อัมพรพิสิษฐ์
 พลโท ระวี มุกดาประกร 9. พลอากาศโท วิจิตร สำนองสุข 10. พลโท วันชัย
 มุขนันทน์ 11. พลตรี สุวิทย์ ชัยประกา 12. พลเรือเอก สุรินทร์ ทองเจริญ

13. พลเรือโท สมนึก รักษ์ช้อน 14. พลอากาศโท สุรพัฒน์ ขบกลศึก 15. พลอากาศโท สุนทรเวช 16. พลอากาศโท สอาด กังวล 17. พลอากาศโท เสริมบุญบุญศิริยะ 18. พลเอก สม ชัยพันธ์

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครั้น ต่อไปเป็นกรณี
เลือกตั้งคณะกรรมการการท่องเที่ยวและการกีฬา ขอเชิญท่านสมาชิกครบ เชิญคุณปกครอง

นายปกติ พัฒนกุล : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอเสนอรายชื่อ
กรรมการการท่องเที่ยวและการกีฬา ดังต่อไปนี้ครับ 1. พลอากาศเอก จุญญ วุฒิกาย
2. พลโท จุญญ พูนสนอง 3. พลเรือโท เซลง อองอาจ 4. นายธรรมบุญ
ประจวบเหมาะ 5. นายนิลสสัย เวชชาชีวะ 6. นายปิยะ จักกะพาก 7. นายพงษ์
พยัคฆ์เขียว 8. นางเยาวลักษณ์ แห่งสภา 9. นายวิรุฬ เตชะไพบูลย์ 10. คุณหญิง
ศศิมา ศรีวิกรม์ 11. พลตรี สมหมาย วิชาวรณ 12. นาวาอากาศเอก โสภณ
สุวรรณะรุจิ 13. พลโท สมเจตน์ ทวีทรัพย์สมบุญ 14. พลโท สมโภชน์ สุนทร
15. พลตำรวจโท อองอาจ ผุดผาด 16. พันเอก ลุคม ทวีวัฒน์ 17. นายอำนาจ
สอนอิมสาตร์ ขอผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครั้น ผู้รับรองถูก
นะครับ ไม่มีสมาชิกเสนอชื่อผู้ใดอีก ถือว่าผู้ได้รับการเสนอชื่อนี้ได้รับเลือกทั้ง
กรรมการคณะกรรมการการท่องเที่ยวและการกีฬา นะครับ เชิญเลข ๗ อ่าน
กรรมการครับ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการรัฐสภา) : คณะกรรมการ
การท่องเที่ยวและการกีฬา 1. พลอากาศเอก จุญญ วุฒิกาย 2. พลโท จุญญ พูน
3. พลเรือโท เซลง อองอาจ 4. นายธรรมบุญ ประจวบเหมาะ 5. นาย
เวชชาชีวะ 6. นายปิยะ จักกะพาก 7. นายพงษ์ศักดิ์ พยัคฆ์เขียว 8. นางเยาว

LIART

พงศ์สภา 9. นายวิรุฬ เตชะไพบูลย์ 10. คุณหญิง ศศิมา ศรีวิกรม์ 11. พลตรี
 หมาย วิชาวรรณ 12. นาวาอากาศเอก โสภณ สุวรรณะรุจิ 13. พลโท สมจตน์
 กิรพันธ์สมบูรณ์ 14. พลโท สมโภชน์ สุนทรเมธี 15. พลตำรวจโท อองอาจ ผุฒผาด
 16. พันเอก อุดม ทวีวัฒน์ 17. นายอำนาจ สอนอิมสาคร

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครบ ต่อไปเป็น
 การเลือกตั้ง คณะกรรมาธิการการบริหารและการยุติธรรม ขอเชิญเสนอชื่อผู้
 ปฏิบัติหน้าที่เข้ารับ

นายพินิจ จันทร์สุรินทร์ : ทำนประธานที่เคารพครับ กระผม นายพินิจ
 จันทร์สุรินทร์ ขออนุญาตเสนอคณะกรรมาธิการการบริหารและการยุติธรรม ดังต่อไปนี้
 1. พลอากาศเอก กันต์ พิमानพิพย์ 2. พลโท ชฆ รมัญวงศ์ 3. นายเคียง บุญเพิ่ม
 4. นายฉัตรวา กลั่นสุนทร 5. พลเรือตรี โชคชัย พลชัย 6. คุณหญิง นันทกา
 อุปภาคะนันท์ 7. นายประมาณ ชันชื้อ 8. นายประหยัด ธีระวัฒน์
 9. นายประเสริฐ บุญศรี 10. พลอากาศเอก หม่อมราชวงศ์ศิริพงษ์ ทองใหญ่
 11. พลตรี สมพันธ์ บุญกั้งवाल 12. พลอากาศตรี สมศักดิ์ เวสุวรรณ 13. นายสำราญ
 การาวุฒิ 14. นายสรรเสริญ ไกรจิตติ 15. นายสมภพ โทตระกิตย์
 16. พลเรือเอก สมโภช ชมะสุนทร 17. พลตำรวจเอก สวัสดิ์ อมรวีวัฒน์
 18. นายสวัสดิ์ โชติพานิช ขอผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : มีผู้รับรองถูกต้องนะครับ
 ไม่มีสมาชิกเสนอชื่อผู้ใดอีก ก็ถือว่าผู้ได้รับการเสนอชื่อได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมาธิการ
 คณะกรรมาธิการการบริหารและการยุติธรรม ขอเชิญเลขาฯ อ่านชื่อ

นายโพธิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการรัฐสภา) : คณะกรรมการการบริหา
และการยุติธรรม 1. พลอากาศเอก กิ่งศักดิ์ พิฆาตวิทย์ 2. พลโท ขจร วามัญวงศ์
3. นายเคียง บุญเพิ่ม 4. นายชัชวาล กลิ่นสุนทร 5. พลเรือตรี โชคชัย พลชัย
6. คุณหญิงนันทภา สุประภาตะนันท์ 7. นายประมาณ ชันชื้อ 8. นายประทีป
ภัทรวัฒน์ 9. นายประเสริฐ บุญศรี 10. พลอากาศเอก หม่อมราชวงศ์ศิริพงษ์
ทองใหญ่ 11. พลตรี สมพันธ์ บุญกิ่งवाल 12. พลอากาศตรี สมศักดิ์ เวสุวรรณ
13. นายสำราญ ดาวราษฎร์ 14. นายสรรเสริญ ไกรจิตติ 15. นายสมภาพ
ไพฑูริย์ 16. พลเรือเอก สมโภช ชมะสุนทร 17. พลตำรวจเอก สวัสดิ์
อมรวีวัฒน์ 18. นายสวัสดิ์ โชติพานิช

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ต่อไปเป็นการเลือกตั้ง
คณะกรรมการการปกครองคณะรัฐมนตรี เชิญคุณสุชาติครับ

นายสุชาติ หอวัฒนกุล : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม สุชาติ
หอวัฒนกุล ขอเรียนเสนอคณะกรรมการการปกครอง 1. นายโกเมน ภัทรวิกรม
2. นายเคร่ง สุวรรณวงศ์ 3. นายเจริญจิตต์ ณ สงขลา 4. พลเรือเอก ชัย
ดิษฐ์บรรจง 5. พลตรี ปานเทพ ภูวนารถนุรักษ์ 6. พลเรือโท ประวิทย์ ศิวรักษ์
7. นายประเสริฐ นาสกุล 8. นายพิศาล มูลศาสตรสาทร 9. นายโพธิ์ชัย ช่างใบ
10. พลเอก พิจิตร กุลละวณิชย์ 11. พลโท ภูซงศ์ นิลขำ 12. พลโท ชาติ
อิศราวรณ ฅ อบุญยา 13. ร้อยตำรวจตรี วรรณ ชันชื้อ 14. นายวิฑูรย์ ตั้งจงพิ
15. พลเอก ศิริ ทิวะพันธุ์ 16. พลเรือโท สุรวุฒิ มหาวรมณ์ 17. พลเอก อัง
แก้วพาลชน 18. นายโอสภ โกสิน ขอผู้รับรองครับผม

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ ผู้รับรอง
คณะรัฐมนตรี ไม่มีการเสนอชื่อผู้ใดอีกคณะครับ ก็ถือว่าบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อได้รับเลือก
กรรมการ คณะกรรมการการปกครองคณะรัฐมนตรี ขอเชิญเลขาฯ อ่านชื่อกรรมการ

LIRT

นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการรัฐสภา) : คณะกรรมการการปกครอง 1. นายโกเมน ภัทรภิรมย์ 2. นายเกร่ง สุวรรณวงศ์ 3. นายเจริญจิตต์ ณ สงขลา 4. พลเรือเอก ชชาติ คิษฐบุรวงจ 5. พลตรี ปานเทพ ภูวนารถนวิรักษ์ 6. พลเรือโท ประวิทย์ ศิวรักษ์ 7. นายประเสริฐ นาสกุล 8. นายพิศาล มูลศาสตร์สาทร 9. นายไพบูลย์ ช่างเวียน 10. พลเอก พิจิตร ฤๅละวัฒน์ชัย 11. พลโท ภูษงค์ นิลชา 12. พลโท วศิน อิศรางกูร ณ อยุธยา 13. ร้อยตำรวจตรี รวณ ชันชื้อ 14. นายวิฑูรย์ ตั้งตรงจิตต์ 15. พลเอก ศิริ ทิวะพันธ์ุ 16. พลเรือโท สุวุฒิ มหาวรมณ์ 17. พลเอก อัญญา แฉ้วพาลชน 18. นายโอสถ โภคิน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คือไปเป็นการเลือกทั้งคณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงานครบ ขอเชิญท่านสมาชิกเสนอกรับ คอกเตอร์ไพบูลย์ครับ

นายไพบูลย์ สิมปไพยอม : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายไพบูลย์ สิมปไพยอม ขอเสนอคณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงานครบ 1. นายกรพจน์ อัศวินวิจิตร 2. พลอากาศโท เกษม ทวีวัฒน์ 3. พลโท จรินทร์ สว่างวรรณ 4. พลโท เจอ โพธิ์ศรีนาค 5. พลโท ชาญ ทาญยุทธ 6. หม่อมหลวงศรีทศยุทธ เทวกุล 7. นางทัศนดา สอนานนท์ 8. พลเอก เขียว ชนโมศรี 9. นายประคิษฐ์ เจริญไทยทวี 10. นายประชัย เลี้ยวไพรัตน์ 11. พลโท ไพบูลย์ เหมพันธ์ุ 12. พลเรือโท ไพบูลย์ นาคสกุล 13. พลอากาศโท พนม ธีร์สวัสดิ์ 14. นายวิเชียร จันทากุล 15. นายสุวิษ ฟูตระกูล 16. นายสุวิษ ริงลิตพล 17. พลโท อาริยะ ภูโฆษกิจ 18. นายอนันต์ อติลักษณ์

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ผู้รับรองครับ (มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

LIRT

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : มีผู้รับรองถูกต้องครบ
ไม่มีการเสนอชื่อผู้ใดอีก ก็ถือว่าบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อนี้เป็นกรรมาธิการคณะกรรมาธิการ
การวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ขอเชิญเลขที่ ๗ อ่านชื่อ ครับ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการรัฐสภา) : คณะกรรมาธิการกา
รวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน 1. นายกรมพจน์ อัครวินวิจิตร 2. พลอากาศโท
เกษม ทวีวัฒน์ 3. พลโท จรินทร์ สว่างวรรณ 4. พลโท เจอ ไพศรีนาค 5. พลโท ชาญ
หาญยุทธ 6. หม่อมหลวงตรีศุภเดช เทวกุล 7. นางทักษิณา สนวนานนท์ 8. พลเอก เรียง
ชนโมตรี 9. นายประดิษฐ์ เจริญไทยทวี 10. นายประชัย เลี้ยวไพฑูริ์ 11. พลโท
ไพบูลย์ เอมพันธ์ 12. พลเรือโท ไพบูลย์ นาคสกุล 13. พลอากาศโท พนม ธีรสาวิ
14. นายวิเชียร จันทาภากุล 15. นายสุวิษ ฟูตระกูล 16. นายสุวิชัย วงศ์พิลา
17. พลโท อาริยะ อุโฆษกิจ 18. นายอนันต์ อติลักษณ์

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ต่อไปเป็นการเลือก
คณะกรรมาธิการการศึกษาและวัฒนธรรม ขอเชิญท่านสมาชิกเสนอครับ เชิญคุณหญิงนันท
ครับ

คุณหญิงนันทกา สุประภาตะนันท์ : ท่านประธานที่เคารพ ดิฉัน คุณหญิง
นันทกา สุประภาตะนันท์ ขอประธานเสนอคณะกรรมาธิการการศึกษาและวัฒนธรรม
ท่าน ประกอบด้วย 1. พลเรือโท เกษะหลัก เจริญรุทษ์ 2. พลอากาศโท เฉลิม ประเสริญ
3. พลเรือเอก ณรงค์ ไอสถานนท์ 4. นายคุสิต ศิริวรรณ 5. นายพนอด ทองไม้
6. พลโท บุญแทน เหนียนเฉลย 7. นายมีจชัย บุนนาค 8. พลเรือโท วิเชียร เว็
9. นายวิจิตร ศรีส้าน 10. พลอากาศเอก วรรณภา อภิจาร์ 11. นายวินัย สมะ
12. นายสรรเสริญ สุทัยเฉลิม 13. นายสราวุธ วิชพรพล 14. นายสุวิทย์ สุทธานุด
15. นายสุวรรณ จันทวัฒน์ 16. นายสำเริง นิลประดิษฐ์ 17. นายอภิลาศ ไอสถาน
และ 18. พลตรี ฤทัย นิโบล ขอความกรุณาผู้รับรอง

LIRT

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ มีผู้รับรองถูกต้อง
 นะครบ ไม่มีการเสนอชื่อผู้ใดอีก ก็ถือว่าผู้ได้รับการเสนอชื่อนี้ได้รับเลือกเป็นคณะกรรมการ
 การศึกษาและวัฒนธรรม ขอเชิญท่านเลขาธิการอ่านรายชื่อ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการรัฐสภา) : คณะกรรมการการศึกษา
 และวัฒนธรรม 1. พลเรือโท เกาะหล็ก เจริญฤกษ์ 2. พลอากาศโท เฉลิม ประเสริฐศรี
 3. พลเรือเอก ณรงค์ โอสถานนท์ 4. นายตุลิต ศิริวรรณ 5. นายนพดล ทองโสภิต
 6. พลโท บุญแทน เทียนเฉลย 7. นายบึงชัย บุนนาค 8. พลเรือโท วิเชียร เรืองศรี
 9. นายวิจิตร ศรีสอ้าน 10. พลอากาศเอก วรรณาด อภิจาří 11. นายวินัย สมะขุน
 12. นายสรรเสริญ อุทัยเฉลิม 13. นายสราวุธ วัชรพล 14. นายสุวิทย์ สุทธานุกุล
 15. นายสุวรรณ จันทร์สม 16. นายสำเร็จ นิลประดิษฐ์ 17. นายอภิลาศ โอสถานนท์
 18. พลตรี ฤทัย นิโสมบล

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ต่อไปเป็นการเลือกตั้ง
 คณะกรรมการการเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ขอเชิญท่านสมาชิกเสนอครบ เชิญครับ

นายจิรายุทธ์ วสุรัตน์ : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม จิรายุทธ์ วสุรัตน์
 ขอเสนอคณะกรรมการการเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม เสนอทั้ง 18 ท่านนะครับ ท่านที่ 1
 นายเกษม จาคิวณิช ท่านที่ 2 นายเกษม ณรงค์เดช ท่านที่ 3 พลอากาศตรี เกียรติศักดิ์
 เทพคุณธร ท่านที่ 4 นายชีวะ ภาณุพงศ์ ท่านที่ 5 นายโชคชัย อักษรนันท์ ท่านที่ 6
 พลโท ทวีสิทธิ์ สร้างสมวงษ์ ท่านที่ 7 นายประพัทธ์ เปรมณี ท่านที่ 8 นายเผ่าพัชร
 ชวนะสิขิกร ท่านที่ 9 นายพชร อิศรเสนา ณ ออยุธยา ท่านที่ 10 นายพิสิฎฐ์ กัดเกษม
 ท่านที่ 11 นายไพโรจน์ ส้าซ่า ท่านที่ 12 นายพารณ อิศรเสนา ณ ออยุธยา ท่านที่ 13
 นายมานิช กาญจนฉายา ท่านที่ 14 พลอากาศตรี วิงสรรค์ ษ์ชะระ ท่านที่ 15 นายศิววงศ์
 สดศรี ท่านที่ 16 พลโท อานูภาพ ทรงสมุทร ท่านที่ 17 พลเรือเอก อำนาจ จันทนัญญะ
 ท่านที่ 18 นายพนิจ จันทรวินทร์ ขอความร่วมมือท่านสมาชิกช่วยสนับสนุนรับรองด้วยครับ

LIRT

(มีสมาชิกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ มีผู้รับรองถูกต้อง
ครบ ถ้าไม่มีการเสนอชื่อผู้ใดอีก ก็ถือว่าผู้ได้รับการเสนอชื่อเมื่อได้รับ เลือกตั้งเป็น
กรรมการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และ อุตสาหกรรม ขอเชิญเลขาธิการอ่านรายชื่อ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการรัฐสภา) : คณะกรรมการ
ครูและบุคลากรทางการศึกษา และ อุตสาหกรรม 1. นายเกษม จาติกวณิช 2. นายเกษม ณรงค์เดช
3. พลอากาศตรี เกียรติศักดิ์ เทพกาญจนา 4. นายธีระ ภาณุพงศ์ 5. นายโชคชัย
อักษรนันท์ 6. พลโท ทวีสิทธิ์ สร้างสมวงษ์ 7. นายประพัทธ์ เปรมมณี 8. นายเผ่าพงษ์
ชวนะลิขิต 9. นายพชร อิศรเสนา ณ อยุธยา 10. นายพิสิษฐ ภัคเกษม
11. นายไพโรจน์ ลำซ่า 12. นายพรวณ อิศรเสนา ณ อยุธยา 13. นายมานพ
กาญจนฉายา 14. พลอากาศตรี รังสรรค์ ทีชะระ 15. นายศิววงศ์ จังคศิริ 16. พลโท
อานูภาพ ทรงสุนทร 17. พลเรือเอก อำนาจ จันทนมัญจร 18. นายพินิจ จันทรสุนทร

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ต่อไปเป็นการเลือก
คณะกรรมการข้าราชการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมครบ ขอเชิญสมาชิกเสนอครบ เชิญคุณ
ครบ

นายทวี หนูนิกิติ : ท่านประธานที่เคารพ ผม ทวี หนูนิกิติ ขอเสนอ
คณะกรรมการข้าราชการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม รวม 18 ท่าน มีรายชื่อดังต่อไปนี้ 1.
นายเกษม วัฒนชัย 2. นายจรัส สุวรรณเวลา 3. พลเรือโท ฉันท กกลกิจไกรวินท์ 4. พลโท
เชิดชาย วีรชานนท์ 5. พลอากาศโท คณัย โมรินทร์ 6. พลโท นพ พินสายแก้ว
7. พลเรือโท ประชุม เครือวัลย์ 8. นายประสพ วัฒนการ 9. นายเพรา นีวาควง
10. พลโท ภิญญา ศิริะพันธ์ 11. นางวิภา เชิดบุญชาติ 12. นายวิกิจ วิภา
13. พลอากาศตรี เสน่ห์ งามละเมียด 14. นายสุทัย ลุดสุข 15. พลโท อรพันธ์

พัฒนาวิบูลย์ 16. นายอาชิส เบ็ญหาวัน 17. นายเอกชัย เอกหาญกมล 18. นายอัฑฒ์ ศรีอาจ ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกรวมทั้งสิ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ มีผู้รับรองถูกต้องครบถ้วน ไม่มีการเสนอชื่อผู้อื่นอีก ก็ขอถือว่าผู้ได้รับการเสนอชื่อนี้ได้รับเลือกเป็นกรรมการคณะกรรมการการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ขอเชิญเลขาธิการท่านอำนวยชัย

นายไพฑิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการรัฐสภา) : คณะกรรมการการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม 1. นายเกษม วัฒนชัย 2. นายจรัส สุวรรณเวลา 3. พลเรือโท ฉันท กัดกิจไกรวินท์ 4. พลโท เชิดชาย วีรรัตนนท์ 5. พลอากาศโท คนัย โมรินทร์ 6. พลโท นพ พิณสายแก้ว 7. พลเรือโท ประชุม เครือวัลย์ 8. นายประสพ รัตนากร 9. นายเพรา นีวาตวงศ์ 10. พลโท ภิญญ์ ศิริยะพันธุ์ 11. นางวิภา เชิดบุญชาติ 12. นายวิกิจ วีรานุวัตต์ 13. พลอากาศตรี เสน่ห์ งามละเมียด 14. นายอุทัย สุตสุข 15. พลโท อรพันธ์ วัฒนวิบูลย์ 16. นายอาชิส เบ็ญหาวัน 17. นายเอกชัย เอกหาญกมล 18. นายอัฑฒ์ ศรีอาจ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ต่อไปเป็นการเลือกตั้งคณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุ ขอเชิญท่านสมาชิกเสนอ ขอเชิญคุณหญิงจรัส

คุณหญิงศศิมา ศรีวิกรม์ : ท่านประธานที่เคารพ ดิฉัน คุณหญิงศศิมา ศรีวิกรม์ ขอเรียนเสนอคณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุ ทั้งคณะตามลำดับดังนี้ 1. พลตรี เขมม ไกรสรณ์ 2. พลเอก คำณ กาญจนาคม 3. นายชูศักดิ์ ศิรินิล 4. พลเรือเอก ธวัชชัย โกศลนาวัน 5. พลอากาศโท ประวิช พจนประพันธ์ 6. นายปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ 7. นายรุ่งธรรม ลัดพลี 8. นางลักขณา แลงสนิน

9. นายวารินทร์ พูนศิริวงศ์ 10. นายวิโรจน์ ภูตระกูล 11. พลเอก วิศิษฐ์ อาจคุ้มวงษ์
12. พลอากาศโท ศุภางค์ แก้วพันธุ์พงศ์ 13. พลเรือตรี สุรัตน์ รัตนพดกษ 14. พลเรือตรี
สุพรรณมภ์ วงษ์ไทย 15. นายสิงห์โต จ่างตระกูล 16. นางสุนน สมสาร 17. พลเอก อรุณ
ปรีวีดิธรรม 18. นายอุดมศักดิ์ อุชชิน ขอผู้รับรองด้วย

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : มีผู้รับรองถูกต้อง
ครบถ้วน ไม่มีการเสนอชื่อผู้อื่นอีก ก็ขอถือว่าผู้ได้รับการเสนอชื่อนี้รับเลือกเป็นกรรมการ
คณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุ ขอเชิญเลขาธิการอำนาจรายชื่อ

นายไพศิษฐ์ หิพัฒนกุล (เลขาธิการรัฐสภา) : คณะกรรมการกิจการ
สตรี เยาวชนและผู้สูงอายุ 1. พลตรี เขมม ไกรสรสวรรค์ 2. พลเอก คำณ กาญจนพ
3. นายชูศักดิ์ ศิรินิล 4. พลเรือเอก ธีรชัย โกศลนาวัน 5. พลอากาศโท ประวิ
พจน์ประพันธ์ 6. นายปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ 7. นายรุ่งธรรม ลัดพลี 8. นางลักข
แสงสนิท 9. นายวารินทร์ พูนศิริวงศ์ 10. นายวิโรจน์ ภูตระกูล 11. พลเอก วิ
อาจคุ้มวงษ์ 12. พลอากาศโท ศุภางค์ แก้วพันธุ์พงศ์ 13. พลเรือตรี สุรัตน์ รัตนพ
14. พลเรือตรี สุพรรณมภ์ วงษ์ไทย 15. นายสิงห์โต จ่างตระกูล 16. นางสุนน สม
17. พลเอก อรุณ ปรีวีดิธรรม 18. นายอุดมศักดิ์ อุชชิน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ต่อไปเป็นการเลือก
คณะกรรมการการสวัสดิการสังคมและการแรงงาน ขอเชิญท่านสมาชิกเสนอ
เชิญออกเคอร์วีระฯ ครับ

นายวีระ ปิโตรชาติ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายวีระ ปิ
ขอเสนอคณะกรรมการการสวัสดิการสังคมและการแรงงาน ตามรายชื่อต่อไปนี้ครับ 1.
เกษม ธรรมกุล 2. นายจิรายุทธ์ วสุรัตน์ 3. นายชาติเชื้อ กระจงสุค 4. พลอากาศ
ชัยศาสตร์ ชาครีย์รัตน์ 5. นางสาวทัศนีย์ บุญทอง 6. พลเรือโท ปรีดา กาญจน

LIART

7. นายพานิชย์ เจริญเผ่า 8. นางเมธวดี นวพันธ์ 9. พลอากาศเอก เริงชัย สนิทพันธ์
10. นาวาเอก วิษณุ สุภิส 11. พลอากาศตรี วีระ สีนะสาร 12. พลอากาศตรี วิรัช
วิวัฒน์กุล 13. พลตำรวจโท วิโรจน์ เปาอินทร์ 14. นายวิชัย โสสุวรรณจินดา 15. พลโท
สุเทพ สีวะรา 16. นายสุทธิเกียรติ จิราธิวัฒน์ 17. นายสรวง อักษรานูเคราะห์ และ
18. นายอัมตลวาฮัน อัมตลวาฮัน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ มีผู้รับรองถูกต้อง
นะครับ ไม่มีการเสนอชื่อผู้ใดอีก ก็ขอถือว่าผู้ได้รับการเสนอชื่อนี้ได้รับเลือกเป็นกรรมการ
คณะกรรมการการสวัสดิการสังคมและการแรงงาน ขอเลขาธิการอ่านรายชื่อครับ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการรัฐสภา) : คณะกรรมการการ
สวัสดิการสังคมและการแรงงาน 1. พลเอก เกษม ธรรมกุล 2. นายจิรายุทธ์ วสุรัตน์
3. นายชาติเชื้อ กวรมลุต 4. พลอากาศโท ชัยศาสตร์ ชาครีย์วัฒน์ 5. นางสาวศศนา
บุญทอง 6. พลเรือโท ปรีดา กาญจนรัตน์ 7. นายพานิชย์ เจริญเผ่า 8. นางเมธวดี
นวพันธ์ 9. พลอากาศเอก เริงชัย สนิทพันธ์ 10. นาวาเอก วิษณุ สุภิส
11. พลอากาศตรี วีระ สีนะสาร 12. พลอากาศตรี วิรัช วิวัฒน์กุล 13. พลตำรวจโท
วิโรจน์ เปาอินทร์ 14. นายวิชัย โสสุวรรณจินดา 15. พลโท สุเทพ สีวะรา
16. นายสุทธิเกียรติ จิราธิวัฒน์ 17. นายสรวง อักษรานูเคราะห์ 18. นายอัมตลวาฮัน
อัมตลวาฮัน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ ต่อไปเป็นการ
เลือกทั้งคณะกรรมการคณะสุดท้ายนะครับ คณะที่ 15 คือการเลือกทั้งคณะกรรมการตรวจ
รายงานการประชุมและพิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุมลับ เชิญครับอาจารย์สรรเสริญครับ

LIRT

นายสรรเสริญ ไกรจิตติ : ท่านประธานที่เคารพ กระผม สรรเสริญ ไกร
 ขอเสนอคณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมและพิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุม
 ดังรายนามต่อไปนี้ 1. พลอากาศเอก กมล เดชะตุงคะ 2. พลโท ชัยวุฒิ ศรี
 3. นายธรรมนุญ ลัดพลี 4. นายนิพนธ์ นาคทรรพ 5. พลเอก นฤมล เดชประดิ
 6. ร้อยตรี ประจักษ์ สีนุญเรือง 7. พลเอก ประเสริฐ สวรรุทธิ์ 8. พลโท ปรี
 9. นายปกิต พัฒนกุล 10. นายปริญญา เจตาวินันท์ 11. พลเรือตรี พิ
 ทองอ่วม 12. นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล 13. พลเรือตรี มนตรี วิจิตรยุทธศาส
 14. คุณหญิงมาลี สนิทวงศ์ ณ อยุธยา 15. พลเอก วันชัย เรืองตระกูล 16. นายเสว
 17. พลอากาศตรี อำพล จาตุสมบัติ ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ มีผู้รับรอง
 นะครับ ไม่มีการเสนอชื่อผู้ใดอีก ก็ถือว่าผู้ได้รับการเสนอชื่อนี้ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรม
 คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมและพิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุมลับ
 เลขาธิการอำนาจยวชื้อครับ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการรัฐสภา) : คณะกรรมการ
 รายงานการประชุมและพิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุมลับ 1. พลอากาศเอก
 เดชะตุงคะ 2. พลโท ชัยวุฒิ ศรี 3. นายธรรมนุญ ลัดพลี 4. นายนิพนธ์ นาคท
 5. พลเอก นฤมล เดชประดิษฐ์ 6. ร้อยตรี ประจักษ์ สีนุญเรือง 7. พลเอก ประ
 สวรรุทธิ์ 8. พลโท ปรีชา โรจนเสน 9. นายปกิต พัฒนกุล 10. นายปริญญา เจตาว
 11. พลเรือตรี พิณิจ ทองอ่วม 12. นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล 13. พลเรือตรี ม
 วิจิตรยุทธศาสตร์ 14. คุณหญิงมาลี สนิทวงศ์ ณ อยุธยา 15. พลเอก วันชัย เรือง
 16. นายเสวริมศักดิ์ กาญญ 17. พลอากาศตรี อำพล จาตุสมบัติ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านสมาชิกครับ วันนี้
ผมกระเรียนวาระการประชุมแล้วนะครับ ผมทั้งสองขอขอบคุณท่านสมาชิกทุกท่านและขอ
ขอบคุณท่านคณะกรรมการร่างข้อบังคับการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติด้วย ขอปิด
ประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา 13.00 นาฬิกา

รายชื่อผู้จัดรายงานการประชุม

สุจิตรา อรุโณ	สุชานดา ภมระวราภา
รพีพร ศรีรัตนพรพงษ์	ประทีป รักเมือง
สาวิตรี อมรคานนท์	ศิริลักษณ์ แซ่ตั้ง
สมบัติ จันทร์ไพจิตร	วิภาวรรณ นิลบรรจง
สำรวม ผลประสิทธิ์	ละไม ปิ่นแก้ว
สรยุทธ ปลั่งกนอม	สมบูรณ์ อิ่มโอษฐ์
อารีรัตน์ พัฒนโคกนพวงศ์	รสรินทร์ กนกอุดม
สุภาภรณ์ มาลัยทัต	รุจิรา เนตรบุตร
ชนิกา ศรีสมวงศ์	ประเสริฐ ปิ่นสิน
ลำภู เผ่าผาง	อุษารัตน์ เกิดโสตร์
นัยนา เปรมประพันธ์	กฤษณา พิมพ์สุวรรณ
วิมล บ้านเย็น	วิมล แจงอัถตะ
ชลอสลักษณ์ ธรรมผล	บังอร แก่นกุล
นนทลี พจน์ปฎิญา	อัมพา กันติโกวิท
จิราพร พจนวิชัย	ศุภลักษณ์ โอภาสพินิจ
ทิพวรรณ พูนทรัพย์	สุดคะนิง ศิษยาธิคม
สันทนา ทวีทรัพย์สุนผล	สมพิศ ศรีวิบูลย์รัตนา
พัชรี ไชคำพา	สรัญญา จันทร์เรีย
ยุพเยาว์ มีสมเพิ่ม	เพท่าย พันธุ์คุ้ม
ภาวนา รักจักรวทัน	กฤษณา สุวรรณนที
วิชัย วีระกิจน้อย	เยาวเรศ นवलสกุล

คณะกรรมการการตรวจรายงานการประชุมและพิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุมฉบับ

ลำดับที่	รายชื่อคณะกรรมการ	รายชื่อ
๑.	พลอากาศเอก กมล เคะตุงคะ	ทศ.อ. กมล เคะตุงคะ
๒.	พลเอก วันชัย เรืองตระกูล	ทศ.อ. วันชัย เรืองตระกูล
๓.	นายพิทักษ์ พิพัฒมกุล	นายพิทักษ์ พิพัฒมกุล
๔.	พลโท ชัยวุฒิ ศรีมาศ	พลโท ชัยวุฒิ ศรีมาศ
๕.	นายธรรมบุญ ด้ลคหี	นายธรรมบุญ ด้ลคหี
๖.	พลเอก นฤตย เคะประดิษฐ์	พลเอก นฤตย เคะประดิษฐ์
๗.	นายนิพนธ์ นาคกรรพ	นายนิพนธ์ นาคกรรพ
๘.	นายปภัท พัทฒกุล	นายปภัท พัทฒกุล
๙.	ร้อยตรี ประจักษ์ สีบุญเรือง	ร้อยตรี ประจักษ์ สีบุญเรือง
๑๐.	พลเอก ประเสริฐ ชาวอุทธิ์	พลเอก ประเสริฐ ชาวอุทธิ์
๑๑.	นายปริญญา เอกภักวิวัฒน์	นายปริญญา เอกภักวิวัฒน์
๑๒.	พลโท ปรีชา ใจอมแทน	พลโท ปรีชา ใจอมแทน
๑๓.	พลเรือตรี พิณอ ทองอร่าม	พลเรือตรี พิณอ ทองอร่าม
๑๔.	พลเรือตรี มนตรี วิจิตรยุทธศาสตร์	พลเรือตรี มนตรี วิจิตรยุทธศาสตร์
๑๕.	คุณหญิงมาลี สนิทวงศ์ ณ อยุธยา	คุณหญิงมาลี สนิทวงศ์ ณ อยุธยา
๑๖.	นายสมวิมลศักดิ์ ภาบุญ	นายสมวิมลศักดิ์ ภาบุญ
๑๗.	พลอากาศตรี อ่ำพล อรุณสมบัติ	พลอากาศตรี อ่ำพล อรุณสมบัติ

ตรวจแล้ว วันที่ ๒ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๕

สภารับรองในคราวประชุม

ครั้งที่ ๕ / ๒๕๓๕

วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๓๕

(Signature)

ประธานสภาบัญญัติแห่งชาติ

LIRT